National Library
Bibliothèque nationale
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, APRIL 9, 1986.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 15 | SESTDIENA, 1986. GADA 12. APRĪLIS | 36. GADS | SATURDAY, APRIL 12, 1986.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1.25 DOL.

Sveicam lielajā salidojumā!

DOMAS UN DARBUS LATVIJAS BRĪVĪBAI!

Gundars Brikmanis
DV KV priekšsēdis

Nešaubīgā ticībā

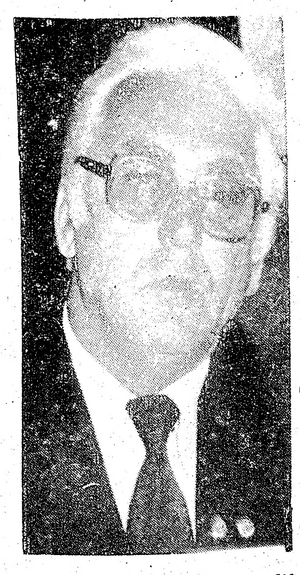

Gadskārtējā delegātu sapulce ir nozīmīgs mūsu organizācijas darba iestādījums, kas nodrošina brīvu domu izmaiņu padarītā darba izvērtēšanā un nākotnes plānu saskaņošanā. Delegātu salidojums reizē ir arī Daugavas Vanagu organizācijas demokratisko principu respektēšanas apliecinājums, jo ikvienai delegāta balsij ir līdzīgs svars un tiesības šajā visu atsevišķo vienību sanāksmes forumā.

Pagājušajā gadā mēs varējām atskatīties uz 35 raženiem darba gadiem Kanadā. Mūsu panākumu pamatā ir nešaubīga ticība Latvijas taisnai lietai. Mēs spējam uzņemtos darbus veikt, tikai pateicoties visas Kanadas latviešu saimes mums dāvātam atbalstam. Mums dāvāto uzticību esam godīgi nopelnījuši un lai neviens to nenovērtē par zemu. Kā lielākai latviešu organizācijai šajā zemē mums uzlikta arī liela atbildība.

Mūsu devums nacionālpolītiskiem mērķiem ir visiem labi zināms. Mērķtiecīgs darbs un nepieciešamo līdzekļu nodrošinājums ir šo panākumu pamatā. Līdzekļu sagāde ir nepieciešama, bet vēl nepieciešamāks ir kopējām interesēm ziedotais darbs. Mēs varam lepoties kā ar savas ārtavas devumu, tā arī ar pašaizliedzīgā darbā ziedotām stundām.

Mūsu organizācija labā sadarbībā ar latviešu draudzēm un citiem sabiedriskiem iestādījumiem kalpo mūsu kopējā spēka kaldināšanai. Šis spēks un vienība ir tik ļoti nepieciešami tieši šajā laikā, kad ienaidnieks ar viltu cenšas mūs vājināt un sašķelt.

Mums jāpārvar arī ieilgstošās trimdas nopietnās ļaunās parādības — asimilācijas briesmas, vienaldzība un pieaugošās turības rezultātā radītais nacionālās rosmes apsikums.

Mums jāsauc visas grūtības un briesmas īstā vārdā, jo tikai tā mēs spēsim tās pārvarēt.

Viens no svarīgākiem uzdevumiem šodien ir mūsu jaunās paaudzes saglabāšana latvietībai. Latviešu skolas, nometnes un kursi ir pozitīvi pasākumi šajā novadā. Mēs nedrīkstam beigt atgādināt to, ka latvietības saglabāšanas pamati ir jāliek ģimenē. Tie prasa uzupurēšanos, tie prasa nešaubīgu ticību savas tautas nākotnei.

Lai par zemu nenovērtējam latviešu baznīcas lomu mūsu bērnu audzināšanā kristīgās morāles garā. Tikai Dievs spēj pasargāt mūsu bērnus no šī gadusimteņa materiālisma mentalitātes kaitīgās iedarbības.

Mums šodien jāizvērtē visas iespējas latvietības saglabāšanas īstenošanai. Mums šodien jau jādomā ne tikai par saviem bērniem, bet arī mazbērniem, lai tie nenoslīktu bīstamās asimilācijas ūdeņos.

Vai mūsu sarīkojumos, koncertos un svētkos redzam jauno maiņu pietiekami pārstāvētu? Vai mēs bieži neesam paši vainojami jaunatnes atsvešināšanā, jo nespējam izkāpt no aizvadīto seno dienu atmiņu kamanām.

Mums nav jāaprok vēsturiskā patiesība. Mums jātur godā to pieminā, pateicoties kuŗu upuŗiem mēs spējām nonākt brīvajā rietumu pasaulē. Mēs darītu arī pareizi, ja atcerētos ik dienas ne tikai tautu, kas cieš svešas varas žņaugos, bet arī tos brāļus un māsas, kas gājuši bojā nežēlīgās varas radītā sāpju ceļā.

Dievs mums uzlicis sūtību, un tādēļ lai apzināmies to lielo atbildību mūsu tautas un Mātes Latvijas priekšā.

Tas ir liels gods attaisnot uz tevi liktās cerības.

Lai nešaubīgā ticība pavada mūs tālākā darbā. Mēs esam spējuši un arī nākotnē spēsim veikt lielus darbus latviešu tautai un Latvijas godam.

Satiksimies saviesīgā sadzīvē starp sēdēm

sestdien, 12. aprīlī, pl. 19.00
DV NAMĀ, 125 BROADVIEW AVE, TORONTO
Piedalās: Delegāti, viesi un
Maija, Jānis, Hugo, Alberts.

Pilna bufete * *Jautrība*

Ieeja: $5.-

AICINA
DV TORONTO NODAĻAS VALDE

DV TORONTO SIEVIEŠU KOĶA

ZĪLE KONCERTS

DIRIĢENTS ARVĪDS PURVS

Piedalās: Linda Kronberga — vijole
Kristīne Treimane — čello
Pēteris Zariņš — klavieres

svētdien, 20. aprīlī, pl. 17.00
Toronto universitātes „Hart House" Great Hall.
IEEJA: $10.00, pensionāriem un studentiem $8.00, jauniešiem līdz 16 g. bez maksas.

Biļetes iepriekšpārdošanā pie koristēm, DV grāmatnīcās: tel. 921-7121, 757-1482, Broadview delikatešu veikalā, tel. 465-9905, Gardenia, tel. 466-1951, pirms koncerta pie kases.

SIRSNĪGI IELŪDZ ZĪLE

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1986. GADA 12. APRĪLIS, 15. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir raksītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

„Katrs normāls pilsonis zina, ka preču veikalos nav. Partijas kongresā biedrs Gorbačovs solījās... tāpēc jums jau tagad jāsāk mācīties braukt ar iepirkšanās ratiņiem, lai būtu apguvis techniku tam brīdim, kad preces būs...''

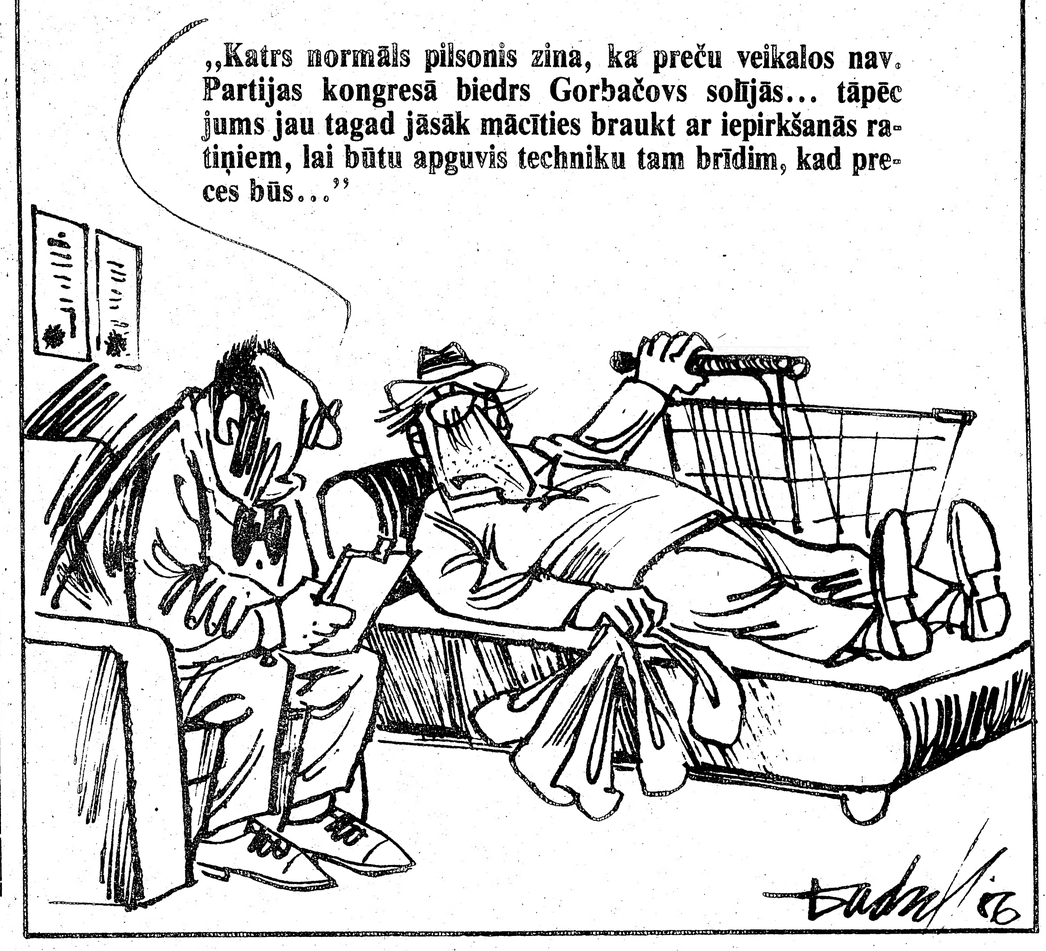

Padomju psīchiatriem tagad daudz darba. **Dadža zīmējums LA.**

Viktors Kalniņš

Čekista Alijeva karjēra

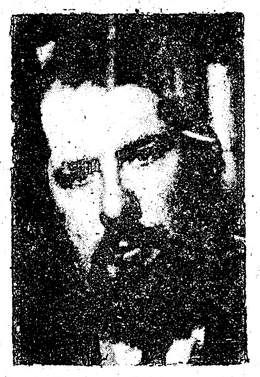

Padomju savienībā tagadējās krizes apstākļos vadošajās aprindās varēja saskatīt divas tendences — vai atgriezties pie partijas revolūcionārajām tradicijām (faktiski pie terrora) vai atmest ideoloģiju. Neviena no šīm tendencēm īstenībā nevar apmierināt pašu partijas virsotni: kā pirmā, tā otrā gadījumā rodas bažas par varu un personisku drošību. Faktiski partijas virsotne izvēlas zināmu kompromisu starp šīm abām tendencēm. Un pagājušais partijas 27. kongress to lieku reizi apstiprināja.

Šo trešo ceļu labi var saskatīt Heidara Alijeva augšupejā. Liekas, ka tagad viņš ir sasniedzis savas karjēras virsotni, jo azerbaidžāņim pretendēt uz pirmajām lomām Padomju savienībā nav viegli.

Viņa augšupeja sākās 1969. gadā. Faktiski tas bija vietējā rakstura eksperiments, bet iegūtā pieredze derēja ne tikai Azerbaidžānai vien. Vispār tā ir sena krievu tradicija, ko pārņēma komūnisti: izmēģināt jaunus politiskus pasākumus kādā atsevišķā imperijas daļā, lokāli, un tikai pozitīvu rezultātu gadījumā īstenot tos visā valstī. Kā raksturot šo politiku jeb trešo ceļu, ko pašreiz izvēlējās partijas virsotne? Kā jau atzīmējām, tas ir zināmā mērā kompromiss: partijas virsotne cenšas izvairīties no terrora galējībām (tās būtu neizbēgamas, ja pieņemtu kursu par atgriešanos pie partijas revolūcionāro tradiciju atjaunošanas), bet tanī pašā laikā grib izbeigt neiejaukšanos un vienaldzību pret korupciju, kas valdīja Brežņeva laikos.

Pašā partijā ir jāaurod cilvēki, kas varētu atjaunot kārtību. Tāds kurss var pat iegūt zināmu atbalstu tautā. Lai ko arī runā par vispārējo korupciju un zādzībām, slimību, kas iekļuvusi bez izņēmuma visu padomju sabiedrību, vienkāršais cilvēks tomēr vienmēr izjūt prieku, padzirdot par kāda varenā krišanu, kur nu vēl tāda, kas ieguvis asinsizsūcēja slavu. Bet kur ņemt tādus cilvēkus, pēc Dzeržinska vārdiem — „ar tīrām rokām un kvēlu sirdi?'' Nu, pats par sevi saprotams, ja jau mēs pieminējām Dzeržinska vārdus, tajā pašā Feliksa Edmundoviča kantorī, čekā.

Valsts drošības komitejā var atrast pietiekami daudz „jauna komūnistiskās formācijas cilvēka'' paraugu. Stingra atlase, korporātīvais gars, piederība pie slēgtas elitē, audzināšana speciālajās skolās un materiālais nodrošinājums — viss tas runā par labu čekistiem. Tieši viņi paglābs režīmu. Alijevs sāka tīrīt Azerbaidžānas gaisotni ar parastiem čekas paņēmieniem. Alijeva programma bija vienkārša — pēc iespējas lielāko čekistu skaitu ielikt dažādos partijas un administrātīvos amatos, pašus lielākos kukuļņēmējus izmest no partijas un dažus arī tiesāt, pārējos pārkāpējus nosūtīt pārmācīšanai dažādos kvalifikācijas celšanas kursos čekistu vadībā.

Kādi bija rezultāti? „Bruņinieki ar tīrām rokām'' bija tikai pašā čekā ar tās stingrās uzraudzības atmosfairu. Tikko tie nāca saskarē ar dzīvi tās daudzveidībā, tie ātri kļuva par koruptīvās sabiedrības sastāvdaļu.

Turklāt arī tīrīšanas tagad notiek slābani — nav baiļu sajūtas, kā Staļina tīrīšanas laikos, nav nekādas vēlēšanās denuncēt savus draugus; ja arī tas notiek, tad negribīgi, piespiedu kārtā, paškritika ir bāls atspulgs no kādreizējās paššaustīšanas. Sliktākā gadījumā aizsūta pensijā. vienīgi pats Alijevs sasniedza karjēru līdz polītbiroja pilntiesīgam loceklim un ministru padomes priekšsēža pirmā vietnieka postenim. Zināmā mērā Alijeva eksperiments ir piesardzīgs mēģinājums rīkoties vairāk saskaņā ar dzīves prāgmatiskajām vajadzībām, mazinot ideoloģisko saukļu nozīmi, bet pilnīgi arī tos neatmetot. Vissavienības mērogā to piesardzīgi tagad īsteno Gorbačovs, bet Latvijā — Pugo.

Lasītāju vēstules

BĒRNS AR ALIMENTIEM

1981. gada 30. ALA kongresā Kalifornijā pieņēma lēmumu Mičigenas pavalstī, Kalamazū, celt ALA Latviešu Studiju Centru — internātu kādiem 25 latviešu studentiem.

Ar tautiešu un organizāciju atbalstu divu gadu laikā ALA Studiju Centrs bija uzcelts un uzsāka darboties.

ALA Studiju Centrā tikai dažos gados nacionālpolītisko papildināšanos ir ieguvuši daudzi latviešu jaunieši.

Trīsdesmitgadīgā ALA „mamma'' tagad ir atzinusi, ka ALA Studiju Centrs ir par nastu un slogu...

ALA budžets pēdējos gados ir izpildījies ar deficitu. Vēl nenomaksāti ALA Studiju Centra celšanas parādi 60,000 dol. apmērā.

1985. gadā 34. ALA kongresā ALA atraisījās no ALA Studiju Centra. Nolēma ALA Studiju Centra aprūpei un uzturēšanai veidot atsevišķu organizāciju ALA protektorātā.

34. ALA kongresā uz 3 gadiem par ALA Studiju Centra direktoru iecēla Dr. V. Muižnieku. Muižniekam ALA valde uzdeva sakomplektēt locekļus padomei, lai ALA valde to ieceltu apstiprināšanai.

Centram jaunā padome devusi citu vārdu: Latviešu Studiju Centrs, saīsinājumā LSC.

1985. gada rudenī pirmajā padomes sēdē figūrēja trīs darbības aspekti: līdzekļu sagāde LSC uzturēšanai; LSC paplašināšana ar piebūvēm bibliotēkai un otrā spārnā sarīkojumu zālei u.c.; ALA Studiju Centra celšanas parāda 60.000 dol. atmaksa.

V. Muižnieks vāc tā sauktos atbalstītājus, bet dzirdēts, ka „pabērniem'' atsaucība esot tikai mērena, jo parasti centrus un namus ceļ un uztur viena vai vairākas organizācijas, piem. Gaŗezers pieder 180 latviešu organizācijām...

LSC rastos stabilāka morāli materiāla baze, ja to pārņemtu Latviešu Fonds. Latviešu Fonds LSC ir atbalstījis un atbalsta materiāli, bet LF nav savas piemājas, nav sava „bērniņa''.

Šodien LF savus līdzekļus izbārsta daudziem sīkiem projektiem, arī koncertu un teātŗu rīkošanai u.c.

Jālēš, ka LSC uzturēšana ar kādiem 15—20 studentiem gadā prasītu kādus 100,000 dol.

Līdz šim LSC visādā veidā ir atbalstījusi Kalamazū latviešu biedrība — vispār Kalamazū dzīvojošie latvieši, bet lasām presē, ka Kalamazū latviešu biedrība celšot savu centru.

Vai nebūtu vairāk panākts, ja Kalamazū latviešu kolonija uzceltu sarīkojumu zāli LSC, tur varētu visi Kalamazū latvieši pulcēties.

Vienādi vai otrādi, LSC visiem līdzekļiem jāuztur pie dzīvības, kaut ar 10 studentiem.

J. Dimants sr. ASV.

NEVIS PIETEIKUŠĀS, BET AICINĀTAS

Sakarā ar rakstu LA 15. marta numurā par Dziesmu svētku tuvošanos gribam aizrādīt, ka latviešu valodā ir liela atšķirība starp jēdzieniem „pieteicies'' un „aicināts.''

Jūsu korespondents O.K. tādēļ varētu būt rūpīgāks vārdu izvēlē un uzmanīgāk sekot Dziesmu svētku rīcības komitejas sēžu norisēm un ziņojumiem.

Tā arī vēlamies paskaidrot, ka uz Dziesmu svētku Rakstnieku cēlienu neesam „pieteikušās'', bet gan aicinātas. (Jādomā, ka tāpat domā arī vēl daži citi atreferējumā pieminētie autori).

Indra Gubiņa
Lolita Gulbe
Ingrīda Vīksna
Aina Zemdega

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Rakstniekam Gunāram Griezem 60

Tas Kungs un latviešu Laimīte abi ielikuši Gunāra Griezes šūpulī prāvu dāvanu saini, kas bagātinājušas ne vien viņa paša dzīvi, bet gadu gājumā sagādājušas daudz dvēseliga gaišuma un prieka arī tūkstošiem citu. Pēdējos divos gadu desmitos Gunāru Griezi tautieši ir iepazinuši kā lugu rakstnieku. Viņa septiņi skatuves darbi ir runājuši uz latviešu teātŗu publiku ASV, Kanadā, Zviedrijā, Vācijā un arī no skatuvēm Austrālijā. Pēc satura un formas Gunāra Griezes līdz šim uzrakstītās septiņas lugas režisori, izrāžu recenzenti un arī skatītāji ir dēvējuši par komēdijām. Ar savu iedzimto humoru un dzīves redzību Gunārs ir bagātīgi devis iespēju teātŗu publikai ne vien pasmaidīt un sirsnīgi pasmieties, bet turpat ir aizsējis biezākus domu mezglus gan par pašu dzīvēm, gan arī par visas mūsu tautas sāpi Latvijā un svešumā.

Tā nav tikai lugu rakstniecība, kuŗā Gunāra Griezes personība un vienmēr pēc kaut kā jauna un radoša sniedzēja enerģija ir izteikusies. Gunārs ir ļoti zīmīgs brīvās Latvijas paaudzes pārstāvis. Šai paaudzei ir vienmēr gribējies sevi visu ielikt un dot savai zemei un tautai pilnu daļu no sevis kā atmaksu par visu to, kas tik bagātīgi saņemts no mūsu jaunās Latvijas brīvības gadiem. Šo apziņu jaunajos bija iesējuši tēvi un mātes, audzinātāji, skolotāji un Latvijas valstsvīri un viss tas, ko jaunavas un jaunieši redzēja pašu acīm Latvijas valsts ziedēšanā un augšanā.

Gunārs Grieze dzimis Rīgā 1926. gada 3. martā. Viņa skolas gaitas ritējušas Rīgas pilsētas 8. pamatskolā un 2. Rīgas pilsētas ģimnazijā. Jau tad divas vēlmes un intereses jauno Gunāru saistījušas un turējušas blakus — teātris un sports. Pirmo reizi uz skatuves un publikas priekšā ticis jau pamatskolas gados. Skolotājs un skolas teātŗa režisors, tagad visiem pazīstamais rakstnieks Nikolajs Kalniņš, toreiz Gunāram iedala Sīkstuļa lomu Sprīdītī. Turpat skolas gados dabū pa lomiņai Zīverta Ākstā un Blaumaņa Ļaunajā garā.

Īstā iesilšana un iemīlēšanās sākas Vācijas gados Vircburgā, kur kopā sagadījusies spēcīga rakstnieku un teātŗa mīļotāju sabiedrība: Jānis Kadilis, Pēteris Ērmanis, Teodors Zeltiņš, Henrijs Moors, Irma Grebzde, Ģirts un Lilija Salnais. Abi pēdējie ir labi aktieŗi, un Lilija Salnais ir sekmīga režisore. Tur tad Gunāram rodas īstā izdevība atrast pašam sevi un parādīt arī citiem vairākās pretēja rakstura lomās, ka viņam ir īstas teātŗa cilvēka dāvanas un spējas. To atzīstot, Ģirts Salnais uzdāvina Gunāram vienu savu lugu ar ierakstu: „Nekas nav tik jauki kā apzināties sevi apdāvinātu, un nekas nav tik skumji kā atstāt to novārtā." Gunāra Griezes veikumi gadu gājumā Amerikā pierāda, ka šos sava mirušā drauga rakstnieka Ģirta Salnā vārdus nav vis aizmirsis.

Otra tikpat liela vilcēja mīlestība Gunāram bijis sports. Tās gaitas sākušās Rīgā, spēlējot futbolu Jaunekļu kristīgās savienības un Latvijas dzelzceļnieku biedrības jaunatnes vienībās. Tomēr viņam vienmēr tuvāks bijis basketbols, ko sācis apmācībās Rīgas jūrmalā pie toreiz slavenā Latvijas valstsvienības spēlētāja Rūdolfa Jurciņa. Trimdas gados Gunārs spēlējis Vircburgā, YMCA un vidusskolas pieckniekos, izcīnot joslas latviešu meistarnosaukumu. Vēlāk sardžu rotas Viesturs basketbola vienībā iegūst 1950. gada čempiona titulu, kā arī visas Vācijas meistara godu, spēlējot B.C. Degerloch krāsās. Arī ieceļojot ASV, šo otro mīlestību nav aizmirsis. Pats spēlējis, darbojies sporta pārvaldēs un bieži rakstījis par sporta nodarbībām un sportistu veikumiem latviešu periodikā.

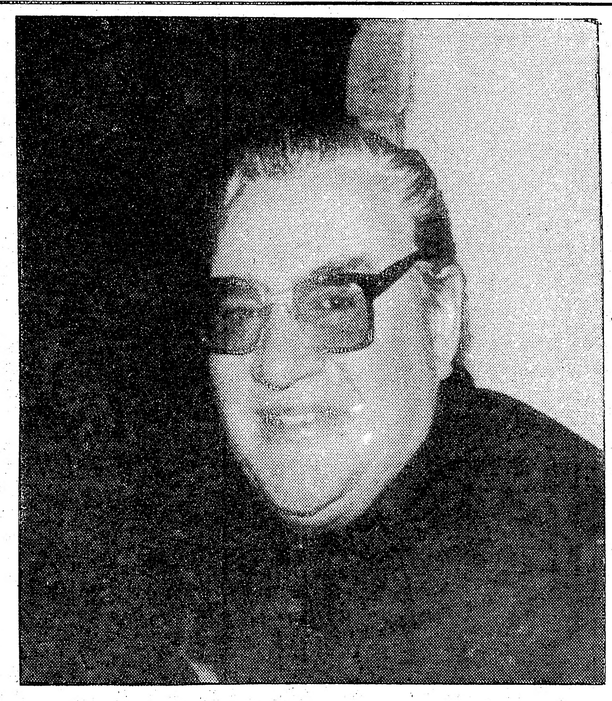

Daudz no savu gadu dienām veltījis darbiem Daugavas Vanagu organizācijā. Jau 30 gadus ir biedrs DV Klīvlandē, Detroitā un tagad Ziemeļkalifornijā. Kalpojis ZKDV valdē un pēdējos 5 gadus ir Ziemeļkalifornijas DV apvienības priekšnieks.

Izcila spēja Gunāram ir arī zīmēšanā. Viņš ir darinājis plakātus, programmas, brošūras, diplomus, goda kartes un citus zīmētāja darbus, kur vajadzīga veikla roka un gaumīga acs. Kā zīmētājs — ilustrātors (Industrial Illustrator) jau 25 gadus Gunārs ir pelnījis savu dienišķo maizi General Electric sabiedrībā Saniveilā, Kalifornijā.

Dažādos sarīkojumos un jubilejās kalifornieši ir izsmējušies, acis slaucīdami un sānus pieturēdami, klausoties Gunāra speciālajās „goddevības runās" un ar viņa eksplozīvo humoru pielādētajos dzejojumos. Šīs prieka un bēdu poēmas daudzi būs paspējuši lasīt arī periodikā. Tāda atpūtas prieka dāvināšanas spēja ir patiesi reta Dieva dāvana. Gunāram Griezem tā ir.

Šāda prieka dāvinājums ir arī viņa lugās. Risinot komēdijas centrālo temu, Gunārs vienmēr ir iesaistījis arī dziļākas domas dzīparu, kas lugu skatītājam caur smiekliem liek paskatīties tiešāk un dziļāk pašu dzīvē un liek jautāt — Vai es nesu pilnu savu latvieša atbildības un pienākuma daļu?

Pirmā komēdija — Te runā Stariņš — uzrakstīta 1968. gadā. Otrā — Vēlreiz Krauštatē — pabeigta 1969. g. Trešā — bērnu ludziņa Bargais rūķis Klumpis — 1970.g. Ceturtā — traģikomēdija Bez siltām vakariņām — pabeigta 1973.g. Piektā — komēdija Tautieša [illegible]ēna atmoda — pabeigta 197[illegible]g. Sestā — Klematupes Elmers — 1980.g. Septītā — komēdija Atkal atraitnis — pabeigta 1984.g. Autors savas lugas rakstot strādājis ne mazumu. Rakstījis un atkal pēc pārrunām ar režisoriem un aktieŗiem pārrakstījis no jauna. Pats par to saka: „Kad režisori un aktieŗi šos tēlus atdzīvina uz skatuves, man gribas būt drošam, ka tanīs ir kaut kas no mūsu visu dzīvēm un dvēselēm."

Katra no šīm lugām līdz šim izdota tikai 100 eksemplāros. Būtu laiks rasties kādam drosmīgam izdevējam, kas šīs septiņas Gunāra Griezes lugas sakopotas izdotu vienā grāmatā. Izdevējs bagāts nekļūs, bet izdošanas izdevumi atmaksātos, un būtu ļoti pakalpots latviešu teātŗiem ap visu globu, kur šodien mīt latvieši, izkaisīti visos tālumu tālumos.

Pēdējos gadu desmitos Gunārs Grieze ar dzīvesbiedri Zentu un dēliem dzīvo San Ramonā, Kalifornijā.

Jānis Klīdzējs.

Iejutīga sirds un radošs gars

Komponista un diriģenta Arvīda Purva 60 gadu jubilejas koncerts šā gada 22. martā Sv. Andreja baznīcā bija pulcinājis lielu izpildītāju saimi. Piedalījās DV sieviešu koris Zīle, Sv. Andreja draudzes koris, Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis, vīru koŗi — Daugavas Vanagi, Viesturs, Kalvis, Baptistu draudzes koris, Hamiltonas vanadžu koris, Saskaņa un Kanadas latviešu vecākais koris — Daina.

Solisti: Silvija Augstroze, Valdis Ūsis, ērģelniece Anita Rundāne, pianists Pēteris Zariņš. Teicējs — Juris Dzeguze. Diriģenti: Arvīds Purvs, Brigita Alka, Vizma Maksiņa, Auseklis Pērkons. Pie klavierēm — Jānis Beloglāzovs.

Programmu papildināja stīgu un timpānu orķestris.

Jubilejai komponists no sava plašā darbu klāsta bija izvēlējies koŗa dziesmas, solo dziedājumu, kantāti un orātoriju.

Koncertu iesāka DV sieviešu koris Zīle ar 1949. gadā komponēto dziesmu Labā zvaigzne (Veronikas Strēlertes teksts), Bērzs (Veltas Tomas vārdi), sacerēta 1976. gadā, un — Tumša nakte — pirmuzvedums, rakstīta šinī gadā ar Indras Gubiņas dzeju.

Dziesmu chronoloģiskā secība lika apjaust komponista dažādos stilus, sākot ar ierastām tīri konvencionālām harmonijām, līdz laikmetīgām ieskaņām.

Šajā grupā gribas izcelt otru dziesmu — Bērzs, kas uzrakstīta interesantiem lejup slīdošiem glissando iespraudumiem.

Divas garīga satura dziesmas niansētā priekšnesumā atskaņoja Sv. Andreja draudzes koris: Visspēcība un Gaisma no krusta. Kantāte — Gaisma (vārdi no Ingrīdas Vīksnas cikla Piecas naktis) ir plašāka apmēra kompozicija jauktam korim, ērģelēm, stīgu un timpānu orķestrim, un — teicējam. Teicēja daļu skaidrā, dabiskā izteiksmē norunāja Juris Dzeguze. Runas veida iespraudums arī korim, kas gan nepārliecināja, jo nelikās īsti vietā.

Sv. Jāņa draudzes ansamblis Brigitas Alkas vadībā, kā vienmēr, sniedza delikātu, triju senāk uzrakstītu dziesmu priekšnesumu: Lūgšana, Varenā roka, 96. psalms.

Skaists tembrs basbaritonam Valdim Ūsiņam. Priekšnesums dziesmai — Stāv sargs uz augsta torņa — bija izteiksmīgs, kaut sākumā drusku nedrošs.

Skanīgs un spēcīgs bija apvienotā vīru koŗa — Daugavas Vanagu, Viestura, Kalvja atskaņojums.

Pirmo — Tu Kungs, drošu roku novadīja diriģente Vizma Maksiņa; otrajā — Zobens — Auseklis Pērkons dzirkstīgā priekšnesumā izcēla kā Andreja Eglīša patriotisko tekstu, tā komponista atbilstošo skaņu rakstu.

Plaša apjoma darbs bija psalmu kantāte, kuŗas tekstu sastādījis pats autors no dažādiem psalmiem jauktam korim, soprāna un baritona solo, klavierēm, ērģelēm, stīgu orķestrim un timpāniem ar nobeiguma korāli draudzei. Abi solisti šeit savas partijas veica iejutīgi. Ērģeļu un klavieŗu iespraudumi mākslinieku — Anitas Rundānes un Pēteŗa Zariņa izpildījumā kompozicijai piešķīra varenu izskaņu gan koŗa, gan arī orķestŗa atbalstā.

Negribas atkārtot daudzajos aprakstos cildinātās jubilāra īpašības: darba spējas un mūzikālitāti. Koncertā gūtie iespaidi tomēr par jaunu liek atskārst, ka mūsu vidū ir izcila personība. Kas gan būtu mēmie nošu raksti, ja tie nenokļūtu dzīvās rokās? Iejutīga sirds un radošs gars tādā kārtā tad spēj sagādāt pa izgaismotam brīdim mūsdienu ritumā.

Marta Tūtere-Kundrāte

TORONTO DVTK

JURIS FREIJS
HERTA JURŠEVSKA
ERNESTS JURŠEVSKIS
ANDRIS LEJA
IEVA LERCHA
VALDIS MARTINSONS

PIEKTDIEN, 25. APRĪLĪ, PL. 20.00
SESTDIEN, 26. APRĪLĪ, PL. 16.00

FAIRVIEW LIBRARY THEATRE
35 FAIRVIEW MALL DRIVE, WILLOWDALE

BIĻETES: DV GRĀMATNĪCĀS UN PIE KASES

DAUGAVAS VANAGU TEĀTŖA KANADĀ UZVEDUMS

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Vilis Hāzners

Draudi Latvijas nākotnei

Ieskats okupētās Latvijas dzīvē 1985. gada otrā pusgadā

(Turpinājums)

Tā tapšanā strādāja vairākus gadus grupa dažādu mākslinieku: tēlnieki Ļ. Bukovskis, A. Gulbis, architekti — E. Bāliņš, E. Vecumnieks un A. Zilgalvis, mākslinieks - izgudrotājs A. Bugajevs un projekta galvenais inženieris G. Beitiņš, piedaloties tēlniekam L. Kristovskim un inženierim konstruktoram G. Lācim. Tātad latviešu un krievu apvienotie spēki.

Piemineklī ietverta zelta zvaigzēm vainagota attēla, kas paceļas augstu pret debesīm, postaments augstiem viesiem ar uzrakstu ,,1941— 1945'', ūdens kaskādes strūklakas un citi veidojumi. Jādomā, ka Uzvaras parks nākotnē, tāpat kā neatkarīgās Latvijas Uzvaras laukums, kalpos karaspēka parādēm un dažādām demonstrācijām, kādas visus gadus līdz šim notika Daugavmalā.

Pieminekļa atklāšanā runāja Rīgas pilsētas partijas komitejas pirmais sekretārs A. Klaucēns un partijas CK pirmais sekretārs B. Pugo. Abi, saprotams, krievu valodā, tāpat kā daudzie apsveicēji, krievu tautības partijas redzamākie biedri, arī Sarkanās armijas pārstāvji. Runās visvairāk slavēja Sarkano armiju, kuŗa Latvijas ,,atbrīvošanā'' esot zaudējusi 150.000 vīru, lielās un brālīgās krievu tautas dēlus...

Atklāšanas ceremonija bija ļoti iespaidīga — ar lielgabalu zalvēm, strūklaku iedarbināšanu, goda rotas parādi un citām izdarībām. Uz svinībām bija savesti tūkstošiem rīdzinieku, klāt bija arī viss partijas un valdības sastāvs.

Tajā pašā laikā arī Maskavā atklāja jaunu pieminekli Ļeņinam, itin kā ar mauzeleju vien nepietiktu.

Nav šaubu, ka uz Rīgas Uzvaras parka pieminekli ar ziedu klēpjiem vedīs tūristus, tā saīsinot ceļu uz rādīto Salaspili...

Rīgā būs apakšzemes dzelzceļš!

Ka Rīga savās vecajās robežās jau sen pārsniedz vienu miljonu iedzīvotāju, ikvienam zināms. Ka tālās pilsētas nomalēs uzbūvētie jaunie t. s. pilsētas mikrorajoni ir par tālu, lai ar līdzšinējo autobusu, trolejbusu un tramvaju (kaut salīdzinot, ar neatkarības gadiem, ievērojami paplašinātu) apkalpotu iedzīvotāju satiksmes prasības, arī ikvienam zināms. Un ikvienam ir zināms, ka jau vairākus gadus Rīgas satiksmes nokārtošanai projektēja apakšzemes dzelzceļu. Saprotams, ka projektēšanā radās daudz problēmu, jo Rīga taču ir ar ,,visapkārt smilšu kalniem un pati Rīga ūdenī!''

Tagad nu visas šīs plānošanas un sagatavošanas problēmas ir nokārtotas un Latvijā vairs nav noslēpums, ka jau šajā piecgadē sāksies (tātad līdz 1990. gadam) apakšzemes vilcienu ceļu uzbūve.

Kā tas viss notiks, laikrakstā Cīņa (1985. g. 4. dec.) pastāsta Rīgas pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēža vietnieks (īsumā — pēc mūsu terminoloģijas — Rīgas pilsētas galvas vietnieks) Ivars Ulmanis.

Rīgas apakšzemes dzelzceļš būs nozīmīgākā Latvijas jaunceltne. Rīgas metro būs pirmā šāda apakšzemes transporta artērija Baltijas republikās. Tā celtniecība un vienas daļas nodošana lietošanā saistīta ar diviem aktuāliem notikumiem, kuŗus Latvijā atzīmēs tuvākā nākotnē — 50. gada dienu kopš padomju varas ievešanas (lasi—okupācijas, VH) Latvijā un Rīgas dibināšanas 800. gadskārtu.

Būves projekts pilnīgi pabeigts jau 1984. gadā. To paveica vairākas Vissavienības un republikas organizācijas: Maskavas valsts metro transporta projektēšanas institūts, tā filiāles Minskā un Ķijevā, kā arī vairāki Latvijas institūti.

Viss darbs esot paveikts priekšzīmīgi.

Pirmā pazemja trase (līnija) savienos Zasulauka staciju ar VEF fabriku. Tās gaŗums precīzi 9,06 km. Šajā līnijā paredzētas astoņas apakšzemes stacijas: Zasulauks, Aurora (ar izeju virs zemes netālu no Āgenskalna tirgus), Daugava (Majakovska un Uzvaras bulvāŗa krustojumā), Centrālā (pie dzelzceļa stacijas), Kirova stacija (ar izeju uz Dzirnava ielu starp Ļeņina un Stučkas ielu), Raiņa stacija (pie Vidzemes kolchoza tirgus), Oškalni (pašreizējā auto mašīnu stāvvieta pie Gaisa tilta) un VEF (pirms Ļeņina un Gagarina ielu savienojuma).

Metropolitena staciju mākslinieciskais iekārtojums būs izcils (tikpas kā Maskavā), kaut gan vēl nav pilnīgi ,,noformēts''. Notika gan konkurss, kuŗā bija iesniegti 48 priekšlikumi, bet konkursa rezultāti sevišķi neiepriecināja, vienīgi tie deva dažas labas idejas. Lepnākās būs stacijas pilsētas centrā.

Kaut projektu pieņēma jau 1984. gadā, tomēr priekšdarbus plānots pabeigt tikai līdz 1987. gadam. To ir neiedomājami daudz, sevišķi tie, kas saistīti ar veco ēku nojaukšanu un jauno ēku būvi. Priekšdarbu izmaksa trijos gados vien pārsniegs 15 milj. rubļu. Visus šos iecerētos priekšdarbus paveiks ģenerāluzņēmējs — Rīgas rūpniecības uzņēmumu celtniecības trests ar daudzām speciālizētām apakšorganizācijām. Piedalīsies arī PRSR Transporta celtniecības ministrijas organizācijas.

Vissvarīgākā ir metro trases atbrīvošana no dažādām būvēm. Zaudējumi būšot niecīgi, jo trasei izvēlēts visoptimālākais virziens, tomēr nojaucamo būvju ir daudz. Saprotams, ka būves gaitā būs daudzi sarežģījumi un neērtības, sevišķi transportā (kur Latvijā nekad nav bijis kārtības, VH). Iedzīvotājiem būs gan jāpiedzīvo daudz grūtību...

Latvijas celtniecības vadītāji arī pilnīgi apzinās, ka ar saviem spēkiem tie šo darbu nevar veikt. Visvairāk palīdzības dos Vissavienības projektēšanas organizācijas, jo šis jaunais dzelzceļš ir Padomju savienības direktīvo organu uzmanības centrā. Būves darbā paredzēts iesaistīt ap 3.000 cilvēku, daudz speciālistu gan dos citas Krievijas pilsētas, kur metropoliteni jau darbojas. Latvijai pašai šādu speciālistu nav.

Pirmie būvdarbi sāksies plaši jau 1988. gadā. Plānots, ka laikā no 1994. līdz 1996. gadam varēs atklāt rēgulāru satiksmi starp piecām stacijām — no Zasulauka līdz Kirova. Dažus gadus vēlāk sāks darboties visas paredzētās stacijas. Pirmais darbs gan ir jau sācies tagad — Granīta ielā jau ceļ lielu autobazi. Tas ir šīs maģistrāles sākums.

Tie gan visi ir solījumi, kas nez vai noritēs pēc plāna. Bet Rīgas iedzīvotāji jau zina un gaida, jo jaunais apakšzemes dzelzceļš tomēr būs. Vienīgi neziņa par cik tie priecājas par vairāku tūkstošu jaunu krievu ienākšanu Rīgā? Atkal pagarinās termiņu tikt laukā no komūnāldzīvokļiem, un vai Rīga tomēr pamazām nepārvēršas par pilnīgu krievu pilsētu?

Latvijas ,,neatzīšanas piederība pie krieviem''?

Mums visiem vēl lielākā atmiņā trimdinieku 1985. gadā rīkotais Kopenhāgenas tribunāls, arī zināmi tiesnešu vārdi un valstis, no kuŗām viņi nāca. Tāpat zināms tribunāla atzinums.

Bet praksē? Vai valstis, pie kuŗām pieder tribunāla tiesneši, ir piekritušas atzinumiem un vai tomēr šo valstu (gan ne jau visu) diplomātiskās un saimnieciskās delegācijas neciemojas Rīgā un ,,netaisa šeftes''?

Pie šādiem Latvijas atzinējiem (vai krievu rīcības neatzinējiem) var pieskaitīt veselu rindu rietumu valstu. Ko tad, piemēram, Latvijā septembrī meklēja Austrālijas arodbiedrību delegācija, arī citi daudzie viesi, kuŗus par komūnistiski noskaņotiem atzīt nevar?

Latvija arī pati ,,lauž sev ceļu'' uz rietumiem. Saprotams, ne jau bez Maskavas ziņas, kaut, piemēram decembrī Itālijā Triestā notika PSRS dienas. Tās veselu nedēļu pārstāvēja Latvija. Padomju mākslinieku pārstāvēja Latvija, un tās delegāciju vadīja partijas CK kultūras vadītājs Aivars Goris un kultūras ministrs Vladimirs Kaupužs. Abi karstākie komūnisma cēlāji un propagandētāji Latvijā.

Saprotams, ka Latvijas operas un baleta izrādes, plašās mākslas izstādes izcili reprezentēja latviešu, nevis krievu mākslu! Vai tā vajadzēja?

(Turpinājums sekos)

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Tālaika jaunieši, arī par jums!

Rakstīt mani piespieda doma, ka par maz esmu dzirdējis, lasījis vai redzējis pa televīziju par tiem Padomju Latvijas jauniešiem, kas 1941. gadā, vēl gluži bērni būdami, ņēma rokās šautenes un gāja vienā ierindā ar veciem pagrīdē rūdītiem un pieaugušiem patriotiem — internacionālistiem. Par tiem, kas netika apbalvoti ar spožiem ordeņiem un medaļām, par tiem, kas klusi nolika galvu savas ciešās pārliecības un uzvaras vārdā.

Frontē pašaizliedzīgi cinījās, es teiktu — varonigi cinījās — komjaunatnes Valmieras apriņķa komitejas pirmā sekretāre sanitāre Milda Kandāte (viņa mani uzņēma komjaunatnē). Viņas paraugs mūs dziļi aizkustināja.

Milzīgu izturību, apbrīnojamu drošsirdību frontē parādija komjauniete Inese Spura. Zaudējusi vienīgo atbalstu un vistuvāko cilvēku — brāli — Igaunijā, Tallinas pievārtē, viņa ar paceltu galvu izgāja cauri visām kara šausmām, tika vairākkārt ievainota, veica ne vienu vien varoņdarbu.

Noņemu cepuri sieviešu frontiniečiem priekšā! Karš sievietei ir desmitkārt grūtāks nekā vīrietim (ja tās mokas vispār var izmērit).

Liekas, pienācis laiks vairāk stāstit par viņām — varonēm, sievietēm, komjaunietēm. Stāstit par komjaunietēm frontiniecēm vajadzīgs kaut vai viņu draudzeņu dēļ, to varoņu dēļ, kuras nepārnāca un uz mūžu apgūlās Staraja Rusas purvā vai kur citur — mūžam mūsu atmiņā jaunas un skaistas.

Mums ir savi — Padomju Latvijas jaunieši komjaunieši — varoņi, ar kuriem cienīgi var lepoties tagadējā jaunatne.

Tas gan laikam ir pionieru — sarkano izlūku darbs, lai nepaietu garām Padomju Latvijas varoņiem jauniešiem, komjauniešiem — dzivajiem un mirušajiem. Izlikt viņu portretus skolās, kur tie mācijušies, — ar tas būtu ieguldijums mūsu skolu jauniešu patriotiskajā audzināšanā. Mēs nedrikstam aizmirst, ka jauno cilvēku nekas tā nepārliecina kā viņa tēva un mātes labais paraugs.

Tā taču ir mūsu vēsture, mūsu tautas, visu tautibu Padomju Latvijas darbaļaužu ciņa pret fašismu; no tādiem piemēriem, ceru, ari vectēvi — sarkanie latviešu strēlnieki — nekaunēsies.

Es domāju, velti tagad lūgt vēsturniekus meklēt Tēvijas kara notikumus arhivos — lai stāsta paši kaujinieki, kas kaujām šķērsoja brāligo Igaunijas zemi, cinijās Ļeņingradas pievārtē — bija aculiecinieki padomju tautas izturibai, virišķibai, varonibai, Dzimtenes mīlestibai, tie, kas cinijās pie Staraja Rusas, Maskavas, Naroļominskas un atbrīvoja Padomju Latviju — Rigu.

Tikai saprotiet mani pareizi — šī vēstule nav pārmetums ne masu informācijas līdzekļiem, ne žurnālistiem, ne kādam citam. Es vienigi vēlos, lai par varonigajiem četrdesmito gadu komjauniešiem tiktu sakopots viss, no sākuma līdz galam, un veltīta viņiem kāda grāmata. Lai mūsu bērniem un mazbērniem būtu ar ko lepoties un kur smelt spēkus dzīves grūtākajos brižos. Tādu paraugu, par ko rakstīt, ticiet man, ir ļoti daudz.

E. Cirītis,
Lielā Tēvijas kara dalībnieks no 1941. gada jūnija līdz 1945. gada maijam, Tēvijas kara II grupas invalīds

Tauta pārcietīs tumšo laiku

Daugavas Vanagu priekšnieks J. Frišvalds par 1985. darbības gadu raksta:

„Uz 1985.g. 1. janvāri 12 zemēs, 129 nodaļās, apvienībās un kopās bija 9.691 biedrs, tajā skaitā 3.139 vanadzes. Centrālās valdes pērnā budžeta ienākumi sastādīja DM 41.257, bet izdevumi DM 40.705. CV sēde notiks Bērzainē 16/17. jūnijā.

Organizācijas 40 darbības gadu aprises zīmē laikā no 17.—23. jūnijam Freiburgā, Rietumvācijā, notiks 5. Globālās DV dienas. Rīcības komiteja darbojas Osk. Baltputņa vadībā.

Svētkus ar savu līdzdalību solījās pagodināt DV goda biedrs Latvijas ev. lut. baznīcas trimdā archibīskaps Arnolds Lūsis.

DV dienām beidzoties, 23. jūnijā interesentiem būs iespēja piedalīties kopējā braucienā ar vilcienu uz Romu, kur 26. un 27. jūnijā sevišķās svinībās atzīmēs 800 g. aprisi kopš kristiānisma sākuma Latvijā. 26. jūnijā pāvests Jānis Pauls II vadīs oikūmēnisko dievkalpojumu, kā arī pieņems audiencē latviešu delegāciju. Pēdējo vadīs archibīskaps A. Lūsis un piedalīsies arī PBLA valdes priekšs. Dr. O. Pavlovskis.

No Plkv. Viļa Januma fonda, kas kalpo latviskās izglītības un audzināšanas sekmēšanai, gadskārtējie piešķīrumi doti: Eiropas latviešu vasaras skolai — 500 dol. un Montrealas latv. skolai — 200 dol. DVF Halifaksas nodaļa savā ierosmē Plkv. Januma fondam ziedojusi DM 350.00.- Ar 4.000 dol. atbalstīta piecu Minsteres latviešu ģimnazijas abiturientu tālākā izglītība ASV un Kanadā; šai vajadzībai gan nebija sekmējusies saskaņota līdzekļu iegūšana un izlietošana, tāpēc rezultātā CV bija no saviem līdzekļiem jāsedz liela daļa. Šo nepilnību turpmāk novērsīs.— Aizkavējies izdot jaunatnei informācijas lapu par Daugavas Vanagiem, ko, cerams, paveiks tuvākos mēnešos.

Vanadžu priekšnieces A. Liepiņas ierosinājumā un pārziņā, pērn atzīmējot Kr. Barona 150. dzimšanas dienu, vanadžu izkārtojumā notika sacensība bērniem un jauniešiem rakstu darbos un zīmējumos — par latvju dainām, 4 vecuma grupām — no 8—18 g. Sacensībās piedalījušies 176 (94 no Austrālijas).

CV kultūras nozares (vadītājs A. Kalupnieks un referente Inta Purva) ierosmē un izkārtojumā pērn rosināta latviešu valodas izlokšņu ieskaņošana skaņu lentēs.

Turpināts atbalsts Latvijas Sarkanā krusta Neredzīgo kopas fonētiskai bibliotēkai. Šai sakarībā DV rīcību saskaņo Rietumvācijas kultūras noz. referents Edg. Retigs. 1985. g. saņemti 162 ieskaņojumi (698 spoļu un kasešu lentēs), kas bijis ražīgākais devums visos bibliotēkas 15 darbības gados. Edg. Retigs pateicās par organizācijas lielo atsaucību!

PBLA Latvijas Brīvības Fondam p.g. no jauna pievienojušies 133 atbalstītāji, starp tiem Mansfīldas un citas nodaļas. Decembrī dalībnieku kopskaits bija 1894, bet neaizkaramais kapitāls sastādīja 1,350.000 dol. Šogad līdzekļus prasīs piedalīšanās Helsinku nolīguma izvērtēšanas konferencēs: aprīlī — Bernē un novembrī — Vīnē.

Šogad oktobrī piepildīsies 10 gadi, kopš darbojas Patiesības Fonds. Atbalsts Patiesības Fondam ir jāturpina!

Baltiešu Brīvības un Miera kuģa ieceres atbalstam — CV, Notinghamas nod. praktiskā izkārtojumā, pērnā aprīlī izdeva 3.000 loksnītes (à 25 markas) propagandas markas ar saukli „Freedom for the Baltic States!" Skaidrais ienākums DM 5.709 nosūtīts rīcības komitejai.

DV Mēnešrakstu (žurnāla 36. gada gājumā) iespiež 2.800 eks. Materiālā baze stabila. Izplatības kāpināšanai nozīmīgi, lai vadītāji darbinieki uz vietām paši to abonētu un tā rādītu labu paraugu citiem! Nepieciešams, lai piekritīgie informācijas darbinieki laikus un noteiktā kārtībā redakcijai piesūtītu rakstus resp. ziņas un fotografijas. 3. februārī nomiris atb. red. Raimunds Čaks. Vietā stājusies Silvija Ancāne (125 Broadview Ave., Toronto, Ont., M4M 2E9, Canada).

1984. g. decembrī CV izdotā organizācijas vēsturiskā apcere Laiks, Telpa, Ļaudis par darbības laiku no 1973.—82.g., līdz p.g. 1. dec. bija izplatīta 585 eks.: ASV — 200, Kanadā — 140, Vācijā — 75, Anglijā — 63, Austrālijā — 54, Zviedrijā — 28, Beļģijā — 5 eks. Cena ¢ £ 25 eks. jeb attiecīgi citu zemju valūtā; nodaļas, apvienības, kopas un grāmatu galdi, pasūtinot DV ģenerālsekr. A.J. Bērziņam (Dreizehnerstr. 5, 4400 Munster/Westf., West Germany).

1985.g. oktobrī 1200 eks. CV izdevusi ģenerālsekr. Bērziņa un plkv. V. Kukaiņa redakcijā grāmatu Latviešu karavīrs pēc 2. Pasaules kara (9. sējums serijā Latviešu karavīrs 2. Pasaules kara laikā). Grāmatai 511 lp., tajā 199 fotouzņēmumi. Izplatīšana ļoti sekmīga.

Tehnisku iemeslu dēļ aizkavējusies vplkv. Art. Silgaiļa grāmata angļu valodā par Latviešu leģionu. CV priekšsēža 2. vietn. Jēk. Leitītis turpina manuskriptu grāmatai par plkv. Vili Janumu. Ārējās informācijas noz. vadītājs A. Lindens pārzina divu izdevumu angļu valodā manuskriptu sagatavošanu: 1) par DV organizāciju; 2) brošūrai par Latviju un latviešiem. CV ir saņēmusi vēl divus ierosinājumus grāmatām par latviešu nac. karavīriem 2. Pasaules karā: a) ar kritušo vārdiem (reģistrēto skaits 35.000); b) par apbalvotajiem.

Melburnas nodaļa Austrālijā pērn nopirkusi namu (87 Chetwynd Str., North Melbourne), agrāko Ziemeļmelburnas tiesas namu, skaidrā naudā samaksājot 190.000 (A.) dol. Atklāšana notikusi 15. febr. Nodaļas otrs īpašums Vanagi atrodas uz laukiem.

CV pērn par labu Bērzainei no agrākā aizdevuma ziedoja DM 3.0000. Toronto nodaļa pag. gada beigās ziedojusi 2.000 dol.

Tradicionālais svētbrīdis Lommeles karavīru kapos Beļģijas nodaļas izkārtojumā notiks 15. jūnijā. Sakarā ar došanos uz 5. Globālām DV dienām šogad, iespējams, svētbrīdī piedalīsies arī biedri no ASV, Kanadas un citām attālām zemēm.

Par organizācijas nākotni domājot, ir vēlreiz jāpasvītro — nepieciešams piesaistīt gados jaunus un jaunus biedrus vispār, kur vien tam ir praktiskas iespējas. To vislabāk var īstenot paši biedri — savas ģimenes, radu, draugu, paziņu un kaimiņu vidū. Labu paraugu, piem., rādījusi Klīvlandes apvienība, 1984. g. iesaistot 26, bet pērnā gada pirmajā pusē 20 biedrus.

Šo gadu, kad apritēs 45 vasaras kopš pirmajām lielajām padomju okupantu izdarītajām Latvijas iedzīvotāju deportācijām, PBLA izsludinājusi par Latvijas brīvības cīnītāju gadu. Esam aicināti atcerēties okupantu netaisni sodītos, kā Gunāru Astru (par „bīstamu literātūru" sods — 7 g. ieslodzījumā un 5 g. izsūtījumā Sibirijā), Gunāru Freimani, Intu Cālīti u.c. un nebeigt iestāties ne vien par viņu, bet arī pašas tautas atbrīvošanu no okupantu važām.

Arī par nākotni domājot, lai atceramies Gunāra Astras 1983.g. 15. decembrī Rīgā tiesā teiktos vārdus: „Es ticu, ka šis laiks izgaisīs kā ļauns murgs — tas dod man spēku šeit stāvēt un elpot! Mūsu tauta ir daudz cietusi un tādēļ iemācījusies, un pārcietīs arī šo tumšo laiku!"

Daugavas Vanagi, sasauksimies!"

Jānis Frišvalds,
Daugavas Vanagu priekšnieks

Latviešu nams kalpojis sekmīgi

Akciju sabiedrības Latviešu Nams valdes priekšsēdis E. Nāgelis notikušajā nama akcionāru sapulcē uzsvēra, ka aizvadītajos gados daudz strādāts, celts un uzlabots, lai nams sasniegtu pašreizējo vērtību. Nams kalpo latviešu sabiedrībai.

Par lielākiem uzlabojumiem 1985. gadā jāuzskata nama jumta atjaunošana, telpu krāsošana un grīdu atsvaidzināšana, kas aptuveni izmaksāja ap 12.000 dol. Citādi 1985. g. darbība galvenokārt izpaudās noturēt stabilus financiālos līdzekļus, kuri pastāvīgi padoti pieaugušajai dzīves dārdzībai.

Arī šogad bijām spiesti paaugstināt īres maksas par apm. 5 proc. pastāvīgiem īmiekiem, un sveštautiešiem par apm. 10 proc. Neskatoties uz minētajiem apstākļiem, cenšamies noturēt stabilu mūsu saimniecisko plāksni un sniegt latviešu sabiedrībai līdzšinējos atvieglinājumus telpu īres jautājumā. Pag. gadā telpas izdotas latviešiem 306 gadījumos, no kuŗām 95 reizes par brīvu ģimnazijai un Latvisko zināšanu semināram, pamatskolai, dažādām sēdēm un sapulcēm. Sveštautieši pret pilnu atlīdzību telpas īrējuši 72 gadījumos. Nama dāmu komiteja un valde pagājušā gadā izkārtoja savus regulāros sarīkojumus, tikšanos ar LNAK padomes locekļiem viņu pavasara sesijā, nama jubilejas svinības oktobrī, Jaunā gada sarīkojumu un pankūku balli Visi šie sarīkojumi bija labi apmeklēti, notika priekšnesumi, loterijas, un tie deva labus atlikumus. Līdzšinējais pārvaldnieks A. Balanjuks savus pienākumus namā izbeidza, un tagad nama saimniece ir atkal Ausma Dubrovska.

Aizvadītajā gadā notika 12 sēdes, kas bija labi apmeklētas, sekmīgas un lietderīgas. Arī pag. gadā techniskos jautājumos daudz līdzēja V. Lejiņš un saimniecības darbos A. Smans.

Nams turpina kalpot visām mūsu paaudzēm un mūsu kopējiem nacionāli politiskiem mērķiem. Sagaidām arī turpmāk tautiešu aktīvitāti un atbalstu, tad arī namam būs nozīmīga nākotne.

Dāmu komitejas priekšniece Sofija Zaķe norādīja, ka komiteja pulcējusies 10 sēdēs un pateicās dāmām par darbu.

19. aprīlī notiks iepazīšanās sarīkojums ar LNAK pad. locekļiem.

Sapulce atzīna nama darbību par sekmīgu.

J. Grodnis, A. Šterns u.c. ieskatīja, ka nama darbu pasākumiem trūkst talcinieku, un valdei vienai nav pa spēkam paveikt iecerētos pasākumus. A. Ancāns pasvītroja, ka situācija mainījusies un jaunatne vairs nenāk talkā. Ed. Koks norādīja, ka darbi tagad jāveic vīriem pensionāru gados. R. Pētersons pasvītroja nama devumu, atvēlot telpas nacionālpolitiskiem pasākumiem. Sof. Zaķe izteica vēlēšanos iegādāties trauku mazgājamo mašīnu, bet pašreiz trūkst brīvu līdzekļu.

Atzinumos izskanēja doma aicināt visas nama vienības dot talciniekus nama darbam.

Nama valde aklamācijas kārtībā ievēlēja līdzšinējos: E. Nāgeli par priekšsēdi (skolu fonds), A. Šternu (DV), V. Tikiņu (nama vienība), A. Bērziņu (Austrumu ev. lut. draudze), J. Galēju (skolu fonds), Ed. Koku (Sv. Andreja ev. lut. draudze), A. Kalviņu (Ev. lut. Sv. Jāņa draudze), Mirdzu Lejiņu un O. Lepši (TLB), J. Grodni (Katoļu vienība, studentu kopa u.c.) un no jauna E. Jansonu (LNAK) un J.Kūlnieku (Pensionāru apv.). Valdes amatiem vairs nekandidēja V. Dreifelds. Revīzijas komisijā ar aklamāciju ievēlēja K. Benconu un Ed.Broderi, bet nekandidējušā P. Plīša vietā S. Vasarāju. No 43 vienībām sanāksmē bija pārstāvētas 29 ar 1775 akcijām. Piezīmējams, ka valdes sastāvā darbojas arī dāmu komitejas pārstāve. Pieņēma budžetu 79.000 dol. apmērā. Sapulces ievadījumā ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto valdes locekli Jāni Ozolu.

Sapulci vadīja E. Nāgelis.

O. K.

7. JŪNIJAM — 8. AUG.

DIEVAM UN LATVIJAI

BEVERĪNA

AUSTRUMKRASTA VASARAS VIDUSSKOLĀ

ir vēl vajadzīgi darbinieki:

MEDMĀSAS * PELDBASEINA UZRAUGUS

AUDZINĀTĀJUS * VIRTUVĒ IZPALĪGUS

Var pieteikties rakstot vai zvanot:
Beverina
P.O. Box 115, Skippack, PA 19474
Dace Gulbe: (215) 584-1528
Maija Medne: (609) 227-2520

Futbola

sezonas atklāšanas balle

sestdien, 19. aprīlī, pl. 19 DV namā Toronto.

Pilna bufete, vakariņas. Loterija un citi pārsteigumi.

VISUS IELŪDZ
DV SPORTA KLUBS

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(15. turpinājums)

Tā liela nauda! O! Gandrīz neticami — vai to tik viegli būs dabūt rokā? Es nepazīstu visus arabu niķus un stiķus. To viņam droši tik daudz kā sunim blusu. Nu! Bet vecie labie letiņu kanaki jau arī tikai tādēļ nav pasaulē gājuši, lai locītu muguras Austrālijas ķieģeļu cepļos vai kļūtu vienīgi par priekšzīmīgiem Ņujorkas debesskrāpju sētniekiem. Gan jau kādu labo muduli, kā viltīgo austrumnieku uzvarēt, arī man izdosies izgudrot!

Nakts klusumā kaut kur spalgi un vienmuļi skan circeņa dziesma.

Posts ar Saltas ormaņiem! Šorīt iekāpu tāda zirga vīra kulbā, kas gandrīz pilnīgi kurls. Es saku, lai ved mani uz Antonino Montagņas bazāru un ,,fereteriju'' — viņš sapratis ,,fēriju'' — un brauc uz tirgu. Klauvēju pret bukas sēdekļa atzveltni un protestēju, ka jābrauc uz citu pusi.

— Paciencia, seņor! Blakus iela ir satiksmei pretējā virzienā! — kučieris mierīgi atbild. — Neraizējieties! Es zinu, kur ,,fērija'' atrodas...

— Feee... reee... teeee... riiija! — pavisam stipri kliedzu.

— A! Kādēļ tad tūliņ nerunājāt skaidru valodu? — viņš mani norāj.

Arģentīnas pilsētās vērojama kāda ļoti īpatnēja parādība. Ātri aug un plešas plašumā priekšpilsētas, bet vecpilsētu centros nav redzamas gandrīz nekādas pārmaiņas. Tas tādēļ, ka ģenerāļa Perona valdības izdotā jaunā īres likuma dēļ namīpašnieku tiesības ir ļoti ierobežotas. Laika gaitā, vispārējai dzīves dārdzībai ceļoties, īres maksas nedrīkst paaugstināt. Agrāk un vēl tagad turīgo pilsoņu šķira ir husticiālistu pretiniece. Tādēļ peronistu partijas propagandisti to sauc par oligarchiju. Lai atrastu telpas jaunu veikalu uzsākšanai, jāmaksā liela ,,atslēgas nauda'', kuŗu saņem iepriekšējais īrnieks, kas tādā gadījumā jaunajiem ienācējiem pārdod savas ,,īrnieka tiesības''. Neatmaksājas arī ieguldīt kapitālu, lai nojauktu vecos vien- un divstāvu īres namus un to vietā pilsētu centros celtu lielākas un modernākas celtnes. Tādā gadījumā vecā īpašuma ilggadīgajiem īrniekiem pienākas tik liela zaudējumu atlīdzība, ka viņi par saņemto atkāpšanās naudu pilsētas nomalē var uzcelt sev ērtas ģimenes mājiņas. Arģentīnas valsts ir pasakaini bagāta. Otra pasaules kaŗa laikā, pārdodot kaŗojošām tautām lauksaimniecības un lopkopības produktus, centrālās bankas pagrabos uzkrājušās lielas zelta rezerves. Tās tagad izlieto, lai republika iegūtu saimniecisku neatkarību un no jēlvielu ražotājas kļūtu arī par dižu rūpniecības valsti.

Strauji attīstās smagā rūpniecība. Kordovā ceļ lidmašīnu, lokomotīvju un automobiļu fabrikas. Lauksaimniecības mechanizācijas dēļ zirgu vilkto arklu un arāju vietā stājušies traktori. Tādēļ plašajā pampu apgabalā radusies iekšēja emigrācija. Kalpi un gājēju ļaudis plūst uz jaunajiem rūpniecības centriem, lai tur meklētu labāku peļņu un labākus dzīves apstākļus. Nelielu ģimenes mājiņu celšanai valsts hipotēku banka šiem jaunajiem pilsētu iedzīvotājiem dod ļoti izdevīgus kreditus, kas atmaksājami trīsdesmit gados. Husticiālistu vara balstās uz šo iebūviešu vidusšķiru, kas pamazām no proletāriešiem kļūst par fabriku tehniķiem, valsts darbiniekiem vai nelielu darbnīcu un veikalu īpašniekiem.

Mēs dzīvojam laikmetu plaisā, kad pasaulē briest un veidojas tikpat lielas pārmaiņas kā pēc franču revolūcijas un Napoleona kaŗiem. Man patīk šī zeme un ļaudis. Tikai nesaprotu iezemiešu pesimismu un domstarpību iemeslus. Kur gan vēl citur pasaulē tik daudz līdzenas, melnas un auglīgas zemes kā bezgalīgajā pampu līdzenumā? Te valda mūžīga vasara; ienākas četras ražas gadā, un nevienam nekad nav auksti. Un tomēr ir cilvēki, kas neapmierināti. — Ai! Žēl, ka jūs neredzējāt Arģentīnu pirms divdesmit, trīsdesmit gadiem! Paradīze zemes virsū te bija! — tā daudzi, kuŗiem arī tagad neklājas slikti, apgalvo. — Ļaudis centās, strādāja un pūlējās. Viss bija lēts. Ar dažiem desmit centavos jūs varējāt segt nepieciešamākos ikdienas izdevumus... Bet tagad? Santissima Virgen! Labiešu tikumi vairs netiek godā turēti! Kādreiz čaklie un miermīlīgie arģentīnieši kļuvuši par slinkiem nekauņām un plēsīgiem zvēriem!

Izbrīnējies un neticīgs skatos apkārt, un tādus plēsoņus nekur neredzu. — Taisnība! Daudzi iezemieši ir mazliet gausi un neizdarīgi. Bet vai tā tik peļama īpašība? Antonino, bazāra un fereterijas īpašnieks, ar kuŗu esam kļuvuši labi draugi, apgalvo pretējo:

— Es savā bērnībā rotaļlietas redzēju tikai veikalu skatlogos! — viņš, mates dzeŗamo trauciņu un bombiļļu man pasniegdams, saka. — Pamatskolā nepaguvu pabeigt ceturto gradu, kad jau vajadzēja meklēt darbu, lai palīdzētu tēvam uzturēt mūsu trūcīgo daudzbērnu ģimeni. Mans vecais — lai mierā atpūšas! — pūlējās visu mūžu, bet nekad pie turības netika. Tajos laikos vajadzēja mācēt iztapt darba devējam, sākt darbu pusstundu agrāk un strādāt vēl pāris stundas pēc darba beigām, nesaņemot par to nekādu virsstundu atlīdzību. Pie kokzāģētavas vārtiem katru rītu stāvēja vismaz trīsdesmit vīru. ,,Turko'', kam uzņēmums piederēja, izvēlējās desmit, augstākais divpadsmit strēdniekus: — Tu jā un tu nē! Tu pienāc pēcpusdienā uz otru maiņu. Viens pezo un piecdesmit centavos par dienu bija ļoti laba alga. Galdnieka zīmulis, kas patronam vienmēr aizsprausts aiz auss, nokrita zemē. Pieci, seši ar tādu joni metās to pacelt, ka pierēm baukšķēdami sasitās kopā. Pats šādu skatu tiku redzējis...

Dons Antonino ir sprigans iezemietis ar kuplām, melnām ūsām; viņa senči Arģentīnā ieceļojuši no Sicilijas. Viņa veikals, nesen atvērts, atrodas nomaļākā ielā, kur tik daudz pircēju neiegriežas. Tādēļ bodes zellis viens pats tos var apkalpot. Mēs netraucēti sēžam starp vēl neatsaiņotu preču kastēm, kas atvestas no Kordovas vai Buenosairesas, un sūcam ,,mate amargo'', kas ir īsts vīru dzēriens — karsts, rūgtens un atspirdzinošs. Veikala plaukti smaržo pēc tikko kā ēvelēta ciedru koka. Virs petrolejas gāzes plītiņas degļa mazs skārda trumulītis. Dons Antonino turpina savu stāstu:

— Pavisam ļauni mūsu ģimenei klājās trīsdesmitajos gados. No citām lielākām pilsētām te, darbu meklēdami, atklīda bezdarbnieki. Daudzi darba devēji atlaida ilggadīgus darbiniekus, jo svešie atnācēji bija ar mieru strādāt par daudz mazāku algu. Mani par pārdevēju pieņēma kāds arabs, kuŗam Orānas tuvumā kādā mazā lauku ciemā piederēja kokvilnas audumu veikals. Pelnīju trīsdesmit pezo mēnesī. Dzīvoju ļoti taupīgi. Tādēļ pusi no algas varēju sūtīt savējiem uz Saltu. Bet laikam par šo žēlastību biju aizmirsis pateikties Sanantonio, kas ir mans svētais. — Lai manu uzticību un paļaušanos pārbaudītu, vajadzēja izturēt grūtu un ciešanu pilnu pārbaudījumu. Ai, santo cielo! Visas likstas un nelaimes iesākās arabu pīrāgu dēļ, kuŗi toreiz man ļoti garšoja...

— Saindējāties?

— Nē! Mani ieslodzīja cietumā...

— Pīrāgu dēļ!

— Patiesībā jā! Bet galvenais iemesls manai gūstniecībai bija tas, ka negribēju precēties ar mana patrona kaimiņa un tautieša, bagātā liellopu ādu vairuma tirgotāja Salima meitu.

To pateicis, dons Antonino no manis paņem apaļo mates trauciņa bumbuli, kuŗu esmu izzīdis sausu, vispirms ar dažām verdoša ūdens lāsēm noplaucē sudraba bombiļļas stobriņa zelta iemuti, atkritumu kastē, kas nolikta telpas kaktā, izkrata vecos jerbamates biezumus, iebeŗ svaigu, smaržīgu tējas pulveri, trauciņu no jauna uzpilda no trumulīša, un mates sūkšanu turpina pats. Mates dzeršana arģentīniešiem un paragvajiešiem ir speciāls rituāls. Cenzdamies būt labs klausītājs, es pacietīgi gaidu stāsta turpinājumu.

— Dons Salims pirka un pārdeva arī zirgu astes, aitu vilnu, kaltētu tabaku, cāļus, sivēnus — visu, visu, kur vien varēja nopelnīt labu starpniecības naudu. Viņa ,,baraka'' bija tālu pazīstama. No plašas apkārtnes tur sabrauca laucinieki pārdot savus ražojumus. Kādreiz gadījās steidzama vajadzība vairākus vezumus izkraut reizē. Tad ādu vairuma tirgotājs nāca pie mana patrona un lūdza, lai aizdod palīgu. Šis darbs bija diezgan smags un nepatīkams. Bet es par to neraizējos. Spēka man netrūka. Pēc grūtuma un sviedru liešanas nāca atlīdzība. Dona Salima seņora dona Zulma vienmēr visus talciniekus cienāja ar arabu pīrāgiem. — Ziniet, ar tādiem, kas olīvu eļļā cepti, sulīgi un smaržīgi, kur pipari un rozīnes iekšā...

(Turpinājums sekos)

Kanadas vanadzēm 34. salidojums

Kanadas Daugavas vanadžu salidojums, pēc skaita 34., šogad notiks 12. aprīlī, reizē ar DV Kanadā 36. delegātu sapulci Toronto. Vispirms vanadzes pulcēsies kopīgā aktā DV namā, pēc tam pašas savā salidojumā tuvējā kanadiešu skolā, kur salidojumu ar uzrunu ievadīs DV Toronto nodaļas vanadžu kopas vadītāja Astrīda Jākobsone; Pēc tam to atklās DV Kanadas valdes priekšsēdis Guntars Brikmanis. Darba gaitā ziņojumi, Daugavas vanadžu Kanadā vēlēšanas, ierosinājumi un citi jautājumi. Paredzētas arī paneļdiskusijas, kuŗas vadīs Elma Miniate, piedaloties panelistēm Anetei Benconei, Astrīdai Robežgruntniecei, Andai Sprūdžai un citām. Apskatīs tematu — Latviešu tauta, pati savas laimes kalēja. Sagaidāms, ka ieradīsies arī ASV vanadžu vadītāja A. Ceriņa un citas tālākas viešņas. Pēc salidojuma DV klubā vakarā notiks kopīgs vanagu un vanadžu draudzības vakars.

Kanadas vanadzēm arī šis būs rosīgs darba gads. Arī Dziesmu svētku laikā vanadzes neturēs rokas klēpī, jo aicinātas palīdzēt ēdināt koristus un dejotājus mēģinājumu laikā. Bez tam daudz darba sagaida pašu DV klubā, kur Dziesmu svētku laikā un citos lielos sarīkojumos aizvien apgrozās daudz cilvēku, lai ieturētu labas vanadžu gatavotas latviskas pusdienas un satiktos ar tautiešiem no tuvienes un tālienes, kā arī iebaudītu citus DV kluba labumus par izdevīgām cenām. Liels notikums šogad ir DV Globālās dienas no 17. līdz 23. jūnijam Freiburgā, Rietumvācijā, kur 19. jūnijā paredzēta vanadžu sanāksme, tāpat vanadžu latvisko tērpu modes skate. Tai gatavojoties, vanadzes arī aicinātas piedalīties ar pašu gatavotiem latviskā stila dienas, pēcpusdienas un viesību vakara tērpiem.

Kanadas Daugavas vanadžu salidojumam gatavotais vanadžu kopu darbības pārskats rāda, ka visās 16 vanadžu kopās darbojas 471 vanadze; pārskata gadā iestājušās 16 jaunas vanadzes. Kanadas vanadžu vadītāja ir Nora Pulciņa. Lielākā ir Toronto vanadžu kopa ar 153 vanadzēm, vadītāja Astrīda Jākobsone. Divās nākošajās kopās ir pussimt vanadžu katrā — Hamiltonas 55 (vadītāja Kate Lapiņa) un Sv. Katrīnu 49 (vadītāja Milija Zvejniece). Pāri par 19 vanadzēm ir vēl piecās citās kopās: Londonas 27 (vadītāja Marta Brikmane), Montrealas 24 (vad. Ērika Vītiņa), Kičeneras-Vaterlū 21 (Dzidra Taube), Britu Kolumbijas (L. Kajaka) un Manitobas (Aina Jandava) katrā 19 vanadzes. Bez šīm astoņām lielākajām kopām mazākas darbojas vēl pie astoņām citām DV noda-

(Turpinājums 15. lp.)

Dr. A. Brumanis

Bīskaps Meinards vēstures gaismā

Latvijas kristiānizēšanas 800 gadu atcerē, kad kristieši no vairākām konfesijām gatavojas uz vispārējām svinībām Romā, rodas dziļāka interese par Kristīgās Baznīcas dibināšanu pašreizējā Latvijas territorijā: kā sākās misijas darbs un kā tas attīstījās līdz tam, kad visa territorija kļuva par kristīgu zemi. Ja sporādisks misiju darbs bija sācies no dāņu puses Kursā vai citur, tad globālo Latvijas evaņģelizāciju bija sācis Holšteinas augustīņu kanoniks Meinards, kas no Zēgebergas klostera kopā ar sakšu tirgotājiem bija devies uz Daugavgrīvu, 1184. gadā uzcēlis Ikšķilē baznīcu ar klosteri, kā arī mūra pili, lai aizsargātos no sirotājiem; tanīs laikos mūra ēkas vēl nepazina.

Augustīņu ordenis, pie kura piederēja Meinards, bija pazīstams ar izkopto intellektuālo dzīvi un misijām.

Meinarda dzimšanas gads un vieta nav zināmi. Pēc chroniku ziņām var secināt, ka viņš varētu būt dzimis ap 1110. gadu. Rīmju chronika, kas izmanto kādus trīs senākus avotus, ko nepazīstam vai kas gājuši zudumā, bīskapu Meinardu raksturo kā gudru, apdomīgu un izglītotu garīdznieku, kuru Dievs apveltījis ar labiem tikumiem. No chronikas vārdiem paliek iespaids, ka viņš varētu būt bijis viens no tiem cilvēkiem, kam tikums it kā iedzimts. Izcelta arī viņa takta sajūta: viņš pratis lietas nostādīt tā, ka cilvēki viņam piekrituši. Viņš nav skopojies arī ar labiem padomiem un bijis labdarīgs. Bada laikos viņš gādājis par tautu, un viņam pat piedēvēts labības pavairošanas brīnums. Ja lībieši lielā skaitā labprāt pieņēma Meinarda padomus un kristījās, tad daži tomēr kļuva viņam naidīgi. Aizdomas radīja viņa celtā pils ar sētu, kā arī vācu kolonistu ierašanās. Lībiešu augstmaņa Kaupo pievēršanās kristīgajai ticībai izraisījusi neapmierinātību kaimiņu cilšu un tautu vidū. Kaupo rādīts kā pirmais valdnieks, kas no lībiešu apgabala pieņēma kristīgo ticību. Apkārtējos nekristītos valdniekus uztrauca, ka lībiešu zemē aug kristīgā ticība. Šī iemesla dēļ daži kristīgie lībieši pat esot nonāvēti.

Ja Rīmju chronika datējama pēc 1290. gada, tad ir vēl otra chronika, daudz senāka, kas nes Indriķa vārdu un uzrakstīta kādā 1226. gadā, tātad tikai kādus 30 gadus pēc Meinarda nāves 1196.g. Tur apgalvots, ka Meinards ieradies lībiešu zemē kopā ar vācu tirgotājiem, kas toreiz bijuši labās attiecībās ar iezemiešiem. Vēsturnieki pieņem, ka viņš bijis šo tirgotāju mācītājs un reizē rakstvedis. Šķiet, ka viņš misiju darbu sācis bez īpašas Baznīcas sūtības, paša ierosmē, savas apustuliskās dedzības un vietējo apstākļu mudināts. Viņš sāka spredikot, uzcēla baznīcu Ikšķiles ciemā un piedzīvoja arī sirotāju uzbrukumus, tā ka bija spiests meklēt glābiņu mežā.

Dr. A. Brumanis

No šādas pieredzes mācījies, Meinards pārliecināja lībiešus celt mūra pili, lai šinī cietoksnī aizsargātos. Par līdzdalību pils celšanā lībiešiem bija jāapsolās kristīties, ko viņi arī darīja gan negribot un vēlāk šādu piespiesto solījumu lauza. Zemgaļi pili ar tauvām gribēja ievilkt Daugavā, bet tas viņiem neizdevās, jo akmeņi bija cementēti un mūris stingri turējās kopā. Kamēr Meinards lībiešiem darīja labu, tie ticēja, bet kad radās grūtības, tad grasījās nomazgāt kristību Daugavā. Tā viņi rīkojās galvenokārt māņticības dēļ. Neraža un saules aptumsums lībiešu acīs bija lāsts, kas nāk no kristīgās ticības.

Nāves briesmās bija pats Meinards un arī viņa tuvākais līdzstrādnieks cisterciešu mūks Teodoriks — nākošais Igaunijas bīskaps. Zīlējot lībieši gribēja izdibināt savu seno dievu gribu. Viņi veda pāri šķēpam zirgu, un tā kā zirgs bija licis pāri šķēpam dzīvības kāju, tad Teodoriks palika dzīvs. Lībieši dažkārt bija izturējušies tik slikti, ka Meinards gribēja atstāt viņu zemi.

Lībieši tomēr neļāva Meinardam zemi atstāt, un viņš jutās izolēts. Viņa ziņnesis pie pāvesta — jau minētais Teodoriks — tikai ar viltību varēja aizbēgt no lībiešu zemes un ierasties pie pāvesta Celestīna III, kas valdīja no 1191.—1198. gadam. Viņš iestājās nokristīto lībiešu labā. Lībiešu zemes un Turaidas augstmaņi Meinardam mirstot 1196. gadā bija lūguši, lai ieceļ atkal jaunu bīskapu.

Arī archīvu dokumenti liecina par pāvestu gādību pār lībiešu misiju. Brēmenes metropolīts Hartvichs II, kas bija nodibinājis Ikšķiles bīskapiju, pats bija attālināts no savas diocēzes un nevarēja palīdzēt. Meinards tāpēc griezās pie pāvesta. Pāvests Klements III ap 1190.g. bija ieteicis Meinardam meklēt savā dzimtenē garīdzniekus, ja vien viņu bīskapi vai ordeņu priekšnieki piekrīt tos atbrīvot no viņu pašreizējām saistībām.

Nedrīkst aizmirst toreizējo vēsturisko gaisotni, kas pilnīgi atšķiras no pašreizējās. Toreiz nepastāvēja technikas sasniegumi, sabiedriskās saziņas un drošības līdzekļi, kādi ir šodien. Laupīšana, sirojumi un kaimiņu kari bija pazīstamas varmācības izpausmes, ko toreiz varbūt uzskatīja par normālām. Feodālā iekārta spēja ievest tikai relātīvu kārtību. Toreizējā varmācība nav attaisnojama, arī Meinards nelietoja varu, lai gan centās aizstāvēties ar godīgiem līdzekļiem, pārāk lielu grūtību priekšā būdams gatavs atstāt savu misijas zemi.

Meinarda laikā lībiešiem bija jāmaksā mesli Polockas kņaziem, tāpēc arī viņš no Polockas valdnieka Vladimira izprasīja atļauju sludināt evaņģeliju šinī apgabalā. Pa Daugavu un cauri latviešu cilšu territorijai gāja ievērojami tirdzniecības ceļi, kas Gotlandi un Vāciju savienoja ar austrumu slavu zemēm. Vai Meinards būtu nācis kā vācu virskundzības aģents? Nē. Avoti un toreizējā vēsturiskā gaisotne liecina, ka viņš bijis īsts misionārs. Līdz tā sauktiem investitūras strīdu laikiem, kas ilga no 11. gadsimta vidus līdz 1123. gadam, civīlā vara nomāca Baznīcu un nodibināja jaunas bīskapijas. Civīlā vara iecēla jaunus bīskapus un dibināja jaunas bīskapijas. Tad Baznīca panāca izlīdzinājumu. Sekoja otra galējība, kad garīdzniecība piedzīvoja varas augstumus. Meinarda laikā pāvestam Italijas territorijā bija tiesības dibināt jaunas bīskapijas un iecelt bīskapus, bet ārpus Italijas šīs tiesības piederēja vietējam vai tuvākam metropolītam, šinī gadījumā Brēmenes metropolītam.

Tā arī Meinardu par Ikšķiles bīskapu iecēla Hartvichs II laikā, kad Baznīca bija opozicijā ar civīlo varu. Meinarda laikā nevarēja būt runas, ka civīlā vara ieceltu kādu bīskapu bez vietējā mētropolīta ekskomunikācijas draudiem.

Meinards savam misijas apgabalam bija darījis daudz laba. Viņš sūtīja arī jauniešus mācīties Zēgebergas augustīņu skolā. Sēkla, ko viņš bija sējis, nebija veltīga. Ikšķiles bīskapa sēdekli pēc viņa nāves pārcēla uz Rīgu, kas kļuva par Baltijas valstu senāko mētropoli. Izveidojās neatkarīga Baznīcas valsts, kur noteicējs nebija vis vācu ķeizars, bet Baznīcas autoritātes. Civīlā vara nemitējās pieteikt savas pretenzijas; tā ķeizars Fridrichs II 1224.g. proklamēja tā saukto brīvības manifestu jaunkristītām tautām Prūsijā un Livonijā.

Pretēji šim manifestam, kas tiecās pakļaut Livoniju Vācijai, pāvests Honorijs III savukārt 1225. gadā proklamēja savu brīvības manifestu, kurā deklarēja, ka nevienai laicīgai valstij nav virskundzības pār Livoniju. Valdībai jāpaliek vietējās tautas valdnieku rokās, pāvesta un viņam pakļauto bīskapu aizsardzībā. Pāvesta 'manifestā lasāms: „Tā kā esat aicināti Dieva bērnu brīvībai un esat atdzimuši ūdenī un Svētajā Garā, kur Dieva Gars, tur jāvalda brīvībai. Būtu ļoti necienīgi, ja pēc kristīgās ticības pieņemšanas jūsu stāvoklis pasliktinātos, tādēļ mēs ņemam jūs Svētā Pētera un savā aizsardzībā un nosakām, ka, paliekot savā brīvībā, jūs neesat pakļauti nevienam citam kā Kristum un Romas Baznīcai."

Būsim lepni, ka esam kristieši, jo piederam pie pārbaudītas un drošas reliģijas, kas goda vietā liek vietējo kultūru un cilvēku tiesības. Ja mūsu tautā ir vēl niecīgs skaits, kas sevi dēvē par ateistiem vai apmierinās ar nenoteiktu un vēsturiski nepamatotu folklorismu, tad arī tiem viņu dzīves veidā kristīgais gars nav svešs. Par to var pateikties visiem Latvijas evaņģelizācijas veicējiem ar šogad sumināto bīskapu Meinardu, kuru godināja kā svētu un kura iesvētes 800 gadu atceri svinīgi atzīmē. Viņš kristīja daudzus, un kristība ir tieši tā, kas visus dara par Dieva bērniem un līdzīgiem debesu Tēva priekšā bez konfesiju izšķirības.

KAUT KAS VĀRĀS BOSTONĀ

BALTIEŠU JAUNIEŠU POLITISKS & KULTŪRĀLS SEMINĀRS
no 1986. gada 18.—20. aprīlim
Bostonas Trimdas draudzes telpās

KAS VĀRĀS?

Piektdien, 18. aprīlī
20:00 Baltiešu mākslinieku izstādes atklāšana
21:00 Latviešu video izrāde

Sestdien, 19. aprīlī
10:00 Amerikas Balss pārstāvji un raidījumu lentes
11:15 Baltiešu pašnoteikšanās jautājums Apvienotās Nācijās — BATUN pārstāvis
13:00 Panelis: **Pozitīva darbība baltiešu nākotnei** piedalās — O. Brūvers, J. Derderian, O. Kalniņš un M. Pinnis. Paneli vadīs Baiba Rubesa
14:00 Pārrunas: **Baltieši un prese/Prese un baltieši** piedalās: B. Callaghan, J.-Kaža un P. Lucas
15:00 Baltiešu jauniešu nākotnes darbība
(Pusdienas un kokteiļu stunda arī paredzētas)
21:00 Loft-partija — spēlēs ELEKTRISKIE BURKĀNI The Big House, 500 Harrison Avenue, Boston

Svētdien, 20. aprīlī
11:00 Dievkalpojums Trimdas draudzes baznīcā
13:00 Pēcpusdiena dziesmai, dzejai un dejai
17:00 piedalās: V. Dreimane, A. Dzirne, P. Graube, S. Muižniece, M. Rāviņa u.c.

Pirmdien, 21. aprīlī
BOSTON MARATHON skrējiens
(ar baltiešu garīgo atbalstu)
„Kas nevar skriet, tam jānāk kliegt!"

Iepriekš pieteikšanās: $35/ $30 studentiem
2 maltītes ieskaitītas

Čekus sūtīt uz BALTIC FUTURE SEMINAR vārda
58 Irving Street
Brookline MA 02146
Tuvāka informācija: Arnis Ansons (617) 522-6416
Inga Grinberga (617) 247-3534

1986. gada 18. aprīlī pl. 19.30
HELICONIAN ZĀLĒ, 35 HAZELTON AVE, TORONTO

igauņu soprānes
Onne Laikve
koncerts

Klavieru pavad. Asta Ballstadt
Flauta - Heidi Laikve

Programmā: Vivaldi, Schubert, Schumann (Liederkreis), Bellini u.c. darbi.

Ieja: $7.-

MŪSU ARCHĪVS DRĪZ IZDOS
VĒSTURES GRĀMATU PAR
LATVIJAS KUĢIEM,
kas braukuši zem sarkan-balt-sarkanā karoga,

BET, MĒS VĒL MEKLĒJAM FOTOGRAFIJAS NO MŪSU BRAŠIEM KAPTEIŅIEM, ČAKLIEM JŪRNIEKIEM UN STALTIEM TVAIKOŅIEM.

Mēs pērkam kuģu attēlus laika posmā no 1918. līdz 1945. gadam, lai tos varētu ievietot mūsu grāmatā.

Lūdzu sūtiet fotomateriālus un atmiņu fragmentus:
ARNOLDAM KRULLEM,
6449 Teresa Ave., Jacksonville, Fl. 32208

A.S.V. – PĀRZINIS
Kapt. A. Krulle

TORONTO ZIŅAS

● Kanadas latviešu gaidu un skautu jendas kopīgi rīko Sv. Juŗa dienas sarīkojumu 27. aprīlī pl. 10 Sidrabenē. Sarīkojums sāksies pl. 10.30 ar karogu pacelšanu un svētbrīdi pl. 11. Pēc pusdienām no pl. 13—15.30 gaidu un skautu kopīgas nodarbības; pl. 16 karogu nolaišana un dienas nobeigums. Gaujas (14.) gaidu un Rīgas (72.) skautu vienību vecāki gādās par pusdienām, maksa 5 dol. no personas. Aicināti visi bērni, arī, kas nav gaidas un skauti, piedalīties sarīkojumā, tāpat arī publika. Paredzēta ciemiņa Latviešu skautu priekšnieka ierašanās. Apbalvojumu un godalgu pasniegšana.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja Lielās Piektdienas rītā pušķoja ar liliju ziediem altāri Kristus Dārzā pēcpusdienas dievkalpojumam, ko vadīja māc. F. Kristbergs. Dāmu komiteja arī dāvināja latvisku ēdienu — ,,auksto galu'' Lieldienu cienasta galdam. Kristus Dārza iemītnieki palīdzēja nokrāsot Sv. Andreja draudzes Lieldienu brokastīm vairākus dučus olu, ko draudzei bija dāvinājuši Marija un Imants Kausi. Olu krāsošanu vadīja māsa Edīte Zariņa, kas brīvprātīgi darbojas par palīdzi aprūpes mājā Kristus Dārzs. Dāmu komiteja Lieldienās apciemoja draudzes locekļus vairākās kanadiešu veco ļaužu mājās un apdāvināja ar liliju ziediem.

● Pēc Sv. Andreja draudzes Lieldienu dievkalpojuma, ko vadīja māc. J. Cālītis, ērģeles spēlējot prof. T. Ķeniņam, sekojošās agrās rīta brokastīs piedalījās pāri par 300 apmeklētāju. Pirms 13. aprīļa dievkalpojuma, no pl. 9—11 rītā, būs dāmu komitejas pankūku brokastis. Ģimenes dienas dievkalpojums 11. maijā pl. 11. Sekos Ģimenes dienas sarīkojums ar kafijas galdu un vecāko draudzes locekļu, sākot ar 75 gadiem, apsveikšana ar ziediem.

● Māc. F. Kristbergs kristījis Robertu Zachariju Lejasīzaku, Roberta un Lindas dēlu.

● Māc. A. Briedis kristījis Antoniu Ellenu Behan, Jozefa un Sandras, dzim. Perro meitu.

● DV teātŗa Kanadā jauniestudējuma, Ulža Siliņa lugas Ir Akmeņi raud (Gunāra Vērenieka režijā) pirmizrāde notika 15. martā Montrealā. Toronto lugu izrādīs piektdien, 25. aprīlī, pl. 20 Fairview Library Theatre — 35 Fairview Mall Dr., Willowdale; otra izrāde sestdien, 26. aprīlī, pl. 16, turpat. Lugas ansamblī darbojas pieci aktieŗi: Juris Freijs (Ģirts Akmens), Herta Jurševska (Tekla Akmene), Andris Leja (Edmunds, viņu dēls), Ieva Lercha (Selga) un Valdis Mārtinsons (Dr. Sauleskalns). Prologu teiks Ernests Jurševskis.

● Toronto latviešu koncertapvienība 27. sezonu beigs piektdien, 25. aprīlī, pl. 20 ar mecosoprāna Lailas Saliņas un flautistes Lalitas Saliņas koncertu Sv. Lorenca mākslas centrā. Mecosoprāns Laila Maria Saliņa ar uzslavu beigusi Jaunanglijas konservātoriju Bostonā un ieguvusi maģistra gradu Ņujorkas valsts universitātē. Bijusi soliste amerikāņu baznīcās, kā arī Bronx Arts ansamblī. Viņas koncertdebija Karnegī zālē novērtēta atzinīgi amerikāņu presē. Dziedājusi latviešu koncertos ASV, Kanadā un Eiropā. Lailas māsa flautiste Lalita Saliņa mācījusies Bostonas konservātorijā un Vasara kolledžā, kuŗu beigusi ar uzslavu, iegūstot bakalaura gradu mūzikā. Godalgota 6. Latviešu dziesmu svētku Kanadā jauno mūziķu konkursā. Piedalījusies kā soliste Jaunatnes dziesmu svētkos un 1981.g. Toronto dziesmu svētku izlases koncertā. Pašreiz strādā kā flautas paidagoģe Otavā. Abas māsas ir Kolibri ansambļa dalībnieces.

● Toronto dzīvo viena no nedaudzām latviešu simtgadniecēm Emīlija Rutkovska, kas šogad atskatījās uz 101. mūža gadskārtu. Jubilāre dzīvo savas meitas Vijas Markēviča ģimenē. Viņai ir divi mazdēli — Uldis un Mārtiņš Blodāni un divi mazmazbērni. E. Rutkovska dzimusi Bauskas apriņķī, dzīvojusi Jaunjelgavā, rosīgi darbojusies aizsardžu organizācijā un sieviešu palīdzības korpusā. Strādājusi par mājskolotāju un pārzinājusi vairākas valodas. Savu vīru zaudējusi Vācijā, bet dēls Viktors izsūtīts uz Sibiriju. Emīlija Rutkovska ir moša, mīl lasīt grāmatas un laikrakstus un strādā rokdarbus.

● Bramptonā savā mājā 27. martā mirusi ar sirdstrieku Lilija Avotiņa, dzimusi Šēnberga. Viņa dzimusi 1908.g. 12. februārī Turaidā. Aizgājēju pēdējā gaitā no Arch Dekins bēŗu nama 29. martā izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikē pārvesta uz Indianapoli, kur rūpi par tās apglabāšanu apņēmusies māsas meita Zenta Pude ar meitu un dēlu. Nelaikes vīrs Jānis Avotiņš trīs gadus pēc galvas operācijas atrodas Bramptonas slimnīcā.

● Richmond Hill slimnīcā 10 dienas pēc ievietošanas 29. martā miris Kristus Dārza iemītnieks 71 g.v. Jānis Novikovs. Viņš jau pērngad rudenī sācis slimot ar ļaundabīgu audzeju. J. Novikovs bijis virsnieks Liepājas garnizonā. Pēc viņa sievas un bērnu aizvešanas brīvprātīgi iestājies vācu armijā, cīnījies Krievijā un Italijas frontē, kur sagaidījis gūstu. No Italijas izceļojis uz Beļģijas ogļu raktuvēm. Ieceļojis Toronto, kur nodzīvojis 30 gadus. Aizgājēju pēdējā gaitā no Rosara apbedīšanas mājas uz Jorkas latviešu kapiem 4. aprīlī izvadīja māc. A.Briedis. Nelaikim Kanadā piederīgo nav. Par viņa izvadīšanu rūpējās draugs Kārlis Zommers.

● Parry Sound, Ont., 20.martā miris 73 g. vecumā Kazimirs Stivriņš. Viņš strādāja uz buldozeŗiem savā uzņēmumā pie ceļu un citiem darbiem. Nelaikim paliek dzīvesbiedre Monika, dēli Pēteris, Andris un Juris un četri mazbērni, Latvijā māsa un brālis. Aizgājēju pēdējā gaitā 24. martā no katoļu baznīcas izvadīja kanadiešu katoļu mācītājs.

● Toronto General hospitālī 22. martā mirusi ar plaušu vēzi 60 g.vecumā Irēne Mashin, dzim. Plaucīte. Viņa dzimusi Rīgā, 2. Pasaules kaŗā ar vecākiem izbēgusi no Latvijas. Anglijā izmācījusies par medicīnisko māsu un strādājusi savā profesijā Londonā. 1951.g. izceļojusi uz Kanadu, kur strādājusi Toronto Western slimnīcā. Vēlāk iestājusies sieviešu palīdzības organizācijas darbā, kur kā brīvprātīgā strādājusi daudzus gadus un 1982/83. gadā vadījusi šo organizāciju. Viņas nopelns ir, ka Toronto Western slimnīcā tagad nodarbināta pilna laika sieviešu palīdzības organizācijas direktore, kā to nekrologā raksta Toronto laikraksts The Star. I. Mashinai piederējis dziju veikals. Nelaikē atstāj vīru Igoru, dēlu Pēteri un vecākus. Aizgājēju pēdējā gaitā no St. Mary Immaculate katoļu baznīcas izvadīja kanadiešu katoļu mācītājs.

● Kristīgās sadraudzības pēcpusdiena 19. aprīlī pl. 14 Walmer Road baptistu baznīcas telpās. Galvenais runātājs māc. J. Šmits. Mūzikāli priekšnesumi.

● Pēc vairāku gadu grūtas slimošanas Alistonas slimnīcā 17. martā mirusi savā laikā Toronto DV nod. vanadžu kopas enerģiskā darbiniece un DV sieviešu koŗa dziedone Vera Leišupe, dzim. Elizarova. Viņas šēpulis kārts 1902.g. 18. augustā Odesā. Latvijas brīvības laikā strādāja kā pašvaldību darbiniece Daugmales pagastā. Bēgļu gaitas viņu ar trim meitām noved Austrijā. 50. gadu sākumā ieceļo Kanadā un Toronto bija nodarbināta tekstīlrūpniecībā. Slēdz dzīves derību ar pazīstamo kaŗavīru organizāciju darbinieku Augustu Leišupu. Bija darba rosmes pilna un apzinīga pienākumu pildītāja, sevišķi Latvijas lietas labā. Pirms šķīrās no šīs pasaules, vairākus gadus mita veco ļaužu mītnē Alistonā.

V. Leišupi pēdējā gaitā no Rosara bēŗu nama uz Latviešu kapiem izvadīja māc. A.Celms 20. martā. Sēru mūziku spēlēja E. Timermane. Pie šķirsta vanadžu tērpos goda sardzē stāvēja sieviešu koŗa Zīle dziedones un Kesvikas DV nod. vanadzes. No viņām atvadu vārdus teica Ziedone Skuja, no Zīlēm — koŗa priekšniece Monika Jonāne, Kaŗa invalidu apv. priekšnieks vltn. A. Eglītis, no piederīgiem — Ēriks Nāgelis, no dzimtenes laiku kaimiņiem — O. Kļavenieks. Iepriekšējā vakarā sēru namā dziedāja sieviešu koris Zīle diriģenta A. Purva vadībā. Pēc aizgājējas skumst dzīvesbiedrs, meitas Elfrīda Riekstiņa un Renāte Tobis un mazbērni ar ģimenēm, znots E. Nāgelis.

Aizgājējas meitas Olga Nāgele un Ērika mira jau pirms vairākiem gadiem. Piederīgie bija rīkojuši sirsnīgajai aizgājējai bēŗu mielastu Toronto DV nod. namā.

Viena no lielākām Kanadas latviešu ev. lut. draudzēm ārpus Toronto ir Hamiltonas Kristus draudze. Uzņēmumā draudzes padomes locekļi 1986. gadam, kuŗus 9. februārī ieveda amatā. 1.rindā no kr.: draudzes priekšn. V. Dāboliņš, Anda Magrica, māc. K. Kuškēvics, R. Dzelme; 2.r.: E. Lūķis, O. Bērztīss, G. Ķiķauka, U. Skrins un A. Amoliņš; 3.r.: U. Dāboliņš. O. Jonass, J. Grīnvalds un A. Šuškovs sen. Nav klāt A.Jēkabsons. Foto Ž. Ziemelis, J. Dāvis.

DV DRUVAS NODAĻA

● DV Druvas nodaļa, kas apvieno kādreiz populārā Latviešu pagasta Oranžvilles apkārtnē dzīvojošos tautiešus, savā kārtējā gada sapulcē Laureles Kalniņos atskatījās uz raženi pavadītu darba gadu. Sapulci vadīja A. Kalniņš.

Nodaļā ir 11 vanadzes un 17 vanagi, no tiem 5 mūža biedri. A. Kalniņš ziņoja par nodaļas rosību un pateicās visiem talciniekiem. Pieminams R. Liepiņa ziedojums nodaļas darbībai un Dauges ģimenes ziedojums Patiesības Fondam.

Reta ir DV nodaļa Ontario, kuŗas sarīkojumus nebūtu apmeklējuši nodaļas biedri ar Druvas valdes priekšsēdi un vanadžu vadītāju Aleksi un Mariju Kalniņiem. Abi pēdējie arī piedalījušies organizācijas sēdēs, demonstrācijās, kopsarīkojumos un rūpējušies, lai nodaļas biedri atbalstītu ziedojumu akcijas, loterijas un citus pasākumus, kas veicina mūsu jaunatnes izglītību un nacionāli politisko darbu trimdā.

Pēc kasieres A. Jenkinsones ziņojuma nodaļas brīvie līdzekļi pārsniedz 2.000 dol.

1986. darbības gadam sapulce ievēlēja līdzšinējo valdi: valdes priekšsēdis A. Kalniņš, priekšsēža vietnieks V. Jēgeris, vanadžu vadītāja M. Kalniņa, sekretārs J. Peniķis.

-ons.

Meklējam latviešu auklīti

divām pusotra gada vecām meitenītēm
Queensway un Parklawn rajonā
Zvanīt 252-3028

Mēbelēts dzīvoklis

izdodams vieniniekam —
istaba, virtuve un kopīga vannas istaba. Zvanīt
463-6172.

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(9. turpinājums)

Tu paliki viens, vecs, sēdot uz nobrāztā istabas sliekšņa,
Kad mani aiznesa baiļu viesulis spējš.

Arvien vēl nometusies ceļos ar plaukstās ieslēptu seju, karstai sāpei dedzinot kaklu, Anda skaita vēl un vēl: tēvs... Asaru sausajās acīs sūrst tikpat kā sabirzušu stiklu putekļi. Baigā tiešamība ir laupījusi visus viņas spēkus. Pasāktie darbi apsikst pussolī. Ēnu soļiem aizrit nakts, dienai drebot neziņas bailēs: kur vecāki? —

*

— Mīļais Dievs! — Jēkab! — Esi svētīts! — ar asarainu vaigu Anda piekļāvās pārnākušā drauga plecam. No drauga viņai ilgi nebija nekādu ziņu, tikai tais juku dienās caur nepazīstamu cilvēku tā bija saņēmusi īsu zīmīti:

„Esi bez rūpēm, esmu drošībā. Paļaujies un tici, ka vienā dienā būšu atkal pie tevis.

Uzticībā — Jēcis."

Bet vai ar to pietika, lai padzītu neziņu un bailes? Un ko visu tādās melnās stundās neizdomā? — Bet nu, dzīvs un vesels tas stāvēja te ar mīļo smaidu vaigā.

— Solīju būt pie tevis un esmu.

— Un tie pārējie? —

— Ne visi pārnāca...

— Ak, mātes un līgavas! Zinu, ko tas katrai nozīmē.

— Tāds ir vīru ceļš.

— Es mitinājos Vidzemes pusē, — stāstīja Anda, — kur iepazinu jaunus draugus. Bet kur biji tu?

— Neprasi, mīļā. Es aizšķiļu vakardienu kā izlasītu lapu. Neprasi, neprasi nekā. Es esmu, un ar to pietiek. Ir jāmācās klusēt, kad ik neapdomāts vārds var kaitēt pašam un vistuvākajam. Neprasi, kur un kā tumšajā laikā katrs izvilka dzīvību, tā ir viņa paša lieta. Iegaumē vienu — šim laikam ir zvēra seja, mēlei asinskāre. Paliec nost no tā, tāpēc labāk mazāk zināt un redzēt, tik saplosīts ir šis laiks.

— Mūsu laiks. Tam bija jābūt citādam.

— Bija, — un paklusējis tas piebilda:

— Nepārproti, tā nav neuzticēšanās, bet piesardzība, lai ar spaidiem un viltu pret pašu gribu mēs neizteiktu to, ko zinām. Un par nezināmo neviens nevar sodīt. No mums pašiem, no tās saujas, kas paliks pāri, būs jāceļ sabrukušā ēka, jāatjauno valsts. Graudam, saproti, graudam jāpaliek veselam, zeme nevar ražot bez dzīvas sēklas.

— Man top baigi.

— Tagad mirušajam drošāk nekā dzīvajam.

— Tu mani biedē.

— Tiesa, prieka ir palicis maz. Esam iemesti tādā notikumu virpulī, ka nevaram galvot ne par vienu nākošo mirkli. Ne mūsu griba, bet ārējo notikumu spēle būs noteicēja.

— Ak draugs...

— Friči gan smaida, bet kas zina, kādas iekāres slēpjas aiz viņu smaidiem. Arī tas maz ko dod, ka iestādes atsāk darboties.

— Varbūt vēl elposim — cerīga bija Anda.

— Daudz jaunu seju apmainīsies. Daudzi sapņi pārtrūks.

— Tavas domas aizēno mūsu tikšanos.

— Divu okupāciju ielenkumā kaŗavīrs nevar būt priecīgs. — Un iepriekš pasākto domu papildinot, tas piebilda:

— Nav svarīgi, kur pārejas laikā katrs ir bijis, ko pārdzīvojis. Svarīgi ir tas, ka arvien vēl esam un ar to varam atsākt pārtrūkušo posmu.

— Ārā ir karogi, un es tā cerēju, ka nu mūsu zemei būs atnests miers.

— Kaut kur aiz visa tā gruzd katastrofa.

*

Jauna diena atveŗ darba durvis, un drīz vien Anda Mētra ir uz ielas, saplūstot ar steidzīgo darba pūli. Torņkalns rīb, klab, dip savu parasto rīta troksni, tramvajiem piesitot savu ting, ling! Rīga dun, Rīga elso, tās ielās vēl dreb aizvadītā Baigā gada ēnas. Māc neizskaidrojami dīvaina sajūta, cilvēkiem bailīgi pār plecu atskatoties uz sekojošajām ēnām, kaut dzīvi palikušie vēl turpina darbu.

Vācieši — atbrīvotāji un reizē iekaŗotāji nerod uzticību iedzīvotājos, jo tie tāpat turpina drupināt latviešu tautu.

Vācu sardzes pavadībā no stacijas puses iekšpilsētas virzienā tiek dzīta gaŗa ar dzeltenu zvaigzni apzīmēta cilvēku rinda. Kas tie tādi? — pārsteiguma izbrīnā gājēji jautā cits citam. Jautā ar acīm, mēmām mutēm, satraukti paātrinot soli, steidzoties savās gaitās. Kas te notiek? Tādas pašas cilvēku virknes ar pelēku iešuvi piedurknēs. No kurienes, uz kurieni? Kāpēc? Dīvaini gājēji, dīvainas lietas. Ir derdzīga sajūta, apņemot neizskaidrojamai nelaimes priekšnojautai. Vai drīz jaunie kungi dzīs arī mūs — pārējos? Kādai nākotnei? Kā tik spožā rītā var mākt tik smagas ēnas!

Anda Mētra steidzīgi kāpj pa platajām ministrijas kāpnēm. Redzētā ielas aina to satraukusi, noplacinot visas dienas gaismas. Un nu viņa sēž sažņaugtām plaukstām, pārliekusies savam rakstāmgaldam.

— Labrīt, Anda! — sauc ienācējs. — Labrīt, labrīt! — cita caur citu sasaucas balsis.

Pirms sākt kārtot papīrus, atšķiŗot dienas žurnālus izejošiem un ienākušajiem rakstiem, ierēdņi uz mirkli apmainās domām, pārmij vārdus par iespaidiem laikrakstu un radio ziņās. Pirmais ir: fronte un tās svārstības. Latviešu leģiona panākumi un kritušo apraudāšana. Gandrīz katrai ģimenei trūka kāda piederīgā, kas radīja bažas.

Anda Mētra ir gados jaunākā starp pārējiem, tāpēc mazliet palutināta. Parasti viņas labrīts skanēja cīruliski bezbēdīgs, bet šorīt, plaukstas pārlikusi biezajai ienākušo rakstu grāmatai, tā klusē, neatšķiŗot nevienas lapas.

— Kas mūsu Andai šorīt? — ieminējās Berta Ūbelīte.

— Jā, mazā, kāda blusiņa tev iekodusi? — galvu pacēla Dzilna. Par agru piecēlies? Kaimiņu gailis palaida skaļo kikerigī? —

— Nē, rītam nav vainas. Tikai te, pilsētā, viss tāds — tāds neparasts.

— Nu un?

— Redzēju tos, —pa ielas vidu dzītos. Vācu žandarmu apsargātos. Man vēl tagad dreb rokas, saltumam sēžot plecos.

— Tos... jā — esmu redzējis, — apstiprināja Dzilna. — Agrāk tos dzina naktīs vai agrās rīta stundās. Tagad vairs nekautrējas dienas gaismas.

— Kāpēc? — ziņkāroja vairākas balsis.

— Esam divu plēsoņu ielenkumā, abi ir rijīgi un asinskāri, kā lācis, tā vilks. Un piedevām esam pašā kaŗu lielceļā. Kas medību sunim prasīs atļauju izskriet caur kaimiņa sētu, ja tas ir pa ceļam? Ticiet man, tā ir tālredzības diktēta piesardzība. Netīrus darbus ir vieglāk attaisnot, ja tos izdara prom no savām mājām, uz svešas zemes. Jo tālāk, jo labāk. Ja vēsture vēlāk nākotnē tiesās Hitleru, tam viegli būs vainu uzvelt citiem. Ne jau vācietis būs vainojams, bet tā valsts, kuŗas robežās noziegums būs noticis.

— Es bīstos, ka mums nākotnē nepiedēvē tādus noziegumus, kuŗos mēs neesam piedalījušies, — dziļdomīgs bija Zītars.

— Bet pēc tiesu likumiem noziegumam vajadzīgi pierādījumi, — prātoja Kalns.

— Kaŗa laiks sajauc likumus un taisnības, noziedznieku attaisnojot par eņģeli, tai pašā laikā ielenkto un apdraudēto apsūdzot un notiesājot.

— Un ja nu okupants tev iespiež ieroci rokā un pavēl? Vai nu tu vai — tevi — kā izvairīties? — jautāja Dzilna.

— Neomulīga situācija. Jāmēģina izvairīties.

(Turpinājums sekos)

J. Elsbergs

Manā zemē pavasars

Pureņi jau līču pļavās
Zelta sagšu pāri klāj.
Mazie vizbulīši gravās
Ziedgalviņām māj.

Baltās ievas krastmalās
Smaržodamas zied
Un tur jautrās lakstīgalas
Brīnumjauki dzied.

Mirdz tur rīta rasā lauki —
Vēsma smaržas nes.
Baltu bērzu birzīs jauki
Kūko dzeguzes.

Cīrulīši debess zilgmē
Savas pērles kaisa;
Skanot sabirst manā zemē
Šis dārgums tur no gaisa.

Kaut arvien vēl tēva druvās
Nelūgts arājs ars,
Sauks tur mani dzimtās mājās —
Manas zemes pavasars!

* * *

Modris Lorbergs

Vēstule draugam

Jāni Mārtiņ,
ļaudis runā,
ka likšot,
Tevi, mani,
mūs visus
stūrgalvjus
mūzejā likšot
pēcaudzēm rādīt —

Mūs tautiskā
latviešu mūzejā likšot,
bērnbērniem
cietgalvas rādīt
un mācīt,
kā asiem ragiem
pasaulei pretī badīt.

* * *

Guna Ikona

Par dziļdomātājiem

I

Kants (kā jau kurzemnieks)
kā liekas, man
tuvākais — ar savu debess
likumību: dvēsele = zvaigzne.
Visi desmit
latviskie tikumiņi te izkāpj
no dainām
un saslēdzas lokā.
Tomēr dzīvības nevaldāmie
pulsi pārāk precīzi
tiek skaitīti (kā prūšu armijas
kareivji) — un zemapziņas
aumaļainās straumes
ieslēgtas pazemē.

II

Seneka — varmāka skolotājs.
Vieduma tekās — mocekļa ceļā:
Nerona apbrīnots un apskausts —
nāvei lemtais.
Roma deg — pilsēta liesmo,
bet despots/diletants tīksminās
ap savas līras
vārgajām skaņām.
Vēl dzīvam esot,
(valdnieka dvēsele) pārpeinojas.

III

Sokrāts — jaunekļu mīlnieks
(zem nešpetnās sievas sloga)
— dziļumu nirējs, galotņu
sniedzējs: patiesības mednieks
ērkšķainos ceļos.
Rāmi tukšo
nāves kausu —
un apvelk nemirstību.
Sirmā celmlauža tekas
top plašas
Plato platajā atziņu lokā.

Viņi tikās Toronto

PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis mūs informē:

,,No 21. līdz 23. martam Toronto uz pārrunām satikās PBLA valdes priekšsēdis O. Pavlovskis, priekšsēža vietn. L. Lukss, Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā valdes priekšsēdis T. Kronbergs, Amerikas Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis A. Bērziņš, Latvijas Atjaunošanas Komitejas — Eiropas Centra prezidija vicepriekšsēdis I. Freimanis, kā arī Speciālo projektu vadītāja I. Kalniņa.

Sanāksme norisinājās slēgtā vidē, ezera krastā ārpus Toronto, tādējādi dodot iespēju intensīvi un netraucēti pārrunāt PBLA darbību, nākotnes plānus, kā arī izvērtēt padarīto. Jāuzsver, ka sanāksmē izteiktie uzskati un ierosinājumi PBLA valdei nav saistoši, un valdei attiecīgos gadījumos darbība joprojām ir jāapstiprina. Ņemot vērā, ka nākošā PBLA valdes sēde būs tikai šī gada decembrī, šādas pārrunas bija nepieciešamas, lai sekmīgi koordinētu PBLA darbību.

KONFERENCE BERNĒ

16. aprīlī Bernē sāksies Helsinku Akta ietvaros Cilvēku attiecību un ģimeņu apvienošanās konference, kas ilgs sešas nedēļas. PBLA (Ingrīda Kalniņa — Speciālo projektu vadītāja) ir sagatavojusi dokumentāciju (48. lpp.) par neseniem Padomju savienības pārkāpumiem — Helsinku akta neizpildīšanu — okupētajā Latvijā. Dokumentā ir sakopotas rietumos dzīvojošo latviešu liecības, kas pamatotas uz personisku pieredzi. Ir uzskaitīti 29 Padomju savienībai raksturīgi pārkāpumi sekojošās katēgorijās, kas minētas Helsinku akta nodaļā par cilvēku attiecību jautājumiem.

Paralēli oficiālai Helsinku Akta ietvaros rīkotai konferencei Bernē notiks arī ,,neoficiāla'' ārpus valdības esošo organizāciju rīkota trīs dienu Cilvēku tiesību konference (no 14. līdz 16. aprīlim), kuŗas organizēšanā piedalās arī PBLA. Šo sanāksmi atklās ar preses konferenci, pēc kuŗas sekos demonstrācija un gājiens uz Padomju savienības sūtniecību. 15. aprīlī katras tautības centrālā organizācija sniegs pārskatu par Padomju savienības pārkāpumiem un ieteiks, kā panākt, lai Padomju savienība izpilda Helsinku aktu. Trešajā dienā notiks divi simpoziji: ,,Padomju savienības dezinformācija un tās metodes'' un ,,Demokratija nodrošina mieru''. Šī konference būs galvenokārt domāta ārzemju presei.

EIROPAS DROŠĪBAS UN SADARBĪBAS KONFERENCE VĪNĒ

Šī gada PBLA galvenā nacionālpolitiskā akcija būs piedalīšanās Helsinku Akta izvērtēšanas konferencē Vīnē. Konference sāksies 4. novembrī. Pirmā šāda veida izvērtēšanas konference notika 1977. gadā Belgradē, un otra 1980. gadā Madridē. Konferencē būs pārstāvētas 32 Eiropas valstis, Padomju savienība, ASV un Kanada. Konferences mandāts ir izvērtēt, kā šīs dalībnieču 35 valstis ir izpildījušas Helsinku Aktu attiecībā uz:

- Eropas drošību
- Sadarbību saimnieciskā laukā, zinātnē, technikā un apkārtējās vides aizsardzībā
- Cilvēku tiesības.

Konferences laikā Vīnē ir paredzētas plašas baltiešu demonstrācijas, kā arī simpozijs par esošām problēmām un vajāšanām Baltijas valstīs. Vīnē 7. novembrī PBLA atzīmēs Latvijas valsts neatkarības pasludināšanu ar pieņemšanu baltiešiem, delegātiem un presei. Lai šīs akcijas būtu sekmīgas, ir nepieciešams, ka Vīnē *no 2/3. līdz 8. novembrim ierodas pēc iespējas lielš latviešu skaits, ieskaitot no valstīm, kas nav parakstījušas Helsinku Aktu,* kā piem. Austrālija un Dienvidamerikas valstis. Latvieši, kas vēlas piedalīties un saņemt informāciju, lūdzu paziņot PBLA birojam Vašingtonā (P.O. Box 4016, Rockville, MD 20850).

INFORMĀCIJAS BIROJS MINSTERĒ

Pēc IB vadītāja J. Kadeļa nāves PBLA ir pārņēmusi IB telpas un inventāru. No J. Kadeļa brāļa Austrālijā arī ir saņemta atļauja pārņemt J. Kadeļa personīgo īpašumu. IB pašlaik vada Vaiva Puķīte, ko J. Kadelis bija pieņēmis darbā par savu palīdzi. Pirms stāšanās darbā pie PBLA V. Puķīte strādāja pie Vatikāna Radio latviešu raidījumiem, kā arī Baltiešu informācijas birojā Kopenhāgenā, kad norisinājās Baltiešu Tribūnāls.

Sakarā ar jauno latviešu Sabiedrisko centru Minsterē PBLA nodoms ir bijis pārcelt IB telpas uz centru.

PBLA SABIEDRISKO ZINĀTŅU INSTITŪTS

Toronto pārrunu dalībnieku uzskats bija, ka institūts veic ļoti svarīgu un nopietnu darbu, un ka tas ir katrā ziņā jāturpina.

Institūta nākošais mācību gads sāksies 1. oktobrī. Apmešanās studentiem būs Minsteres Sabiedriskā centrā, kur notiks lekcijas. Šī gada pieredze rāda, ka pašreizējais studentu skaits — astoņi — ir par mazu, lai maksimāli izmantotu institūta darbību. Tādēļ ir nepieciešams, ka centrālās organizācijas paaugstina savu studentu skaitu.

Nākošā PBLA valdes sēde, kā jau iepriekš ziņots, notiks no 19. līdz 23. decembrim Adelaidē.

PBLA Dziesmu dienas Minsterē paredzētas 1987. gadā. Sakarā ar IB vadītāja J. Kadeļa nāvi radās grūtības ar plānoto kopējo braucienu pēc Dziesmu dienām uz Rietumberlīni, kur demonstrētu un noliktu ziedus pie mūŗa. Tagad šo braucienu ir apņēmies izkārtot valdes loceklis I.Freimanis, sarunājot palīgus. Brauciens, domājams ar vilcienu, ir plānots svētdien, pēc Dziesmu dienām.

BALTIEŠU ,,MELNĀ DIENA''

Igauņu centrālā organizācija ir ierosinājusi, ka baltieši pasludina (sākot ar 1987. gadu) 23. augustu — Molotova un Ribentropa līguma parakstīšanas dienu par ,,Melno dienu''. Kopā ar austrumeiropiešiem u.c. atbalstītājiem brīvā pasaulē varētu reālizēt dažādas akcijas. Igauņi paši laik izstrādā sīkāku plānu.

Olģerts Pavlovskis,
valdes priekšsēdis

Latvijas kristiānizēšanas atceres svinības

Romā risināsies 26. un 27. jūnijā. 26. jūnija rīta pusē būs latviešu audience pie pāvesta Jāņa Paula II ar tūlīt sekojošu oikūmēnisku dievkalpojumu un dāvanu pasniegšanu pāvestam. Tās pašas dienas vakara pusē — pāvesta vadīta svētā mise. Abos gadījumos dievkalpojumi notiks Vatikānā.

27. jūnijā Domus Mariae viesnīcā, Via Aurelia 481, rītā pl. 9.00 svinīgs akts ar runām un priekšlasījumiem (archibīskaps A. Lūsis un prāvests Dr. A. Brumanis). Kopīgs mielasts tiem, kas vēlas piedalīties. Dalības maksa 25.000 līras. Pēcpusdienā koncerts. Cer uz prof. Dr. J. Kļaviņa, M. Mičules un R. Lielmanes piedalīšanos. Visos sarīkojumos ieeja brīva.

Pirms un pēc svinībām notiks citas sanāksmes un kongresi Romā un Vatikānā.

KARL LINNASA AIZSTĀVĒŠANA VĒL TURPINĀS

Toronto igauņu laikraksts Meie Elu 20. marta numurā ziņo, ka K. Linnasa deportācijas lietu pirmdien, 17. martā, iztirzāja Ņujorkas pavalsts apellācijas tiesa. Trīs vīru tiesa paziņojusi, ka galīgo lēmumu Linnasa lietā paziņos vēlāk.

Linnasa advokāts apgalvoja, ka apsūdzētā deportēšana uz Pad. savienību būtu pielīdzināma nāves sodam. Prāvas laikā tiesas nama priekšā 1978. g. kaŗa noziedznieku tiesāšanas likuma galvenā autore Elizabete Holcmane izteikusies žurnālistiem, ka ASV nedrīkstot būt par masu slepkavu patvērumu. Turpat Linnasam naidīgās demonstrācijās piedalījās atsevišķas žīdu grupas. Pirms tiesas laikrakstos parādījušies kūdītāji raksti, kuŗos Linass nosaukts par nacistu un Tartu koncentrācijas nometnes komandantu, kur noslepkavoti 12.000 žīdi.

Meie Elu piezīmē, ka tiesnešu negātīva lēmuma gadījumā Linnasam vēl atliek pārsūdzība ASV Augstākā tiesā.

Toronto etnisko organizāciju vadītāji svētdien, 16.martā, nosūtījuši ASV prezidentam Rēgenam gaŗāku telegrammu, pieprasot Linnasa deportācijas apturēšanu. L. Šv.

Sarīkojumu Kalendārs

13. aprīlī pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14 vid. zālē Johanna un Juris Benjamiņi izrādīs kultūras filmu ,,Primitīvās ciltis Jaungvinejā''.

13. aprīlī pl. 15 Latviešu Namā TLB Sestdienas skolas talantu pēcpusdiena.

19. aprīlī pl. 19 Daugavas Vanag namā sporta sezonas atklāšanas balle.

19. aprīlī pl. 19 Latviešu namā tikšanās ar LNAK sesijas dalībniekiem.

20. aprīlī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vid. zālē māc. A. Celma referāts — Zenta Mauriņa — pelnīta un nepelnīta kritika.

20. aprīlī pl. 17.00 DV sieviešu koŗa Zīle koncerts Hart House zālē.

25. aprīlī (piektdien) pl. 20.00 DVTK izrāde ,,Ir Akmeņi raud'' Fairview Library Theatre, 35 Fairview Mall Dr., Willowdale.

26. aprīlī (sestdien) pl. 16.00 DVTK izrāde ,,Ir Akmeņi raud'' — turpat.

26. aprīlī pl. 19 DV namā Invalidu apvienības sarīkojums ar balli. Spēlēs E. Zakuļa orķestris.

27. aprīlī no pl. 11.30 līdz 15 pēdējais šī pavasaŗa azaids Latviešu Centrā.— Pl. 14 vid. zālē E. Lejiņa travelogs — ,,Skaistās Tiroles ainavas.''

10. maijā pl. 18.45 Latviešu Centrā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts — balle.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 27. SEZONAS KONCERTI

25. aprīlī, piektdien Laila Saliņa, soprāns, Lalita Saliņa, flauta.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī (bij. Town Hall) St. Lawrence Centre for the Arts, pl. 20.00.

BRAMPTONAS DRAUDZE

27. aprīlī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma baznīcas zālē vietējās Daugavas vanadžu nodaļas sarīkojums ar A. Sprūdžas priekšlasījumu un kafijas galdu.

Tauta ir no Dieva, tā nevar mirt...

Montrealas DV nodaļas izkārtojumā 8. martā latviešu Sabiedriskā Centrā notika pulkveža Kalpaka, kalpakiešu un leģiona atceres sarīkojums.

Vakaru vadīja Eižens Reveliņš. Pēc karoga ienešanas priekšnieks J. Norvels aicināja ar klusuma brīdi pieminēt veco strēlnieku un nodaļas goda biedru Jūliju Saliņu. Atklāšanas vārdos priekšnieks īsumā pieminēja atbrīvošanas cīņas, divu lielvaru okupāciju un leģiona cīņas.

Kalpakiešu un leģionāru atceres referātu inž. A. Jekste pamatoja uz 3 simboliem — kokle, arkls un šķēps. Ja pirmie divi saistās ar tautas lielāko kodolu, tad pēdējais — ar latviešu kaŗavīru, kam valsts tapšanas brīdī bija nedaudz sekotāju — tikai 400 vīru, kas Kalpaka vadībā atkāpās no Rīgas līdz Kurzemei aiz Ventas. No turienes sākās mūsu kaŗavīru uzvarām vainagotais ceļš atpakaļ uz Rīgu, zaudējot jau pašā sākumā pārpratuma kaujā pirmo pulkvedi Oskaru Kalpaku. Referents, pats būdams liepājnieks, apcerēja valsts sākuma posmu, tāpat arī II pasaules kaŗa notikumus un Leģiona veidošanos.

Pēc referata bija filmas izrāde — Latvija 50 gados — vēsturiski skati no Latvijas pirmajām dienām līdz 50 gadu pastāvēšanas svinībām Vašingtonā. Filmā daudz momentu, kuŗos darbojas personas, kas vairs nav mūsu vidū. Tur konsuls Tomsons Montrealā vapeņu zālē piekaŗ mūsu valsts ģerboni, tur bij. Sabiedrisko lietu ministrs A. Bērziņš saka svētku runu Latvijas 50 gadu dibināšanas atceres svinībās Vašingtonā.

Sekoja Lielā Junda.

Amerikas latviešu jaunatnes sakārtoto un Induļa Skrastiņa redigēto latviešu kaŗavīru daudzinājumu Bālēliņš — kaŗavīrs lasīja Erika Vītiņa, Spīdola Zariņa, Roberts Vītiņš, Daumants Vītols, Eižens Reveliņš un Indulis Skrastiņš. Šodien dziļā ticībā liecināsim — tauta *ir* no Dieva, tā nevar mirt, nedz iznīcināta tapt, kamēr tās atmiņā glabājas ziņa par viņas kaŗavīru!

Atceres vakara turpinājumā dalībnieki dziedāja kaŗavīriem veltītas dziesmas.

● Marta mēneša otrā pensionāru sanāksmē 20. martā piedalījās 34 dalībnieki. Klusās nedēļas sirsnīgu lūgsnu teica biedrzine Varslavāne. Sarīkojumu daļas vadītāja Dr. A. Tiltiņa pastāstīja ceļojuma iespaidus Teksas pavalstī, Dallas pilsētā un apkārtnē, norādot uz cilvēku dzīves apstākļiem un pašu cilvēku īpatnībām.

● Kristus Dārza pirmā iemītnieka un arī pirmāaizgājēja — vecā strēlnieka Jūlija Saliņa (1894.—1986.) pelnu urna pārvesta atpakaļ uz Montrealu Krūmāju ģimenes mājā. 22. martā Sabiedriskā Centrā, piedaloties ap 60 pavadītājiem, urnu svētīja māc. G. Hūns. DV organizācijas vārdā no aizgājēja atvadījās priekšnieks J. Norvels, sirnīgos vārdos atzīmējot aizgājēja nacionālo stāju un līdzdalību DV organizācijā.Svētbrīža laikā pie urnas stāvēja vanagu goda sardze.

Sekojošo atvadu mielastu pēc âizgājēja vēlēšanos bija izkārtojuši Krūmāju pāris un Jānis Lakats. Pēdējais bija speciāli atbraucis no Hartfordas, kur viņa tagadējā darba vieta. Krūmāju mājā Jūlijs Saliņš pirms ievietošanas Kristus Dārzā bija uzņemts kā ģimenes loceklis. Viņam citu piederīgo nebija. Pelnu urnu apglabās Rovdonas kapsētā šinī pavasarī.

DV priekšnieka J. Norveļa ierosinājumā klātesošie ziedoja kapa vietas apkopšanai.

Daumants Vītols

RAIBĀ NEDĒĻA

ARĪ PANAMĀ BEZ PANĀKUMIEM

Kā jau to varēja sagaidīt, Rēgena Nikaragas nacionālo partizānu atbalstīšanas akcija noslēdzās ar prezidenta uzvaru. Senāts piešķīra kontraspēkiem prasītos 100 milj. dolarus.

Reizē notikumi Hondurā, kur kaŗaspēka transportā palīgā nāca amerikāņu gaisa spēki, risinājās ne tā, kā Nikaragas prezidents Ortega bija paredzējis. Viņš bija spiests

Ortega apsūdz amerikāņus.

atzīties, ka Hondūras pierobežā sandinistu spēki patiešām cīnās ar amerikāņu atbalstītām kontravienībām. Reizē viņš apvainoja Rēgenu atklātā militārā konfrontācijā, ko pasaules sabiedriskā doma attiecīgi novērtēšot. Ortega jaunajā pamiera priekšlikumā ieteica atvilkt visu citu zemju padomdevējus kā no sandinistu, tā arī no kontraspēku vienībām. Iekšpolitiskās un saimnieciskās problēmas acīm redzot apdraud tagadējo Managvas režīmu, un tādēļ Ortega izmēģina visus ceļus, lai nezaudētu varu.

Arī Panamā notikušajā 13 Latīņu amerikas valstu konferences noslēgumā Nikaraga neparakstīja kopīgo deklarāciju par miera radīšanu šajā politiski tik nestabilā telpā. Nikaraga no jauna apgalvoja, ka amerikāņu atbalstītie kontra spēki ir starptautiski neattaisnojams solis, kas apdraud Nikaragas suverēnitāti.

VAI IZDOSIES TERRORISTUS APKAŖOT

Pēdējās nedēļās pasaule atkal, un it sevišķi ASV, satraukumā runā par pārdrošām terroristu operācijām. Vēl nav īsteni noskaidrots, kas bija vainīgs bumbas novietošanā lielajā satiksmes lidmašīnā Atēnās, kad nākošā dienā Rietumberlīni satricināja kādā lielā kafejnīcā novietotās sprāgstvielas. Nav šaubu, ka šis terrora akts bija vērsts pret amerikāņiem, jo pieminēto naktslokālu ik dienas apmeklēja vairāk simts amerikāņu kaŗavīru.

Kā zināms, Grieķijā novietotā terroristu bumba nogalināja četrus lidmašīnas pasažierus — ASV pavalstniekus. Sensāciju prese tūlīt apgalvoja, ka atentāta īstenotāja esot bijusi Lebanonā cīņās pret Izraēlas okupācijas spēkiem nogalinātā arabu virsnieka Muasona atraitne Meija Elija. Pēc dažu dienu klusēšanas apvainotā viņai piedēvēto vainu kategoriski noraidīja un piedāvājās ierasties neitrālā nopratināšanas vietā, lai izbeigtu pret viņu vērstos apvainojumus. Viņa reizē uzdevusi saviem advokātiem ievadīt prāvu pret ASV un vairākiem lieliem laikrakstiem par neslavas celšanu.

Attiecībā uz Berlīnes atentātu radās divas versijas, kuŗās vainoja vai nu komūnistu Bader-Mainhofa bandas teroristus vai arī Libijas diktātora Kadafi sūtītos teroristus. Kā zināms, tad Berlīnē darbojas Libijas sūtniecība, ko dēvē par tautas pārstāvniecības biroju. Amerikāņu izlūkošanas dienests bija savācis pietiekami daudz pierādījumu par šī Berlīnes biroja sazināšanos ar Tripoli pirms un pēc notikušā atentāta. Runāja jau par iespējamu ASV militāru atmaksas akciju pret četriem stratēģiskiem mērķiem Libijā. Pēdējā brīdī tomēr radās šaubas, un tā jauna militāra konfrontācija pagaidām ir izpalikusi.

Runājot par terroristu apkaŗošanu, Eiropas presē parādījušies atgādinājumi, ka cienījami Vidējo austrumu valstsvīri savā laikā ir bijuši asiņainu terroristu bandu vadoņi.

Šamirs vadīja Šterna bandas teroristus.

Tagadējais Izraēlas ārlietu ministrs Icaks Šamirs stāvēja cionistu Sterngang priekšgalā. Tajā pašā laikā Irgun Zwei Leumi bandā Palestīnā darbojies vēlākais ministru prezidents Menachims Begins.

Viņi uzbruka arabu ciemam kur gāja bojā ne mazāk par 250 civīlistiem. 1946.g. šīs bandas uzspridzināja britu administrācijas galveno mītni Jeruzalemē King David hotelī, kas prasīja 95 upuŗus.

Šamirs izteicies, ka atšķirībā no arabu teroristiem žīdiem esot bijuši pozitīvi mērķi — radīt Izraēlas valsti.

* * *

Tagadējais Izraēlas ministru-prezidents Perezs, kam pēc norunas būtu šoruden jānodod amats koalīcijas kollēgam Šamiram, patlaban pārdzīvo nopietnu krizi paša valdībā. Viņš piedraudējis ar vairāku ministru kabineta locekļu atlaišanu, un var gadīties, ka vēl pirms rudens ir jāizsludina jaunas parlamenta vēlēšanas. Tautā Pereza popularitāte ir sasniegusi augstāko pakāpi, kamēr labā spārna Likuda partijā nav vienprātības.

VALDHEIMS SMAIDA

Valdheima grēku izmeklēšanā Pasaules žīdu kongresam pievienojās arī Izraēlas valdība, kas prasījusi, lai Apvienotās Nācijas atvej sava archīva durvis visu dokumentu pārbaudei, kas attiecas uz Valdheimu.

Valdheims: ,,Tagad īstais laiks''.

Tajā pašā laikā Valdheims Vīnē preses pārstāvjiem izteicies: ,,Viņu apvainojumi sabruks kā kāršu namiņš.'' Vēlēšanu plakātos Austrijā Valdheima bildei pievienots sauklis: ,,Tagad ir īstais laiks''.

KASPARS VEINBERGERS MANILĀ

ASV aizsardzības ministrs Kaspars Veinbergers pag. nedēļā bija pirmais Rēgena valdības ministrs, kas oficiālā vizītē ieradās Manilā, lai tiktos pēc tur notikušo politisko dekorāciju maiņas ar Filipīnu jaunā režīma vadību. Lidlaukā Veinbergeru sagaidīja aizsardzības ministrs un augstākie armijas virsnieki.

Prezidente Akino ir atcēlusi līdzšinējo konstitūciju un izsludinājusi valstī izņēmuma stāvokli uz 12 mēnešiem. Tas nav darīts bailēs no Markosa atbalstītāju opozicijas, bet gan Filipīnu komūnistu sazvērnieku prasību dēļ, kas savā būtībā ir ultimāts jaunajai valdībai.

Veinbergers Manilā Akino valdībai apsolīja iespējamo saimniecisko un militāro palīdzību.

Ukraiņi demonstrēja, bet sabiedrotos neredzēja.

Pasaulei lielu pārsteigumu sagādāja bij. prezidents Markoss, kas kādā vēstījumā no Havajas aicināja Filipīnu bruņotos spēkus atbalstīt tagadējo režīmu un madamu Akino. Markoss reizē apliecināja, ka viņš negrib atgūt varu, bet vēlas par katru cenu novērst pilsoņu kaŗa uzliesmošanu. Dienu vēlāk tikpat lielu pārsteigumu radīja Manila, paziņojot, ka putekļiem izklīstot, droši vien nebūšot nekādu šķēršļu vai iebildumu, ja bij. prezidents Markoss vēlētos atgriezties Filipīnās.

No Manilas Veinbergers devās uz Taizemi, lai Bankokā parakstītu nolīgumu par lielas militāro materiālu rezervju krātuves iekārtošanu. Tā domāta galvenokārt Taizemes pasargāšanai no Vietnamas agresīvām dēkām.

Vai Markoss varēs atgriezties?

34 GADI CIETUMĀ

200 demonstrantu Toronto pilsētas valdes laukumā atgādināja brīvajai pasaulei, ka Pad. savienībā jau 34 gadus cietumā atrodas ukraiņu nacionālists Jurijs Sukēvičs. Viņš bija viens no ukraiņu nacionālās armijas komandieŗiem, kas pagrīdē cīnījās kā pret komūnistiem, tā arī pret nacistiem.

Diemžēl, šajā demonstrācijā neredzēja baltiešus, kaut arī labas sadarbības griba ar visām apspiestām tautām un Pretboļševiku Līgu ir vairākārt apliecināta.

ARDIEVAS DOBRIŅINAM

Pagājušajā nedēļā Vašingtonas diplomātiskais korpuss atvadījās no sava seniora Maskavas sūtņa Anatolija Dobrīņina. Viņš Vašingtonā darbojās vairāk nekā 20 gadus un tagad Maskavā stāsies atbildīgā amatā — komūnistu partijas centrālkomitejā. Domā, ka Dobrīņins mēģinās saglābt Maskavas un Vašingtonas attieksmju ieslīdēšanu jaunā konfrontācijā un reizē nodrošinās Gorbačova paredzēto ciemošanos vēl šogad Vašingtonā. Pirms aizbraukšanas Dobrīņins devās uz Balto namu, kur vairākas stundas pavadīja sarunās ar prezidentu Rēgenu.

ŅET!

Pēc Rietumvācijas preses ziņām Staļina meita Svetlāna Alujevna, kas pēc 18 rietumos pavadītiem gadiem atgriezās kopā ar Amerikā dzimušo meitu Olgu atpakaļ Pad. savienībā, tagad vēloties atgriezties ASV.

Kā zināms, tad Svetlāna Amerikā apprecējās ar arch. Peteru, no kā pēc vairākiem laulībā pavadītiem gadiem šķīrās. Tagad arī britu prese ziņo, ka Maskava esot izsniegusi izceļošanas vīzu Svetlānas meitai Olgai, bet pašai Staļina meitai Kremlis pateicis strupu ,,Ņet!''

Fricim Dziesmam — 80

Latvju enciklopēdijā (1950.) lasām: ,,*Dziesma* (Forstmanis) *Fricis*, dzejnieks, dz. 11.1. 1906. Rīgā, namdaŗa dēls. Uzaudzis Ventspilī, kur beidzis ģimnaziju; strādājis kā dzc. techn. zīmētājs un turienes presē, vēlāk Zemgales Balss un Brīvās Zemes red. Kopš 1944. trimdā Zviedrijā. Viņa dzeju (krājumi Pavasaŗa vārtos, Svētītie gadi, Dzīvības lokā, Dzīvei draugos) raksturo klusa,vērīga apcere; krājumā Līvzeme arī spilgts vietējais kolorīts. Ar vārdu Alant Vils izdevis humoristiskus dzejoļus ventiņu izloksnē: Poem par kulšen un Dzīvšen ceper kuldams'' (564. lp.) Apcerēs, kas līdz šim publicētas gan par pašu dzejnieku, gan viņa grāmatām, Dziesmu nodēvēts par autoru, kas raksta lēnām un ar lielu paškritiku; iespējami atturas no dzīves burzmas. Un par visām lietām: ir tālu no pašreklāmas.

Ja to ievēro, kļūst saprotams, ka enciklopēdijā minētais grāmatu skaits pēc 35 gadiem papildināms tikai ar dažām: Klusuma zvaigzne, (1969). Smukam smuks indev (1972.) (ar Alant Viļa vārdu) un Dieva kokle (religiskās dzejas antologija — 1969.) Bez tam, runājot dzejnieka paša vārdiem ,,dzīvšen ceper kuldams'', īpaši sākuma gados, trimdiniekam nav viegla: maize jāpelna grāmatas sienot, veicot fotografa pienākumus un rūpējoties par gimeni, kad jāizaudzina un jāizskolo dēls un meita. Bet Fricis Dziesma to dara bez kurnēšanas. Viņš ir ,,dzīves pieņēmējs un atzinējs'', saka Jānis Grīns ,,Redaktora atmiņās'' (1968.) Un otrs sākuma gadu kaimiņš Zviedrijā Alfrēds Dziļums, rakstot par Dziesmas 65 gadu jubileju, atceras kopējās gaitas sēņojot un makšķerējot. Šie blakus darbi arī aizņem laiku. Jānim Jaunsudrabiņam Alant Vils žēlojas:

Pa kur laik, Jān, le es Tov rakst, ja mūžam man kāds velliš bakst skriet pro uz ezar, jūr vo up un stiept uz mājām zujs priekš zup

Grāmat 1951.

Protams, Jaunsudrabiņš šīs nodarbības saprata itin labi. Artura Bērziņa grāmatā ,,Jānis Jaunsudrabiņš (1952.) ir uzņēmums, kur Fricis Dziesmu kopā ar Baltās grāmatas autoru un Ausmu Rogu ar divriteņiem izbraukušu makšķernieku gaitās pie Gaujas. Roga arī uzrakstījusi ievadvārdus dzejoļu krājumam ,,Līvzeme'', paskaidrodama: ,,Līvzeme varētu būt iecerētais dzejas vārds jūras krastam no Ventspils līdz Kolkasragam... Bet vai šādu dzīve lemta tikai Līvzemes ļaudīm?'' redaktrise jautā un tālāk paskaidro : ,,Tās pašas sūrās darba dienas un tie paši skopie prieki ir visu ciemu dienišķā daļa.'' Redzīgi, ar dziļu iejūtu Fricis Dziesma tad nu tēlo šos ļaudis cīņā ar jūru, cīņā ar vētrām, cīņā ar kāpu smilšaino zemīti. Un ne tikai šai krājumā, tā ir vispār viņa dzejas galvenā daļa. Tāpēc Fricis Dziesma tiek dēvēts ne tikai par Līvzemes, bet arī par ūdeņu dzejnieku. Andrejs Johansons pat saka: ,,Dziesma uzskatāms par vienīgo latviešu dzejnieku, kuŗa nozīmīgākie darbi veltīti jūrai un zvejniekiem'', (Daugava, 1945. g. 3. n.-rā.). Tas ir pelnīts pagodinājums.

Fricis Dziesma nav palicis tikai savā dzimtajā novadā. Recenzējot viņa jaunāko krājumu ,,Klusuma zvaigzne'', Ofelija Sprogere viņu apzīmē par ,,mūžības noslēpumu meklētāju''. Dzejnieks jūt, ka viņš ir daļa no visuma: ,,Es esmu daļa no koka, no zemes un no debesīm ar.'' Tā nav nejaušība, ka Fricis Dziesma ir sakārtojis arī religisko dzeju antologiju. ,,Visai Dziesmas dzejai dziļi religiska nokrāsa,'' saka Sprogere. Ir piepildījies Pēteŗa Ērmaņa paregojums: ,,Jūsu domas, jūsu jūtas, jūsu gleznainība, jūsu dzejas viela tālu aizies aiz Līvzemes robežām''.

(Grāmatā ,,Smeldzīgais smaids'' —227.). Un arī tas vēl nav viss, ar ko Fricis Dziesma ir izpelnījies ievērojamu vietu mūsu literātūrā. Maz mums ir labas, satiriskas dzejas. Tā dažkārt arī tiek vērtēta zemāk nekā ,,nopietnā''. Bet Friča Dziesmas pusbrālis Alant Vils to ir pacēlis īstas mākslas augstumos. Reizē viņš mūsu literātūrā ir ieviesis arī ,,mīļe zelte ventiņ valde'', sasniegdams nepārspētu meistarību. Šīs ,,ventiņ valdes'' dēļ Alant Vils varbūt nav tik populārs kā Fricis Dziesma. Bet ātri var ,,ielasīties'' un saprast, un tad raibajiem notikumiem īpašu smaržu un humora piedevu uzbuŗ tieši ,,zelte ventiņ valde''. Kur vēl rast skaistāku tēlojumu kā ,,Poēm pa kulšen'', ar Reiņa Birzgaļa brīnišķīgajām ,,bildēm'', autora glītajā un skaidrajā rokrakstā, kas ir grāmatniecībā retums:

Zlēkes, Dundake un Pope —
visēm rīke mašīntalk.
Un kur tikdodz cilik kope,
es jums sacis, tur iet smlk!

Grēvenes nometnē Jaunsudrabiņš šo poēmu lasījis citiem priekša. ,,Dzejols pa mīleb'', ,,Duj smuk satikšes'', ,,Mīlsteb a šnup'' un vēl citām ,,būšanām un nebūšanām'' grāmatā ,,Dzīvšen ceper kuldams' (kur ,,Bilds a zviedr pindzel save vīze izvilcs Nikklavs Struņķs'') izsmīdina lasītāju līdz asarām, ko vairākkārt pieredzējis šo rindiņu autors. Trešais krājums ,,Smukam smuks indev'' var lepoties ar autora gaumīgo iesējumu (grāmatu glīta izdošana un iesiešana ir dzejnieka ,,sirds lieta'').

Kad 1981. gadā Fricis Dziesma ciemojās Kanadā pie dēla, viņš dziesmu svētkos ieradās arī uz rakstnieku cēlienu. Bet palika klausītājos nepamanīts. Ja šovasar dzejnieks atkal apciemotu Kanadu un ierastos dziesmu svētkos, varbūt tad izdotos viņa dzejas cienītājiem to redzēt un dzirdēt arī rakstnieku rītā.

Cik Fricis Dziesma ir gādīgs un sirsnīgs, to šo rindu autors ar dzīvesbiedri priekš 2 gadiem pieredzēja Stokholmā, kad viņa pavadībā apskatījām pilsētu.

Mīļais Frici, mēs būtu priecīgi Tev to atdarīt Ņujorkā!

Daudz baltu dieniņu!

Nikolajs Kalniņš

SIDRABENĒ

izdevīgi pārdodams tīrs apbūves gabals.

Zvanīt vakaros
(416) 249-3006

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

Latviešu Kreditsabiedrība meklē inteliģentu un enerģisku personu kasieres/kasieŗa (Teller) darbam.

Iepriekšēja pieredze bankas, it sevišķi kasieŗa darbā būtu vēlama.

Interesentus lūdz iesniegt aprakstu par savām kvalifikācijām, izglītību un darba piedzi Latviešu Kreditsabiedrības pārvaldniekam.

TORONTO OFFICE 491 College Street Toronto, Ontario M6G 1A5. Phone 922-2551
TORONTO OFFICE 4 Credit Union Drive Toronto, Ontario M4A 2N8 Phone 751-8982
HAMILTON OFFICE 16 Queen Street North Hamilton, Ontario L8R 2R8 Phone 529-7939
LONDON OFFICE 137 Huron Street London, Ontario N6A 2J3 Phone 439-7342

Murray E. Newbigging

BĒŖU MĀJA

- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE

Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

Sazinaities ar mūsu biroju par

PAZEMINĀTAS CENAS UN BRĪVDIENU LIDOJUMIEM UZ DIENVIDIEM

Tampa/St. Petersburg
Lidojums turp un atpakaļ..... sākot ar $198
Lidojums turp un atpakaļ, ar viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $399

Ft. Lauderdale
Lidojums turp un atpakaļ..... sākot ar $259
Lidojums turp un atpakaļ, iesk. viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $479

California
Lidojums turp un atpakaļ..... sākot ar $298

Caribbean
Lidojums turp un atpakaļ, ar viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $399

Mexico
Lidojums turp un atpakaļ, ar viesnīcu (1 nedēļai)..... sākot ar $469

SAMAZINĀTAS ABU VIRZIENU LIDOJUMU CENAS NO TORONTO UZ:

UZ EIROPU

London/Manchester..... sākot ar $418
Amsterdam..... sākot ar $498
Frankfurt/Düsseldorf..... sākot ar $568

UZ AUSTRĀLIJU

Sydney/Melbourne..... sākot ar $1729

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9

TEL.: (416) 531-3519

RUNĀJAM LATVISKI!

Godinās latviešu māti

TLB biedru pilnsapulcē TLTA ģimnazijas direktrise Vera Slavieša ierosināja ar 1000 dol. apvēltīt latviešu māti, kuŗa izaudzinājusi trīs jaunus latviešus, izvadījusi latviešu mācības iestādēs un kuŗi nodibinājuši latviskas ģimenes. Viņa arī norādīja, ka minētam ierosinājumam jau apzinātas atbilstošas latviešu mātes. Ierosinājums izraisīja reizēm spraigas debates, kuŗās īpaši iesaistījās J. Grodnis, norādot, ka tādos gadījumos būtu jāpadomā par attiecīgiem atzinības rakstiem, kas kārtojami augstākās latviešu izglītības instancēs. Līdzīgi domāja arī Z. Akots, bet I. Alksnis ar R. Norīti ierosinājumu uzskatīja par pārāk svarīgu un ierosināja biedrības pārst. nodot apspriešanai nākamā LNAK padomes sesijā. Gaŗākas pārrunas arī izraisīja J. Brieža ierosinājums par skolotāju rokas grāmatas izdošanu, kas līdzētu skolu darbā jaunajiem skolotājiem. Pēc debatēm, kuŗās piedalījās J. Grodnis, L. Ozols, Mirdza Lejiņa u.c., sapulce ieteica jaunajai valdei ieceri īstenot.

Dziesmu svētku rīcības komitejas vicepriekšs. I. Alksnis informēja par veiktajiem priekšdarbiem šīs vasaras dziesmu svētku rīkošanā. Viņš norādīja, ka svētku programmā 18 sarīkojumu vidū ietilpst 7 koncerti, un pirmo reizi ansambļu koncerts. TLB Sestdienas skola reprezentēsies jauniešu koncertā. Iecerēta svētku dalībnieku pārvadāšana ar TTC satiksmes līdzekļiem no mēģinājumu un sarīkojumu vietām (un atpakaļ) uz Latviešu Centru. To organizē Centra valdes loc. H. Jansons. TLB skolas pārzine Milda Matīsa ierosināja padomāt par svētku dalībnieku braucienu pie prezidenta Kārļa Ulmaņa piemineklja Jorkas kapsētā. Viņa arī aicināja būt klāt skolas 35. izlaiduma aktā 7. jūnijā (pl. 11) Latviešu Namā, kad 8 meitenes un 2 zēni, kas uzauguši svešumā, saņems apliecības par biedrības Sestdienas skolas beigšanu. Ar šo izlaidumu skolu būs beiguši 827 bērni. Viņa uzskatīja, ka izlaiduma sarīkojums ir tautas svētki, aicinot abiturientus sveikt ar balvām, kā vērtīgākās uzskatot bērnu vasaras nometnes.

A. Šterns vēlējās apsvērt domu par biedrības dažādo fondu apvienošanu, bet J. Briedis ar L. Ozolu vērsa uzmanību uz piemiņas fondu simboliku, kuŗiem veltī ziedojumus tikai attiecīgās personas piemiņai, kādi, piem., ir bij. TLB priekšn. A. Gribusta, bij. skol. A. Cēberes un tikai nesen nodibinātais bij. skolas pārziņa Jāņa Ozola piemiņas fonds. No šiem fondiem pasniedz izlaiduma aktos attiecīgas piemiņas balvas. Īpašus aplausus izpelnījās Jāņa Brieža rediģētie Biļeteni, jo, kā norādīja LPB Kanadas kopas priekšs. R. Norītis, tie izpelnījušies vispārēju atzinību, saņemot apbalvojumus.

Biedri jau bija iepriekš iepazinušies ar biedrības gada pārskatu un pie tā īpašas debates neizraisījās. Sapulce apstiprināja valdes kasieres izstrādāto budžetu 5000 dol. apmērā. Dāmu komitejas priekšniece Gaida Velme informēja, ka dāmas piedalīsies Dziesmu svētku talkā.

Nominācijas komisija ieteica sapulcei līdzšinējās valdes amatpersonas, kuŗas ievēlēja saņemto balsu kārtībā: L. Ozolu, I. Veinbergu, J. Briedi, Z. Birni, O. Lepši, J. Galēju un Aldonu Kormu.

Revīzijas komisijā ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējos — I. Alksni, E. Broderi un V. Kalniņu. Sapulces ievadījumā, priekšnieka L. Ozola aicināti, ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsauktos biedrības biedrus Voldemāru Ziemani, Arvīdu Arāju, Kārli Staško, Teodoru Miezīti, Jāni Ozolu, Jāni Balodi, Bruno Upānu, bij. kluba biedri izcīnījuši 21 pirmo, 16 otrās un 12 trešās vietas. Makšķerēšanas sacīkstēs 6 pirmās, 6 otrās un 5 trešās vietas. J. Stangas ceļojošo balvu par lielāko zivi ieguvis V. Krauklis. Žibulēšanā R. Mierkalna sen., A. Pola, L. Beģa un E. Ozola ceļojošo piemiņas balvu par augstāko punktu skaitu ieguvis V. Krauklis. Gūti panākumi arī medību laukos. Iegādāta jauna baložu metamā mašīna, jauns zāles pļāvējs, pārbūvēta baložu metamā būda un iekārtots ūdens sūknis. Klubā pašreiz 51 biedrs un 2 jaunieši. Revīzijas komisija izteica pateicību par veiksmīgo darbu. Ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo priekšnieku R. Mierkalnu jr., vietn. Z. Lapuķi, kasieri T. Tēraudu, sekr. L. Ozoliņu, biedrzini Z. Upīti, Lielupes saimnieks Z. Lapuķis ar vietn. T. Tēraudu. Baložu šaušanas vad. R. Mierkalns jr., mazkalibra Maija Upīte ar pal. J. Rudzrogu. Makšķern. sekc. vad. L. Ozoliņš, preses pārst. Z. Upīte. Dāmu komit. vad. Zigrīda Mierkalne. Revīzijas komis. A. Balodis, S. Skrūzmanis un A. Upenieks. Tītaru šaušanas sacīkstes Lielupē 20. aprīlī.

SV. KATRĪNAS

Daugavas vanadžu kopas pilnsapulci atklāja kopas vadītāja Milija Zvejniece. Valdes locekļu ziņojums liecināja, ka vanadzes čakli darbojušās 1985. gadā. No 49 vanadzēm tikai 29 dzīvo Sv. Katrīnās. Izkārtoti divi tradicionālie sarīkojumi: Ziemas svētku tirdziņš un Jaungada sagaidīšana. Kopā ar nodaļas valdi — nodaļas 35 g. atcere, kuŗā kopas vadītāja Milija Zvejniece saņēma DV augstāko apbalvojumu — zelta nozīmi. Vanadzes arī darbojās līdz DV Kanadā 35 gadu rīcības komitejā un sarīkojumos. Teātŗa grupa jubilejas darbinieku vakariņās izrādīja L. Auzānes skeču Ziņkāre. Vanadzes pārstāv latviešu saimi šejienes etnisko grupu Folk Arts un mākslas centrā.

Materiāli atbalstīts DV Invalidu nams, Bērzaine ar 500.- dol., Patiesības Fonds, Kanadā — 300.- dol., Ārējā inform. — 200.- dol., ziedojumi jaunatnei, skolai — 550.- dol.

Pilnsapulce piekrita kasieres priekšlikumam sarīkojumu atlikumu — 1000.- dol. nodot jaunatnes atbalstam.

Vakarētājas čakli darbojās savās saņāksmēs un piedalījās ar saviem darbiem DVK mākslas izstādē Toronto un Ziemas svētku tirdziņa loterijai ziedoja rokdarbnieču darinātos tautiskos cimdus un sedziņas. Šogad viņas uzdāvināja šejienes latviešu draudzei — skaistu, izšūtu sedziņu dievgalda traukiem.

Vanadžu ansamblis Senātne kopā ar vīru ansambli Kalvi sniedza divus koncertus Toronto Centrā. To pašu koncertu Pa skaistās vidzemnieces pēdām, Senatne atkārtoja savā 20 gadu pastāvēšanas jubilejā. Bez tam Senatne dziedājusi dievkalpojumos baznīcā iesvētībās, latviešu skolā u.c.

Ar aklamāciju par kopas vadītāju ievēlēja līdzšinējo Miliju Zvejnieci. Valdē šogad darbosies Irma Andersone, Ārija Freimane, Emma Krūmiņa, Ieva Ķere, Zigrida Masīte, Aina Celle, Lidija Vērdiņa un Māra Pētersone.

Dv. Sv. Katrīnu nodaļas pilnsapulci vadīja nod. valdes priekšs. vietn. Jānis Kere.

Ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizgājušos biedrus. J. Ķere nolasīja ilggadējā valdes priekšs. Juŗa Eglīša atteikšanās rakstu no nodaļas valdes priekšsēža amata. Līdz nāk. gada vēlēšanām Jānis Ķere uzņēmās veikt nod. priekšnieka amatu. Sekoja valdes locekļu ziņojumi. Izteica atzinību vanadžu kopai par labo sadarbību un palīdzību, izkārtojot nodaļas 35 gadu jubileju.

Pilnsapulce pieņēma rezolūciju izteikt nožēlu par Juŗa Eglīša atteikšanos no valdes priekšsēža amata un pateicību par ļoti sekmīgu nodaļas vadību pēdējos 8 gados. Ž.

HAMILTONA

Mednieku un makšķernieku kluba biedru sapulcē priekšn. R. Mierkalns jr. pateicās visiem kluba pasākumu sekmētājiem. Ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsauktos kluba biedrus — bij. priekšn. E. Šmitu-Kalēju, J. Stangu un E. Veldri. Pēdējā dzīvesbiedre Ērika Veldre aizgājēja piemiņai dāvājusi klubam 450 dol., Sv. Katrīnu klubs 50 dol. E. Šmita-Kalēja un J. Stanges ģimenes dāvājušas ceļojošās balvas.

Aizvadītā gadā klubs noorganizējis 2 tītaru šaušanas sacīkstes, 5 makšķerēšanas sacīkstes. Šaušanas sacīkstēs ilggadējo TLB Sestdienas skolas pianisti Olgu Upenieci un bij. dāmu komit. priekšnieci Lidiju Vegeri.

Sapulces noslēgumā ar „Daudz baltu dieniņu" 86 g. jubilejā sumināja Annu Boku. Sapulcē piedalījās 36 biedri. To vadīja Z. Akots. O. K.

TORONTO ZIŅAS

Veco ļaužu mītnē Toronto 31. martā miris Jānis Āboliņš. Aizgājējs 3. maijā būtu piedzīvojis 81 mūža gadu. Viņa dzimtas vieta Krustpils pagasts. Tur Latvijas brīvības laikā bijis nodarbināts pašvaldības dienestā. Bēgļu gaitas viņu noved Vācijā. No Hanavas 1940.g. beigu pusē izceļo uz Kanadu. Līdz pensionēšanai bija nodarbināts Hydro uzņēmumā. Pēc tam kādu laiku strādāja pie laikraksta Latvija Amerikā ekspedīcijas darbā. Aizgājēju pēdējā gaitā no Rosara bēŗu nama uz Latviešu kapiem 3. aprīlī izvadīja māc. Juris Cālītis. Ērģeļu mūziku spēlēja Edite Timermane. Pie šķirsta, kas bija klāts ar Latvijas karogu, goda sardzē stāvēja DV Toronto nod. biedri, jo aizgājējs bija DV saimes piederīgais. Kapos no DV saimes atvadu vārdus veltīja V. Vičs. Sēro brālis Alberts ar dzīvesbiedri Martu, krustdēls Uldis Āboliņš ar ģimeni, māsīcas Kanadā un dzimtenē.

„Ko tad es lai daru ar Jēzu, kuŗu sauc par Kristu?" (Mat.27;22).

Bezmaksas kristīgu literatūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

13. aprīlī pl. 11 dievkalpojums, dziedās Viesturs, dir. V. Maksiņa.

20. aprīlī pl. 11 dievkalpojums, būs sprediķis bērniem.

27. aprīlī pl. 11 dievkalpojums, dziedās dr. vokālais ansamblis, dir. B. Alka.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kanceleja: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

13. aprīlī pl. 11 dievkalpojums lieliem un maziem.

20. aprīlī pl. 15 dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

13. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

20. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Toronto, Ontario, M6G 3B1. Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprināšanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

13. aprīlī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi; pl. 11 dievkalpojums latviešu valodā.

20. aprīlī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

27. aprīlī pl. 11 Garīgs koncerts dāmu komitejas izkārtojumā.

4. maijā pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

4. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma atzīmēs draudzes 35 gadu pastāvēšanu un atvadīsies no līdzšinējā draudzes priekšn. Paula Treiera.

1. jūnijā Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

3. augustā pl. 11 Kapu svētku dievkalpojums Lundys Lane kapsētā.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta,
svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Sestdienās no pl. 14.00 līdz 20.00.

BALTIC
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 363-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā: • lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus tītarus, zivis,
• pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Specializējies kontaktlenšu nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
487-0491
PIEGĀDE LIELTORONTO ROBEŽĀS
Crest Florists
567 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4S 2M5
Pinu, pinu ziedu viju
Pīpenes un smilgas miju
Mētru sauju, rožu sauju...
MAIJA ASARIS

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
• LIETUS NOVADA CAURULES
• LOGUS
• DURVIS
• MARĶĪZES (Awnings)
• JUMTA PĀRKARES
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6
534-2864

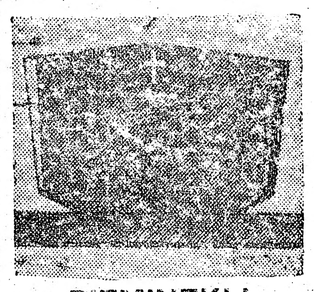
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, gīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

LATVIJA AMERIKĀ
Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.
Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00
☐ 6 mēnešiem " $24.00, " $24.00
☐ 3 mēnešiem " $14.00, " $14.00
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Aizmirstais pulkvedis

Kalamazū DV apvienības 34. gada svētki notika 1. martā Recreation Parka zālē. Vakaru vadīja J. Ķinēns, svētbrīdi noturēja prāv. J. Turks. Uzrunu teica apvienības pr-ks Z. Jirgens, uzsverot, ka tagad visām Kalamazū organizācijām jāliek kopā spēki, lai uzceltu Kalamazū latviešu sabiedrisko centru.

Svētku runu par tematu Aizmirstais pulkvedis teica jaunatnes un sporta audzinātājs majors Voldemārs Baumanis no Čikagas. Referents īsumā apskatīja latviešu 15. un 19. divīzijas kaujas 1944. g. pavasarī Opočkas rajonā, kur abām divīzijām nācās izturēt milzīga krievu pārspēka uzbrukumus. Arī mūsu zaudējumi bija lieli. Abas divīzijas bija tik smagi cietušas, ka pēc Latvijas sasniegšanas 1944. g. jūlijā no tām izveidoja tikai vienu — 19. divīziju, ko uzpildīja ar 15. div. karavīriem. Šī divīzija palika Kurzemē. 15. divīzijas atlikušos karavīrus kopā ar 12,000 jauniesauktiem pārveda uz Pomeraniju Vācijā, lai apmācību laikā divīzija būtu tālāk no frontes. Tomēr ar laiku fronte pienāca klāt arī tur. Kad 1945. gada janvārī sarkanarmija pārrāva vācu fronti un lauzās uz Dancigu, 22. janvārī jauno latviešu 15. divīziju iesvieda kaujā pie Nakeles. Bija barga ziema, trūka ziemas apģērbu, bija jācīnās uz vācu zemes un zem vācu virspavēlniecības līdz kara beigām. Tā kā Maskava uzskatīja latviešu leģionu par kara noziedzniekiem un nodevējiem, kam jāsaņem attiecīgs sods, tad, karam beidzoties, bija svarīgi nonākt gūstā rietumos. 1945. g. 3. maijā ap 5000 15. divīzijas karavīru padevās amerikāņu gūstā Šlezvigā. Izdevās izskaidrot amerikāņiem, ka latvieši nav vācu SS, bet tika mobilizēti. Sakarā ar to pirmais gūsts bija samērā viegls — Putlosā. Bet kad gūstekņus pārveda uz Zedelgemu Beļģijā, kur latviešu leģionāru skaits pieauga uz 12,000, sākās īstais gūsts ar salu un badu. Krievu repatriācijas komisija regulāri apmeklēja latviešu gūstekņus un aicināja braukt atpakaļ uz „dzimteni". Ap 200 karavīru arī pieteicās un aizbrauca pretī nezināmam liktenim. Neapmierināti ar mazo repatriantu skaitu, krievi sāka prasīt, lai visus latviešus izdod viņiem. Zedelgemā latviešu gūstekņus vadīja kaujās rūdīts pulkvedis Arvīds Krīpēns. Saņēmis nometnes vadības (angļu) rīkojumu ierasties pie krieviem uz nopratināšanu, plkv. Krīpens 1945. g. 28. novembrī atpogāja uniformu un ar labo roku ietrieca sev krūtīs nazi sirds apvidū. Klāt bijis majors J. Ķīlītis un mācītājs Kraulis. Kad pienācis majors Baumanis, plkv. Krīpens bijis saļimis ar nazi krūtīs līdz spalam. Atskrējuši nometnes sanitāri, izrāvuši nazi un pārsējuši brūci. Kad pulkvedis nācis pie samaņas, viņš norāvis pārsienamos un teicis, ka grib noasiņot un mirt. Tad sanitāri pārsējuši viņu no jauna, bet arī sasējuši rokas, lai nerauj nost pārsienamos. Vēlāk ieradusies ambulances mašīna un aizvedusi plkv. Krīpenu uz slimnīcu, kur viņš atveseļojies. Pēc atlaišanas no gūsta dzīvoja Omstedes nometnē Oldenburgā, izceļoja uz Austrāliju, kur aizgāja mūžībā 1968. g. 20. augustā Sidnejā.

Pulkveža Krīpēna pašnāvības mēģinājums, lai protestētu pret latviešu karavīru izdošanu krieviem, apturēja izdošanas mēģinājumus. Mēnesi vēlāk Zedelgemā jau sākās priekšdarbi Dauvagas Vanagu organizācijas dibināšanai, lai saturētu kopā bijušos karavīrus arī pēc atlaišanas no gūsta, kā arī rūpētos par tiem, kam nepieciešama palīdzība.

Daugavas Vanagi ir kļuvuši par lielāko un stiprāko latviešu organizāciju pasaulē, bet mēs esam aizmirsuši pulkvedi Krīpēnu. „Izlabosim šo kļūdu, atceroties notikumus pirms 40 gadiem, un atceroties plkv. Arvīdu Krīpēnu", savu runu nobeidza majors Baumanis.

Pēc referāta šaušanas kopas vadītājs A. Kalmanis pasniedza iegūtās balvas labākajiem šāvējiem. Jaunās paaudzes grupā pirmo godalgu saņēma Jānis Serafimovs, Otru — Valdis Kaugars un trešo — Ēriks Šmidchens. No vidējās paaudzes godalgu saņēma Alfreds Minka. Apvienības pr-ks Z. Jirgens pasniedza DV mūža biedru kartes jaunajiem mūža biedriem Ādolfam un Elfrīdai Ozoliem.

Sekoja Kalamazū vīru kora koncerts diriģenta Roberta Zuikas vadībā. Vienu tautas dziesmu (Vilciņš zaķi aicināja) bija komponējis kora dalībnieks Verners Rinkušs, ko vajadzēja atkārtot. Diriģents un dziedātāji, kā arī svētku runas teicējs maj. V. Baumanis saņēma ziedus. Apvienības vanadzes bija sarūpējušas svētku mielastu. Bija arī mantu izloze un deju mūzika.

A. Dravnieks

Kanadas...

(Turpinājums no 6. lp.)

ļām: Bramptonas (pēdējā posmā Herta Roze) un Edmontonas (Zenta Stepermane) — katrā 16 vanadzes, Kesvikas (Smaida Meldere) 17, Albertas (Violeta Korna), Otavas (Vija Millere) un Sadberijas (Aina Janitēna) — katrā 13, Druvas (Marija Kalniņa) 11 un Niagaras (Aida Pļavinska) 5 vanadzes. Koŗa vienības darbojas pie trim nodaļām: Hamiltonas Saskaņa, Sv. Katrīnu Senatne un Toronto Zīle. Vēl četrām ir arī savas drāmas kopas: Britu Kolumbijā, Hamiltonā, Sv. Katrīnās un Toronto.

DV vanadžu vadītājas Noras Pulciņas pārskats rāda nozīmīgākos veikumus aizvadītajā gadā. Sekmīgi veikusies Pavāru grāmatas nobeigšana angļu valodā, kas jau izpārdota. Izsūtīts otrs iespiedums. (Sagatavošanā 3. iespiedums). Sakarā ar Kanadas DV 35 gadu darbības atceri sagatavota vanadžu rokdarbu skate, piedaloties vanadžu kopām no visas Kanadas. Šo skati iekārtoja un vadīja Margareta Dumpe. Pagājušajā gadā notikušas 7 vanadžu valdes sēdes un viena sēde kopā ar vanadžu kopu vadītājām vai to vietniecēm. Kanadas vanadzes ar informāciju un apkārtrakstiem apmainās arī ar ASV un Austrālijas vanadžu vadītājām. Kanadas vanadžu vadītāja apciemojusi vairāku DV nodaļu sarīkojumus, bet sekretāre Elga Dāboliņa pārstāvējusi Kanadas vanadzes DV goda priekšnieka Viļa Hāznera 80 dzīves gadu jubilejā. Kanadas vanadžu valdes ierosmē noticis visu Kanadas vanadžu kopīgs sarīkojums Kad miķelīnīcas zied, veltījot to Krišjāņa Barona piemiņai, ar sekojošo mūzikālo daļu un vakariņām. Sarīkojuma atlikums 2,000 dol. nodots DV ārējās informācijas darbam. Kanadas vanadžu valdē darbojas vadītāja Nora Pulciņa, vietniece un kasiere Margareta Dumpe, sekretāre Elga Dāboliņa, kā arī Ārija Freimane un vienu laiku Gaida Ieviņa.

V. S.

OTAVAS MĀKSLAS KRĀTUVES
1985—86. Austrālijā jauniegūto darbu skate

Toronto Latviešu Kultūras Centrā, atklāšana 1986.g. 18. aprīlī pl. 19.30. Izstāde atvērta 19. un 20. aprīlī no pl. 12—18.

Otavā krātuves izstāžu telpās, 30 Murray ielā, 3. stāvā, izstādes atklāšana 26. aprīlī pl. 19.30 . Izstāde būs atvērta līdz 15. jūnijam otrdienās, ceturtdienās un sestdienās no pl. 13—18.

KLĀVA SĪPOLIŅA FONDS

TIKŠANĀS
ar Latviešu Nacionālās Apvienības darbiniekiem
LATVIEŠU NAMĀ, 491 COLLEGE STR., TORONTO
sestdien, 19. aprīlī, pl. 19.00.
Dziedās vīru ansamblis KALVIS J. Dzeguzes vadībā
Kopējas vakariņas — Atspirdzinājumi.
Piedalīšanās $14.00 no personas.
Pieteikšanās līdz 16. aprīlim pie:
S. ZAĶA KUNDZES, TĀLR. 293-2513
UN A. DUBROVSKA KUNDZES, TĀLR. 922-2931.
VISUS LAIPNI IELŪDZ
NAMA VALDE UN DĀMU KOMITEJA

Dieva mūžības mājokļos iegājis

Jānis Āboliņš

dzimis 1905. gada 3. maijā Krustpils pagastā,
miris 1986. gada 31. martā Toronto.

Par viņu sēro
brālis ar ģimeni, māsīca un draugi Toronto, radi Latvijā

Mūsu nodaļas biedrs

Jānis Znotiņš

dzimis 1894. gada 12. novembrī Vecpiebalgā,
miris 1986. gada 8. martā Kanadā.

Par viņu skumst
Hamiltonas vanagi un vanadzes

Mūsu mīļais vīrs, tēvs, vectēvs

Kazimirs Stivriņš

dzimis 1913. gada 15. februārī Izvaltas pagastā, Latvijā,
miris 1986. gada 20. martā Parry Sound, Kanadā.

Mīlestībā
sieva Monika
dēls Pēteris
dēls Andris, vedekla Deborah,
mazbērni Sherry un Marks
dēls Juris, vedekla Debra,
mazbērni Richards un Andrea
māsa un brālis Latvijā

Nāves jau nav.
Ir iciešana —
No dārza dārzā,
No ceļa ceļā.
(Zenta Mauriņa)

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKAGA

● Ilinojas Latviešu Pensionāru biedrības Čikagā gada sapulce notika 11. martā. Ar klusuma brīdi pieminēja plkv. Kalpaku, visus mūsu brīvības cīnītājus un iepriekšējā gadā mūžībā aizsauktos. Par sapulces vadītāju ievēlēja K. Kezberi. Priekšnieks V. Zvejnieks ziņoja, ka aizvadītajā gadā darbs bijis sekmīgs un stabils visās nozarēs, un pateicās valdei un dāmu komitejai par labo un saskanīgo darbību un solistēm, pianistiem mākslinieciem par mūzikālo sniegumu biedrības sarīkojumos. Viņš pateicās arī mācītājiem par garīgo stipriņājumu, jo katrā sanāksmē kādam mācītājam noticis svētbrīdis ar lūgšanu.

Priekšnieks arī nosauca 13 biedrības dibinātāju vārdus. Sanāksmes notiek katru mēnesi, izņemot divus vasaras mēnešus. Kasiere M. Būdeniece ziņoja, ka pag. g. budžets izpildījies ar atlikumu un biedrības ietaupijumi noguldīti bankā. Priekšnieka V. Zvejnieka nolasīto budžeta projektu pieņēma bez grozījumiem. Iespēju robežās ar ziedojumiem atbalsta Kr. Barona skolu. ČLB, Radio komiteju, Jaunatni u.c. Dāmu kom. priekšn. L. Ozoliņa sniedza plašu ziņojumu par notikumiem, sarīkojumiem, koncertiem, slīdīšu izrādēm u.c.

Par biedrības priekšnieku ar aklamāciju ievēlēja V. Zvejnieku, tāpat arī valde ievēlēja visus pārvēlamos valdes locekļus, bet no jauna valdē ievēlēja M. Puriņu un Z. Erdmani. Arī revīzijas komisijā paliek visi iepriekšējie darbinieki. Sapulce noritēja lietišķīgā garā. **A. Zaube**

GRAND RAPIDI

● Amerikas latviešu mākslinieku apvienības (ALMA) ceļojošā mākslas izstāde Grand Rapidu Latviešu biedrības namā notika Kr. Barona 150 g. dzimšanas dienas zīmē. Izstādi atklāja ALMA priekšnieks prof. Ģirts Puriņš. Ar viņu apmeklētājus tuvāk iepazīstināja B. Maine. Mākslinieks grandrapidiešiem labi pazīstams, jo viņš šeit dzīvojis,mācījies skolās, vēlāk aizejot savā dzīvē un darbā uz Pitsburgu. Par apmeklētāju pacienāšanu rūpējās biedrības dāmu pulciņa dalībnieces Ņīna Graube un Zenta Golta, bet citu darbu veikšanā palīdzīga bija Baiba Lejiņa. Izstādītas bija pavisam 57 gleznas, 31 autoru darbi. Izstādi gaumīgi bija iekārtojuši A. Lapsiņš, A. Grīnbergs, J. Siliņš, P. Ritums, K. Rozenbergs, un tā būs redzama vairākās citās pilsētās ASV.

● Latviešu kreditsabiedrības sapulcē 16. martā vadīja valdes priekšsēdis T. Zeltiņš. Biedru sastāvā bijušas nelielas pārmaiņas, bet skaits palicis iepriekšējā gada līmenī — 693. Pēc viņa atzinuma latviešu kredītsab.Grand Rapidos turpina augt un veidoties par respektējamu finanču organizāciju pārējo vidū.Bilance aizsniegusi 2.4 mil.robežu,noguldījumi 2.1 mil. robežu, aizdevumi tuvu 1 mil. dol., gada ieņēmumi 230,620 dol., visu aizdevumu kopsumma aizvadītos 22 gados pāri par 5-1/2 mil. Mičigenas pavalsts kredītsabiedrību pārraudzības iestāde kontrolē atzinusi, ka Grand Rapidu kredītsab. ierindojusies to starpā, kas saņem augstāko novērtējumu pēc punktu sistēmas.

Priekšsēža ziņojumu papildināja Kalamazū nodaļas vadītājs V. Lietapurs, aplieciādams, ka arī kaimiņu pilsēta nav atpalikusi savā darbībā, dažkārt pārsniedzot šī finanču centra izpaudumus skaitļos vai procentos. Tālāk valdes locekļi — P. Ritums, grāmatvedis A. Valdmanis un kasieris V. Tarbunas pakavējās pie kopējiem veikumiem un uzdevumiem savu pienākumu ietvaros, kā studentu aizdevumiem un tamlīdzīgām lietām. Brīvas naudas ap 1.4 mil., kas gaida aizņēmējus. Caurmēra aizdevuma lielums 6,569.90 dol. Visvairāk aizdevumi pieprasīti nekustamu īpašumu un jaunu auto iegādei. Apstirprināja valdes izstrādāto skaidra atlikuma sadalījumu nacionālpolitiskiem, izglītības un latviskās kultūras mērķiem bez grozījumiem.Paaugstināja ziedojumu no 300 dol. uz 1,000 dol. jaunās latviešu baznīcas būvei, ko ierosināja Dr. Z. Zadvinskis. Sadalāmā summa tagad aizsniedz 2,750. dol. Ievēlēja valdē, aizdevumu komisijā un revīzijas komisijā visus nominācijas komisijas izraudzītos kandidātus, kas darbojās valdē arī līdz šim.

● DV apvienības vanadžu kopa 5. aprīlī pl. 6. v. Latviešu biedrības namā rīkoja koncertu pavasaŗa ieskaņai. Piedalījās Vija Stokmane-Bowles (soprāns), Pēteris Lielzuika (tenors), Dzidra Demane-Bonesiglio (klavieres).

● 10. martā Grand Rapidos mirusi 86 g. vecā Ella Birzniece, dzimusi Rīgā. Pēc iecelošanas ASV viņa ilgāku laiku dzīvoja Kalamazū, vēlāk Grand Rapidos pie sava dēla, ārsta. Nelaiķi izvadīja no Langeland bēŗu nama Kalamazū 12. martā un guldīja zemes klēpī Riversaide kapsētā blakus vīram. Izvadīšanu bēŗu namā un kapos vadīja draudzes māc. L. Vīksne. Sēro dēls, radi un draugi.

● Grand Rapidu Latviešu biedrības teātŗa kopas izrāde — Leišu paparde — 12. un 13. aprīlī pašu namā, ko iestudējis Nik. Šubiņš, autors N. Zemgals. Pirmajā dienā pēc izrādes Latviešu biedrība atzīmēs 35 gadu pastāvēšanas svētkus ar aktu un vakariņām. V.Z.

MILVOKI

● Pulkveža Oskara Kalpaka un kalpakiešu piemiņas dievkalpojums notika Milvoku Latviešu baznīcā Milvoku Kristus draudzes izkārtojumā. Latvijas karogu ienesa Viskonsinas korporāciju kopas pārstāvji seniora V. Gailāna vadībā. Svētrunu teica Kristus draudzes mācītājs V. Rumpēteris. Dievkalpojumā vēl piedalījās mācītāja Lauma Zušēvica. Ar dziesmām to kuplināja Milvoku DV vīru koris diriģenta E. Brusubārža III vadībā. Viņš veica arī ērģelnieka pienākumus.

Pēc dievkalpojuma apmeklētāji pulcējās sadraudzības stundā baznīcas sabiedriskās telpās, kur Elza Tauriņa-Mintika skandēja dzejas latvju karavīru piemiņai. Milvoku Pulkveža Kalpaka skolas pārzinis E. Krūmiņš paziņoja, ka viņa vadītā skola šogad saņēmusi 200 dol. balvu no Pulkveža Kalpaka fonda. Šis fonds pastāv pie Ziemeļkalifornijas DV apvienības un ir nodibināts Pulkveža Kalpaka brāļa meitas Ārijas Grundmanes ierosmē. V.J.

KLĪVLANDE

● Latviešu leģiona kauju atceres aktu Apvienotās draudzes namā kopā ar skati Latvijas karavīrs rīkoja DV Apvienība, Kara invalidu un Strēlnieku kopa. Aktu ar uzrunu ievadīja invalidu kopas priekšnieks J. Ūdris. Lūgšanu sacīja māc. L. Grendze.

Ēriks Reineks referēja par latviešu leģiona dibināšanu un karavīru cīņu nozīmi Otra pasaules kara laikā, norādot, ka latviešu leģionāri, tāpat kā latviešu karavīri citos kara laikos, ir bijuši izcili cīnītāji. Leģionāri atdeva savas dzīvības, lai tauta varētu dzīvot. Cīņa par Latvijas brīvības atgūšanu vēl nav galā. Tā mums jāturpina kā pateicība mūsu karavīriem par viņu upuriem un cīņu Latvijas labā, sacīja referents.

Skati Latvijas karavīrs atklāja dienu pirms akta. Eksponātus savācis un sakārtojis 20 gados rūpīgā darbā Ēriks Priedītis un viņa dzīvesbiedre Inga. Bija izstādīti armijas formas tērpi, dažādi dokumenti, apliecības, dienestu gaitas saraksti, diplomi, Latvijas valsts ordeņi, ordeņu medaļas, goda zīmes, fotografiju klāsti no Kara skolas izlaidumiem un visu Latvijas armijas ģenerāļu armijas dzīves, topografiskās kartes un daudzi citi priekšmeti.

E. Priedītis aicināja skates apmeklētājus nodot mantu krātuvei derīgus priekšmetus, kas atrodas pie viņiem. Plkv. V. Kukainis nodeva Armijas staba apmācības daļas izdoto karavīru rokas grāmatu, J. Bērziņš — auto tanku pulka apliecību, H. Ermansons — karavīra formas tērpu un Dr. J. Zemzars — nelaika ārsta plkv. K. Pones atstātās piemiņas lietas.

Skatē redzami visu latviešu karavīru nogrupējumi, sākot ar latviešu strēlnieku laikiem līdz šai dienai. J.Ū.

ŅUJORKA

● Dr. Jānis V. Kļaviņš, nesen atgriezies no Eiropas ceļojuma, un iecerējis citu ceļojumu pa veco kontinentu 15. aprīlī. Baritonam Kļaviņam 19. aprīlī paredzēts koncerts Parīzē, kur viņš dziedās Franča Šuberta 14 dziesmu ciklu Parīzes nacionālās konservatorijas pianistes Katerines Deprē klavierpavadījumā. Parīzē Kļaviņš piedalīsies starptautiskā vēža apkarošanas kongresā, kas ilgs trīs dienas. Šai laikā iznāks jaunā žurnāla Journal of Tumor Marker Oncology pirmais numurs. Galvenais redaktors Dr. J. V. Kļaviņš. Martā viņš uzturējās Romā, lai kongresu sagatavotu. Piedalījās arī italiešu kollēgas, bet no prezidija bija ieradušies trīs pārstāvji: priekšsēdis Dr. J. V. Kļaviņš, vicepriekšsēdis no Venecuēlas un ģenerālsekretārs no Vīnes. Viņi izvērtēja pieteiktos referātus un nodeva iespiešanai Vācijā. Pēc tam Kļaviņš devās uz latviešu sarīkojumu Londonā, kur pēdējo reizi bija koncertējis 1980. gadā. Dr. J. Kļaviņam nesen iznāca grāmata Tumor Markers, kur aprakstīti jaunākie vēža pētījumi.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes pensionāru atpūta vecākiem draudzes locekļiem Katskilos šogad paredzēta divos posmos: no 26. maija līdz 5. jūlijam un no 1. līdz 27. septembrim. Pilna pansija un naktsmājas 4 dolāri dienā draudzes locekļiem vai 28 dol. nedēļā par uzturu un 30 dol. par istabu atpūtas namā. Citu draudžu locekļiem 6 dol. dienā vai 42 dol. nedēļā par uzturu un 60 dol. par istabu. Nometni atbalsta draudzes palīdzības fonds. Ik posmā var uzņemt 40 dalībnieku. Paredzēti dievkalpojumi, referāti, diskusijas, mūzika, bibliotēka. Pieteikšanās līdz 10. maijam.

● Ņujorkas DV apvienības rīkotāja sadraudzības pēcpusdienā ar vakariņām un referātiem 22. martā bija ieradušies ap 60 dalībnieku, bet daži citi bija atsūtījuši ziedojumu par labu Patiesības fondam. Lietuviete Daiva Kezis rādīja apmēram pusstundas garu videolenti, bet Rasa Razgaite runāja par speciālo izmeklēšanas komisiju, kā tā strādā un cik dažreiz izmeklētāji ir nolaidīgi. Kad kāda apsūdzētā aizstāvis nopratināšanā Latvijā jautā, vai liecinieks būtu ar mieru braukt uz ASV nodot to pašu liecību, viņš nezina atbildi un skatās pāri savam plecam, kādus norādījumus dos padomju ierēdņi, jo šāds jautājums nav pārrunāts ar liecinieku. Ir arī nepareizības tulkojumā, dokumenti nav oriģināli, kā tas parasts ASV tiesu praksē, bet kopijas. Par speciālo izmeklēšanas komisiju runāja arī A. Braunfelds. Tiesas procesā Izraēlā atklājies, ka nesen no ASV izdotais ,,kara noziedznieks'' Demjanuks nav bijis apsūdzētais ,,Jānis Briesmīgais'', kā to pierādījuši liecinieki. Šis jau esot bijis trešais ,,Jānis Briesmīgais'', kaut grāmatās aprakstīts, ka tas jau sen miris Treblinkas nemieros. Viens no kādreiz apsūdzētiem lietuviešiem arī apzīmēts šajā vārdā. Kaut apsūdzētā Demjanuka gadījums ir traģisks, tas varētu izvērsties par pierādījumu OSI paviršam darbam. Sarīkojums likās informātīvāks par iepriekšējo gadu līdzīgiem sarīkojumiem. Varēja arī iegādāties piemērotas grāmatas. Nobeigumā bija daži jautājumi. Pusdienās vanadzes pacienāja ar stirnu cepeti, ko kāds no Ņujorkas medniekiem bija ziedojis. Vk

Vanadžu svētki Milvokos

Vanadžu kopa 15. martā atzīmēja savas darbības 34 gadus. Svētbrīdi vadīja māc. Lauma Zušēvica.

Par vanadžu darbību runāja kopas priekšniece Mirdza Cukura: Darbs paguruma pazīmes nerāda, jo mūsu saimei ioprojām piebiedrojas jaunas latvietes no visām vecuma grupām un sabiedriskām aprindām. Pašlaik mūsu saimē ir 130 vanadzes. No pagājušā gada darbības varētu pieminēt bagātīgo mantu izlozi, kas deva iespēju atbalstīt ar lielākām summām Patiesības Fondu un Minsteres gimnaziju. Ar vanadžu rosmēm un tautiešu uzticīgo atbalstu esam varējušas sniegt palīdzīgu roku jauniešiem latviskās izglītības veicināšanai Gaŗezerā, Milvoku plkv. Kalpaka skolai, skautiem un gaidām.

Esam pasniegušas draudzīgu roku mūsu vecāko gadu tautiešiem slimnīcās un veco ļaužu mītnēs. Kopas dalībnieces rakstījušas protesta vēstules, ASV valsts vīriem, norādot latviešiem apspiedēju nodarītās pārestības dzimtenē.

Skatuves priekškaram atveroties, parādījās krāšņā tautiskā uzveduma ,,Kar, māmiņa, šūpulīti'' tautas tērpos un rotās greznojušies daudzie uzveduma dalībnieki.

Vadītājas bagātiem paskaidrojumiem cauri vijās teicēju tautas dainu rindas.Gribas pieminēt teicējus, kas ar lielu aizrautību skandēja tautas dainas un zīmīgos uzveduma tekstus: L. Beldava, A. Junge, S. Krūmiņa, I. Strautmanis, A. Ilga un I. Strazdiņi, I. Upīte un L. Vehvilainen'a (jaukto laulību meitene ar skaistu latvisku izrunu).

Uzvedumu ievadīja koklētāji (E. Mednis, M. Zepa, L. un M. Skraučevas, R. Dzelzkalns, D. Vecīte, A. Rozīte) ar Ern. Brusubārdas komponēto Sērdienītes dziesmu.

Koklētāji uzveduma vidusposmos atskaņoja: Kar, māmiņa, šūpulīti, Saulīt' tecēj tecēdama, Maza biju, neredzēju, Aijā žūžū, lāču bērni un daži koklētāji nodziedāja dažas tautasdziesmas duētā: R.Dzelzkalns, M. Skraučeva, D. Vecīte un I. Rudzīte.

Uzdevuma nozīmi lieliski izcēla E. Brusubārdas III ansamblis (Brāļi Kāķuļi, G. Briedis, I. Kitta, V. Foldi, Indra Kalniņte (uzved. dziedāja solo) un D. Vecīte ar savām tautasdziesmām: Saulīt noriet vakarā, Kur tu skriesi, vanadziņi, Caur sidraba birzi gāju, Skaisti dziedi lakstīgala un nobeigumā Mazs bij' tēva novadiņš. E.P.

Par Sv. Jāņa draudzes priekšnieku atkal ievēlēts Valdis Tums

Čikagas Sv. Jāņa draudzes gada sapulcē piedalījās 74 draudzes locekļi. Pieņēma visus pārskatus, ziņojumus un 1986. gada budžetu un ievēlēja amatpersonas. Par sapulces vadītāju ievēlēja V. Tumu. Garīgās kopas vecākais A. Zaube ziņoja par draudzē uzņemamiem locekļiem un iepriekšējā gadā iesvētītiem jauniešiem. Sapulce tos apstiprināja par pilntiesīgiem draudzes locekļiem.

Māc. A. Liepkalns ziņoja par iepriekšējā gada draudzes darbību. Draudzē 429 iesvētīti un 50 neiesvētīti locekļi. Notikuši 84 dievkalpojumi ar 3777 dievlūdzējiem. Vuddeiles dievnamā kopā ar Sv. Pāvila dr. notikuši 57 dievk. ar 2549 dievlūdzējiem. Montrozes dievnamā bijuši 23 dievk. ar 998 dievlūdzējiem. Kopā ar citām Čikagas draudzēm bijuši 4 dievk., kuŗos Sv. Jāņa dr. loc. bijis ap 230. 1985. g. kristīti: 3 zēni un 4 meitenes. Iesvētīti: 3 zēni un 2 meitenes. Miruši 13 — 8 vīrieši 5 sievietes; laulāti 2 pāŗi, no tām viena jaukta laulība. Pagājušā gadā notikušas 10 svētdienas skolas stundas ar 36 dalībniekiem. Draudzes priekšn. V. Tums sniedza paskaidrojumus par draudzes darbību aizvadītajā gadā: tā bijusi sekmīga un labā sadarbībā ar Sv. Pāvila draudzi. Viņš arī pievērsās draudžu apvienošanās jautājumam. Priekšnieks arī norādīja, ka draudžu mērķis ir uzkrāt zināmus līdzekļus, lai būtu zināms nodrošinājums nākotnē, bet tas nenozīmē, ka tikai jākrāj, ir jāapsveŗ, kur un kā draudzes līdzekļi izlietojami.

Saimniecības valdes ziņojumu sniedza K. Vanags, uzsveŗot, ka sadarbība ar Sv. Pāvila draudzi ļoti laba un draudzes darbs noritējis budžeta robežās. Dāmu komitejas ziņojumu sniedza priekšn. I. Rungule — dāmu komitejas darbs bijis ļoti sekmīgs ar daudz sarīkojumiem. Aprūpes nozares vadītājai I. Točai arī bija plašs ziņojums kādā veidā draudzes palīdzības darbs noticis. Viņa lūdza arī turpmāk atbalstīt palīdzības darbu. Pašpalīdzības kopas priekšn. E. Siliņš ziņoja, ka kopā uz 1986. g. 1. janv. 176. dalībnieki. 1985. g. miruši 9. iestājušies 3 dal., izstājušies 2. Rezerves fonds palielinājies par 900 dol. J. Veitmanis aicināja būt aktīvākiem un rakstīt vēstules senātoriem un kongresa locekļiem vairāk atbalstīt Patiesības Fondu. Budžets izpildijies ar atlikumu — kases atlikums kopā $152,307.46. Gada pārskatus un 1986. gada budžeta projektu pieņēma bez grozījumiem. Par draudzes priekšn. ar aklamāciju ievēlēja Valdi Tumu, par palīgiem A. Gaiķi un K. Vanagu, par kasieri A. Grabažu, kasieŗa palīgiem A. Rozentālu un K. Strauju. Saimniecības valdē uz 3 gadiem Z. Poruku, I. Točas, I. Kēleri, par kandidātiem P. Velbergu, A. Burgi un M. Vanagu. Revīzijas komisijā E. Runguli, M. Galenieku un V. Auzāni. Nominācijas kom. A. Kēleri, I. Freimani un E. Eveli. Par draudzes sekretāru, I. Kēleram nekandidejot, ievēlēja S. Hartmani. Par Draudzes Ziņu redaktoru māc. A. Liepkalnu, pārstāvi pretkom. komitejā J. Veitmani, pārstāvji ČLOA draudzes pr-ks V. Tums, saimn. valdes priekšn. Z. Poruks, dāmu kom. pr-ce I. Rungule. Par pērminderiem sapulce apstiprināja E. Siliņu, A. Birkenu, I. Kēleri, E. Brēmani, N. Krievu. Izteica neapmierinātību par Studiju Centra M. Zālītes „Tiesa" lugas izrādi, kur par latviešiem negātīvs vērtējums.

A. **Zaube**

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI

VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ

LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI

ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI

DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Inta Tauriņš

MAPLE LEAF TRAVEL

LIDOJUMU MAKSAS UZ:

Londonu, sākot ar 449.00

Amsterdamu, sākot ar 498.00

Floridu, sākot ar 169.00

Mexico, sākot ar 399.00

Jamaica, sākot ar 269.00

Barbados, sākot ar 399.00

Ar hoteli vairāk.

Mums ir tūres un lidojumi visur.

Lūdzu zvanait Inesei Grodnis

653-4351

655 St. Clair Ave W.

Laimonis

labo

automašīnas

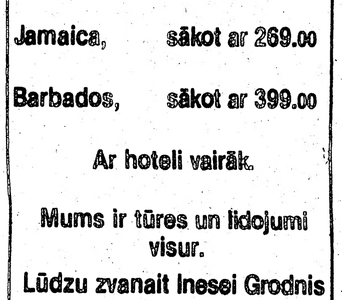

labāk

lētāk

ātrāk

603 Gerrard St. E.

Tālr. 466—0540

SAGĀDĀJIET JAUNAS DARBA IESPĒJAS JAUNAM CILVĒKAM, UN MĒS JUMS PIEMAKSĀSIM $1.25 stundā

Ja jūs šovasar pieņemat savā uzņēmumā vai lauksaimniecībā jaunu cilvēku, vecumā starp 15 un 25 gadiem, jūs esat uz to tiesīgs.

Programma sākas ar 14. aprīli un ilgst līdz 18. oktobrim. Lūgumu iesniegšanas pēdējais datums ir 6. jūnijs. Ontario Jauniešu nodarbināšanas programma ļoti pazīstama, tāpēc jūs darītu pareizi, to iedzīvinot.

Ir arī citas kvalifikācijas. Lai ar tām iepazītos un saņemtu abas — brošūru un anketi, zvanait bez maksas:

1-800-387-1290.

SUMMER OF '86

Summer jobs for Ontario's young people.

Ministry of Skills Development

Ontario

Minister, Hon. Gregory Sorbara

Premier, Hon. David Peterson

Ar foto kameru Latvijā

Rietumvācijas žurnālista ceļojums pa vēsturisko Rīgu un citiem mūsu dzimtenes novadiem

Baltijas valstis un īpaši Latviju Rietumvācijas laikraksti 1985. gadā pieminēja biežāk nekā citus gadus. Tam par iemeslu bija Kopenhāgenas tribunāls un Brīvības kuģa brauciens pa Baltijas jūru. Rietumvācijas televīzijā šos polītiskos notikumus pieminēja ziņās un citos īsākos raidījumos.

Garāku raidījumu par vēsturisko Rīgu un dažādām citām vietām deva televīzijas trešā programma 1985. gada 29. decembrī. Raidījumu bija sagatavojis Jirgens Boetchers, un tas ilga 50 minūtes. Viņš Latvijā bija ciemojies septembrī. Raidījumu tas sāka ar Rīgas juras līci, jūrmalu ar daudzajām vasarnīcām, atpūtas namiem, sanatorijām, kur ārstēties un atpūsties ierodas cilvēki no visas Pad. savienības. Rādīja arī dažas vecās vasarnīcas Majoros un Dubultos, ilgāk Raiņa māju, kur iekārtots dzejnieka mūzejs. Teica Raiņa dzeju Pats.

No jūrmalas pārcēlās uz Rīgu, vispirms sniedzot vispārējo ainavu ar Pēterbaznīcas un Doma torņiem. Parādīja arī jaunos tiltus — Draudzības un vanšu jeb Maksima Gorkija tiltus. Vārdā gan nesauca. Līdz šim tiltus bija aizliegts fotografēt, kaut no vispārējās Rīgas panorāmas tos nevar izdzēst. Žurnālists ar kameru iegriezās Centrāltirgū, augļu un sakņu paviljonā, kur bija redzami vairākumā krievi un mikrofonā tikai krievu valoda.

Ilgāk Boetchers pakavējās pie Kristus baznīcas Latgales priekšpilsētā, kas pilnīgi nodota vācu draudzei. Pašlaik norisinājās dievkalpojums, redzēja tikai kādus 10 dievlūdzējus. Draudzē esot 50 locekļu, kaut visā Rīgā vēl dzīvojot ap 600 vāciešu, vai vāciskas izcelsmes iedzīvotāju. Žurnālists raidījumā pieminēja, ka Kristus baznīca Rīgā ir vienīgā baznīca visā Pad. savienībā, kas nodota vācu draudzei. Dievkalpojumi notiekot ik pa divām nedēļām.

Visilgāk žurnālists uzkavējās Iekšrīgā, rādot vecos, bet tagad restaurētos Kaļķu ielas un citus namus, arī Zviedru vārtus. Izcēla lielās celtnes — Pēteŗa baznīcu ar tās atjaunoto torni. Baznīcā, kā zināms, iekārtots mūzejs. Viņš Pēteŗa baznīcas torņa nodedzināšanu 1941. gadā piedēvē vāciešiem. Jāpiebilst, ka otrreiz dzirdu šādu apgalvojumu. Nesen baltvāciešu laikrakstā „Baltiche Briefe" kāds bijušais vācu karavīrs lasītāju vēstulē uzdevās par Pēteŗbaznīcas dedzinātāju. Ar artilerijas šāvienu no Pārdaugavas iešauta degbumba baznīcas tornī, lai krieviem traucētu novērošanu.

Doma baznīcā iekārtota koncertzāle, kur atrodas vienas no lielākajām un slavenākajām ērģelēm. Tās būvējuši vācu meistari. Rādīja arī Herdera pieminekli, Lielo ģildi, kur iemājojusi Rīgas filharmonija, Mazo ģildi, kur iekārtots tā saucamais Kultūras nams un mājokli atradušas tautas deju un tautas mūzikas instrumentu kopas, Melngaiļa nemu. Šīs slavenās architektoniski vērtīgās celtnes atjaunotas.

No Vecrīgas žurnālists pācēlās uz kanāļa malu un operu, rādot tās kolonnas un dzegas. Ārpus šī vācu kultūras loka izcēla Brīvības pieminekli ar jaunavas tēlu un trīs zvaigznēm. Jaunavas tēlu rīdzinieki saucot par Mildu.

No Pārdaugavas parādīja vienīgi pareizticīgo Trīsvienības baznīcu, kur pašlaik notika dievkalpojums ar Latvijas metropolīta piedalīšanos. Pareizticīgo skaits Rīgā arvien palielinoties un dievkalpojumos ierodoties arvien vairāk dievlūdzēju.

No Rīgas kameras vīrs devās uz citām vietām. Parādīja arī bijušo Salaspils Koncentrācijas vietu ar daudzajām statujām. Dažus atjaunotos Jelgavas namus, Pili, kur atrodas lauksaimniecības akadēmija, kuŗā pašlaik mācās 7000 studentu. Tad devās uz atjaunoto Rundāles pili, kas kļuvusi par tūristu un citu viesu izrādīšanas objektu. Apskatīja pils iekšieni, zelta zāli un citas telpas. Tur pašlaik notika kāds koncerts par godu kādai franču viesu grupai.

No Rundāles, slavenās Rasterli pils, žurnālista un kameras vīrs devās uz Vidzemi, pa ceļam apstājoties Brīvdabas mūzejā. Parādīja vecās celtnes, kāzas vecajā baznīcā un kāda ansambļa uzstāšanos ar tautas instrumentiem, koklēm trideksni un citiem.

Tad uz Siguldu, īpaši Turaidu, Gaujas nacionālo parku. Skatu komentētājs pastāstīja, ka Latvijā tek 2000 upes, no tām Gauja lielākā. Rādija atjaunoto Turaidas pili. Turaidas Rozes kapu un milzīgās liepas. Atstāstīja arī teiku par Turaidas rozi — mīla stiprāka par nāvi. Pa ceļam parādīja dažas lauku zemnieku mājas.

Kā varēja nojaust, raidījuma nolūks bija parādīt vāciešu un vācu kultūras pēdas Latvijā, tāpēc nevienu krievu seno vai arī kādu tagadējo celtni.

Paskaidrojumi, arī vēsturiskajā skatījumā, bija pareizi, objektīvi. Arī tagadējā stāvokļa vērtējums. Rīgā krievu daudz vairāk nekā latviešu, uz ielām dzird vienīgi krievu valodu. Rīgas osta izbūvēta par otro lielāko ostu visā Pad. savienībā. Vispār Latvija pārvērsta par daudztautību un divvalodu valsti.

Sevišķi uzsvēra Rīgas piederību Hanzas pilsētu savienībai, tāpēc tagad sasaukušās divas senās Hanzas pilsētas, Brēmene un Rīga, un nodibinājušas partneŗu pilsētu attieksmes.

Raidījums vāciešiem atgādināja, ka kaut kur vēl ir Latvija ar vācu kultūras pēdām, sena Hanzas pilsēta Rīga un arī latviešu tauta.

Oskars Kalējs

RM

NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Grāmatas dāvanām

Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
Z. Aistars — Ievainots zelts, stāsti	$13.50
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
A. Dziļums — Gaišie logi	$10.00
Latvju Enciklopēdija — 2	$52.00
Arno Teivens — Latvijas Dzirnavas	39.00
Latviešu karavīrs pēc Otrā pasaules kara, nr.9	$30.00
E. Grīslis — Mēs dzīvojam cerībā	$18.00
A. Šilde — Valstsvīri un Demokrati	$21.00
1905. gada revolūcijas cīņu un sodu dienās	$9.00
Garīgs apskats II	$15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
E. Aistars — Sāksim vēlreiz, rom.	$16.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III	$42.00
Rūgtais Apinis — 58	$ 5.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Latvija — sienas kartes	$12.50
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums	$ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši — Atceres	$42.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00.
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
Sestdienās — no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1986.g.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ „LATVIJA"
ASV pasažieŗi visām grupām var pievienoties Nujorkā.
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI UN TALLINA
Visām grupām 16 dienas Rīgā.

Riga—Groups 1986:

3) Jun. 13 — Jul. 2, Can.$2500.-(US$1950.-)
4) Jun. 27 — Jul. 16, Can.$2500.-(US$1950.-)
5) Jul. 4 — Jul. 23, Can.$2500.-(US $1950.-)
6) Jul. 18 — Aug. 6, Can.$2500.-(US$1950.-)
7) Aug. 8 — Aug.27, Can.$2500.-(US$1950.-)
8) Aug.22 — Sep. 10, Can.$2400.-(US$1850.-)
9) Sep. 5 — Sep. 24, Can.$2400.-(US$1850.-)

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.
Individuāli izkārtojams salīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.
Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts:
lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO, M6R 2K9

TEL.: (416) 531-3519

RUNĀJAM LATVISKI!

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

LŪGUMS

kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1986. g. abonementa maksas, kas redzamas maksāšanas zīmē katrā laikr. numurā.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas draudzes vasaras nometne Eiropas futbolam paredzēta Katskilu īpašumā no 6.—12. jūlijam, bet volejbolam no 13.—19. jūlijam. Piedalīšanās katrā 130 dol. Paredzēti treniņi, kopgalds, dažādas nodarbības. Valodas posms tiem bērniem, kam grūtības ar latviešu valodu, notiks no 6.—19. jūlijam, piedalīšanās 225 dol. Bērniem paredzēti divi periodi: no 20. jūlija līdz 3. augustam un no 3. līdz 16. augustam. Piedalīšanās katrā posmā Ņujorkas draudzes bērniem 175 dol., citu draudžu bērniem 200 un bērniem ārpus draudzēm 225 dolāri. Paredzētas latviskas un reliģiskas apceres, dziedāšana un mūzika, sports un sacensības, dejas un rotaļas, dažādas interešu grupas, āra nodarbības un ekskursijas — ezers un laivas brauciens, ugunskurs. Būs kopgalds, ambulance, veselības apdrošināšana, bet nedēļu nogalēs apmeklējumi un sarīkojumi.

● Ņujorkas draudzē šai gadā notikušas sešas kristības, viena ģimene piedzīvojusi jaunu atvasi, pavasarī notiks divas iesvētes ar 12 iesvētāmiem, bijušas 13 bēres, aprīlī un maijā paredzētas 5 laulības, no tām divas ar latviešu laulību partneriem.

● Betlemes baznīcā Bruklinā katru sestdienu pl. 12 dienā dabūjamas pusdienas bez maksas. Ieeja lejas zālē no sāniem.

● Kapu svētki Brāļu kapos Katskilos notiek trīs reizes gadā: maija beigās, augusta trešajā svētdienā un oktobŗa pirmajā svētdienā, bet iepriekšējā vakarā svecīšu svētbrīdis. Šī gada pirmais dievkalpojums 25. maijā ar urnu izvadi un piemiņas plāksņu iesvēti. Piedalīsies māc. R. Zariņš, sprediķos māc. M. Ķirsons, korāļus pavadīs M. Kristapsons, dziedās Ņujorkas draudzes Longailendas koris I. Upenieces-Jasutas vadībā mirušā diriģenta Roberta Baloža piemiņai.

● Antonijas Ruslejas sēru dievkalpojumā 13. martā Betlemes baznīcā Bruklinā pavadītāji dziedāja aizgājējas sacerētu dziesmu, ,,Ir izbeigtas šīs zemes dzīves gaitas'' pēc J. Sibeliusa Finlandijas meldijas. Dziedāja arī Elzas Ķezberes sacerēto ,,Uz saules pusi steidzas'', kas sacerēta 1980. gadā uz Herţas Lūses bērēm. Mirušās skolotājas A. Ruslejas pelnu urnu glabās 25. maijā Brāļu kapos Katskilos.

● Ņujorkas latviešu organizāciju padomes gada sapulcē 21. martā DV namā Bronksā piedalījās 26 delegāti no 24 organizācijām. To vadīja Jānis Šķiņķis. Nākamā darbības gada budžets sastādīts 15,500 dol. apmērā. Budžetā 18. novembŗa sarīkojumam paredzēti 8,500 dol., ballei 5,500 dol., bet prezidija iekšējām vajadzībām un dažādiem izdevumiem 1,500 dol. Pagājušā gadā ieņemti 14,926 dol., izdoti 17,152 dol. Daži sarīkojumi nav devuši cerētos ienākumus. Ziedots Brīvības statujai, kas radījis neparedzētus izdevumus. Plašas pārrunas bija pa 18. novembŗa sarīkojumu 15. novembrī Lēmaņa koledžas lielajā zālē Bronksā. Programmu sagatavojis Ņujorkas koris, bet vairāki delegāti norādīja uz lielajiem izdevumiem par simfonisko orķestri, minot, ka vajadzīgs nacionāls pārdzīvojums, bet mūzikas cienītāji aizstāvēja koncerta rīkošanu. Lielai daļai delegātu likās, ka sagatavotā programma finanšiāli rīkotājiem nav pieņemama. Sarunas ar Ņujorkas kori turpināsies. Bija ierosinājums šovasar nepiedalīties apspiesto tautu demonstrācijā Ņujorkas pilsētā, bet piedalīties kopējā baltiešu demonstrācijā augustā, kad Longailendā pulcēsies baltiešu jaunatne. Māra Buka ierosināja rīkot Jaungada sagaidīšanas balli, bet daži delegāti apšaubīja, vai varēs vairs dabūt labas telpas un vai būs pietiekami apmeklētāju. Šos jautājumus pārrunās jaunā valde. Nepieņēma U. Klausa ieteikumu Ņujorkas organizāciju padomei iestāties ALA mūža biedros kā organizācijai ar 1000 dolāru iemaksu. Par priekšnieci ievēlēja Māru Buku, vietnieku O. Balodi, par sekretāri G. Cimbuli, kasieri K. Kitneru, kas šos pienākumus veic vairāk nekā 20 gadus. Par vicepriekšsēžiem ievēlēja J. Šķiņķi, O. Poilovu, I. Kalniņu, B. Rudzīti un U. Klausu. Revīzijas komisijā B. Epermanis, A. Bogdanovics un J. Skrundēns.

DETROITA

● DV apvienības Detroitā gada sapulci 9. martā atklāja apvienības priekšnieks V. Kalniņš, ar klusuma brīdi godināja pag. gadā mūžībā aizsauktos biedrus: S. Rudzīti, N. Kanotu, A. Vēveri, R. Jēkabsonu un O. Klungstu. Sapulci vadīja D. Rudzītis. Par iepriekšējā gada darbību ziņoja pr-ks V. Kalniņš, aprūpes daļas vad. P. Jons, kasieris H. Pareizs, vanadžu kopas priekšniece N. Trubača, ansambļa Dziesma vad. A. Kalniņa un revīzijas kom. priekšsēdis A. Grodnis.

Aizvadītais gads bijis sekmīgs. Izdoti 6 informācijas biļeteni, atbalstīta latviešu skola, Minsteres ģimnazija, skauti un gaidas, nodots ziedojums Sv. Pāvila draudzei. lai palīdzētu sagādāt telpas jaunatnes nodarbībām. Izkārtotas 2 ziedojumu akcijas, savācot 2,860.- dol. Sarīkojumi, kas ir galvenais ienākuma avots, izdevušies labāk nekā iepriekšējos gados. Vanadžu ansamblis Dziesma atskatījās uz raženiem 10 dziesmotiem gadiem. Vanadzes rīkoja Kr. Barona 150 gadu atceres sarīkojumu un piedalījās apvienības sarīkojumu izkārtošanā. Materiāli atbalstījušas latviešu skolu, Minsteres ģimnaziju un Patiesības fondu. Ziemsvētku laikā vanadzes kopā ar vanagiem apciemojušas vientuļos vecos un slimos tautiešus mājās un veco ļaužu mītnēs. Apvienības biedru skaits 204, no tiem 89 vanadzes. Par ALA kongresa norisi ziņoja D. Rudzītis un par DV delegātu sapulci J. Trubačs.

Apvienības priekšniekam negaidīti atsakoties kandidēt, amatpersonu vēlēšanas atlika uz vēlāku laiku. Izraudzīja nominācijas komisiju — D. Rudzīti, A. Ūdenānu un H. Pareizu.

Pilnsapulce pilnvaroja delegātus zemāk pieņemto rezolūciju iesniegt delegātu sapulcei: ,,Zinot 35. delegātu sapulces lēmumu, sapulce nolemj, ka 14. jūnija ziedojumu akcijā savāktie līdzekļi izlietojami *tikai fiziskai aprūpei* — pirmkārt, Latvijā, un ja tas nav iespējams, tad brīvajā pasaulē.''

D. Rudzītis paskaidroja, ka pēc zemes valdes uzaicinājuma ievēlēts par DV ASV pārstāvi J. Riekstiņa Latviešu Studiju Centra padomē. Viņa galvenais uzdevums ir skatīties, vai tiek ieturēts nacionāli politiskais virziens.

Pēc ilgākām pārrunām nolēma atbalstīt DV īpašuma būvēšanu Garezerā.

Tanī pašā dienā notika arī vandžu kopas gada sapulce, ko atklāja kopas priekšn. N. Trubača un vadīja A. Lenša. Par kopas darbību ziņoja N. Trubača, kasiere un ans. Dziesma vad. A. Kalniņa, saimniecības daļas vad. H. Pareiza. Amatpersonu ziņojumi liecināja, ka vandžu darbs bijis sekmīgs kā līdzekļu sagādē, tā arī sarīkojumu ziņā. No 89 kopas vanadzēm sapulcē piedalījās 12.

Par kopas pirmiekšnieci ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo N. Trubaču, bet valdē — I. Jonu, R. Bergmani, A. Kalniņu, R. Lielkāji, H. Pareizu, A. Johansoni, A. Skrūzmani, A. Lenšu un H. Kaiseli. Vanadžu salidojumā Sanfrancisko par delegātēm piedalīsies Ņina Trubača un Herta Pareiza. Atbalsta S. Priedulājas kandidātūru ASV vanadžu priekšnieces amatam. **J. Tr.**

Laikraksta kantorim:

sludinājumi, abonementa maksājumi, laikraksta piegāde un adrešu maiņas

466 - 1514

VAJADZĪGA

Darbiniece spiestuvē

ar labām rakstāmmašīnas spējām. Daļēja laika darbs — labs atalgojums.

Alberts Upeslācis 222-4021

GUNARS CONSTRUCTION

izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.

Lūdz zvanīt **889-5076.**

Ja jūs braucat kā **eņģelis**

Mums ir **debešķīgas** apdrošināšanas maksas!

Pārliecinaities!

759-0266 un 759-2771

Beaverbrook

Insurance & Real Estate Ltd.

1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924—7095.

IERĪKO, LABO UN MAINA

plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.

ROLAND KULLIK

(416) 275—1280.

Kārļa Suntaža būvdarbi,

Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.

Zvanīt 751-6829.

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Verners J. Skomba

dzimis 1909. gada 21. maijā Rīgā,
miris 1986. gada 5. aprīlī Vasteras, Zviedrijā.

Dziļās sērās

māsas un brāļi ar ģimenēm Kanadā un ASV

Elza Rengarts

dzimusi 1890. gada 18. janvārī Rūjienā,
mirusi 1986. gada 3. martā Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. Latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Latvisks ozols ar stipriem zariem

Toronto latviešu biedrība ar daudzām nozarēm

Ik gadus, kad lasām Toronto latviešu biedrības aizvadītā gada darbības pārskatu, rodas priekšstats par latvisko ozolu, kas izplētis savus stipros zarus, lai sargātu latvisko kultūru un koptu tās tradicijas, nu jau 38 gadus. Biedrība atbalsta savu, pārzines M. Matīsas vadīto Sestdienas skolu, kas ir viens no tās stiprākiem zariem, tāpat skautus un gaidas, Latviešu nacionālo un citus fondus. Skolēnu apbalvojumiem darbojas A. Gribusta un A. Cēberes piemiņas fondi. Pēdējā laikā nodibināts arī nelaiķa skolas pārziņa Jāņa Ozola piemiņas fonds. Nodibinātais Skolotāju izglītības fonds kārto rakstus par paidagoģiju, lai izdotu skolotāju rokas grāmatu. Sestdienas skolā strādā 18 skolotāji, kas māca 110 bērnus. Darbojas koklētāju un tautas tradiciju pulciņi, kā arī sniedz padomus tautas tērpu gatavošanā. Skolā uzņem tikai tos latviski vāji runājošos bērnus, kuŗu vecāki ir gatavi palīdzēt tiem sagatavot skolotāju uzdotos mājas darbus. Vecāku komiteja, kuŗu vada Zaiga Kalniņa, organizē skolā kafijas galdu, veic dežūras un citus saimnieciski administrātīva veida darbus. Vecāku komiteja rīko loteriju mācības grāmatu iegādei, izsniegšanai skolēniem bez maksas, bet skolas padome tam pašam mērķim piešķīrusi Annas un Žaņa Kiršteinu fonda augļus. Skolotāju padome apsaimnieko Augusta Brieža fondu un lemj par tā augļu izlietošanu. Skola piedalīsies 8. Latviešu dziesmu svētkos Toronto tautas deju lieluzvedumā un jauniešu koncertā. Skolas 35. izlaiduma svētki 7. jūnijā ar 10 absolventiem, kad visā pastāvēšanas laikā to būs beiguši 827 latviešu bērni.

Tautas deju kopā Diždancī, kas arī ir viens no lielākajiem biedrības zariem, dejo 30 pāri, 9 pāri lielajā un 12 pāŗu mazajā Diždancītī. Šīs deju grupas jau ilgus gadus vada Zigurds Miezītis. Viņš ir valdes loceklis 8. Latviešu dziesmu svētku komitejā un vada tautas deju nodaļu, kā arī lieluzveduma izplānošanu. No pārējiem Latviešu biedrības zariem mināma Inženieŗu un tehniķu kopa ar priekšnieku R. Strazdu, Koklētāju nozare (Ariāna Liepiņa), Drāmas kopa (Maija Ķuze), Dravnieku sekcija (A. Sudmalis). Dāmu komiteja (vadītāja G. Velme) bez saimnieciskajiem pienākumiem veic arī kultūrālu darbu, kāda pag. gadā bija literāri vokālā Raibā pēcpusdiena. Ar naudas līdzekļiem atbalstīti biedrības mērķi un centieni. Latviešu biedrība izdod savu informācijas izdevumu Apkārtraksts. Iznācis jau 71. numurs 550 eksemplāru lielā metienā. Redaktors ir Jānis Briedis, redakcijas kollēģijā — L. Ozols, I. Alksnis, R. Bērziņš, J. Galejs un O. Lepše.

Pagājušā darbības gadā, pieskaitot iepriekšējā gada atlikumu, biedrība ieņēmusi 20.331 dol., izdots 3.607 dol., ar atlikumu uz šī gada 20. martu 16.723 dol. No 24.290 lielā biedrības kapitāla 7000 dol. ieguldīts Latviešu Nama akcijās, 1675 dol. A. Gribusta, A. Cēberes un J. Ozola piemiņas fondos; pārējās summas ilgtermiņa noguldījumos, kreditbiedrības pajās un neaizkaŗamā kapitālā. Jaunais budžets sabalansēts 5000 dol. apmērā, kas apstiprināts 6. aprīļa biedru sapulcē.

V. S.

IEŠLĒGSIMIES
DRAUDZĪBAS LOKĀ
ATBALSTĪSIM LATVIEŠU GAIDU UN SKAUTU
5. LIELĀS NOMETNES IZLOZI

Minsteres ģimnazijai 40 gadu

Direktrise Ilga Grava stāsta Toronto par ģimnaziju un jauno Minsteres latviešu centru

Minsteres latviešu ģimnazijas (MLĢ) direktrise Ilga Grava savu ASV turneju beidza 5. aprīļa vakarā DV namā Toronto, kur ar viešņu iepazīstināja DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Z. Akots. Vācijas viešņa stāstīja un rādīja 80 slīdītēs MLĢ darbu un jaunbūvēto Latviešu centru Minsterē, kas ir Ziemeļreinas-Vestfāles apgabalā un paskaidroja, ka viņa apmeklējusi 12 latviešu centrus ASV un pēdējo, 13. — Toronto, vienīgo Kanadā. Viņa arī pateicās Daugavas Vanagiem, kas šo turneju atbalstījuši.

Šogad aprit 40 gadi kopš MLĢ darbojas, kad to 1946. gada 14. februārī Detmoldā nodibināja prof. Heronims Tichovskis, pats gan būdams par direktoru tikai dažus mēnešus, skolas vadību pārņemot A. Lesniekam. Laika tecējumā ģimnazija pārcēlusies uz Augustdorfu, beidzot uz Minsteri. Tāpat mainījušies tās vadītāji. Ilgāku laiku ģimnaziju vadījuši A. Dreimanis un Z. Vitens, bet pēc viņa E. Silkalns (no Austrālijas) un māc. A. Liepkalns. Kā ģimnazijas audzēkņi, tā arī skolotāji un direktori nākuši no dažādām mūsu trimdas zemēm, arī tagadējā direktrise Ilga Grava ir no Sietlas, ASV. No ģimnazijas 18 skolotājiem tikai 7 ir no Vācijas. Tikpat daudz nākuši no ASV, citi no Kanadas, Zviedrijas, Anglijas un Austrālijas. Nākošajā mācību gadā seši audzēkņi paredzēti no Kanadas. Ģimnazijā mācās no 5. līdz 13. klasei, bet Vācijā dzīvojošo vecāku bērni jaunākās klasēs mācās vietējās vācu skolās, kur mācību valoda ir vācu. Skolēni no citām zemēm vācu valodu papildus apgūst privātā ceļā. Ap 75 proc. dzīvo skolas internātā un padoti tā noteikumiem un disciplīnai. Papildus nodarbības ir dziedāšana, tautas dejas un rotu kalšana.

Klausītāji uz ekrāna redzēja pirmo ēku, kur darbojusies ģimnazija, visai necilā paskatā, tad parādījās bēgļu baraka, kas atsauca atmiņā daudzas citas tādas pašas nožēlojamas mītnes, kādās pirmajos pēckaŗa gados dzīvojuši latviešu un cittautu bēgļi Vācijā, līdz beidzot ģimnazija varēja darboties tagadējās labi iekārtotās telpās Minsterē, lai šoruden pārietu jaunajā Minsteres latviešu centrā, kas izmaksā seši ar pus miljona vācu marku, piecus miljonus marku dodot vācu valdībai. Latviešu devums paliek pusotra miljona marku, no kādas summas vēl savācams 350.000 vācu marku. Jaunajā centrā novietosies arī Eiropas latviešu apvienotais laikraksts, domājams ar līdzšinējo nosaukumu — Latvija.

Slīdītēs parādīja arī braucienu ar Brīvības kuģi pa Baltijas jūru un PBLA dziesmu dienas 1984. gada vasarā Minsterē, kur arī nākošajā 1987. gadā risināsies šis lielākais, visu latviešu notikums trimdā. Nākošā gadā iecerēts lidojums uz Rietumberlīni pie krievu izbūvētā robežvaļņa, jeb tā saukta Kauna mūŗa. Minstere ar saviem 350.000 iedzīvotājiem, no kuŗiem ap 50.000 ir studenti, latviešus atkal gaida kā mīļus viesus, jo pagājušo Dziesmu dienu laikā tie palikuši minsteriešiem labā atmiņā kā lieli naudas tērētāji un piedāvājuši atkal viesnīcu rezervācijas un citus pakalpojumus gaidītiem ārzemju viesiem. Sevišķi sajūsmināti bijuši Minsteres šofeŗi, kas vizinājuši tālos naudīgos ciemiņus un vienā dienā guvuši ienākumus, ko parastajos apstākļos nopelnījuši tikai veselā mēnesī.

Stāstījums ar slīdīšu izrādi radīja klausītājos lielu interesi. Bija ieradušies arī četri agrākie Minsteres ģimnazijas audzēkņi, tāpat tagadējais Toronto Sv. Jāņa draudzes mācītājs Fr. Kristbergs, kas deviņus gadus darbojies Minsteres ģimnazijā un deva jautātājiem savus papildus paskaidrojumus par šo latviešu skolu. Ar jautājumiem nāca Z. Akots, Guna Ikona-Krūmiņa, R. Norītis, Mirdza Lejiņa, V. Cinis u.c., interesējoties par šo vienīgo pilna laika latviešu ģimnaziju brīvajā pasaulē. Arī apmeklētāju ziedojums ģimnazijai un jaunajam Minsteres latviešu centram, ņemot vērā nelielo apmeklētāju skaitu, apm. 50, bija visai prāvs — 690 dol. Klausītāji vēl brīdi pakavējās pie vanadžu kafijas, atvadoties no tālās viešņas, kas jau otrā rītā izlidoja atpakaļ uz Minsteri.

V. S.

Latvieši Baltajā Namā

Gatavojoties uz Tautas vietnieku nama deputātu balsošanu par 100 miljonu dol. atbalstu Nikaragas brīvības cīnītājiem, prezidents Rēgens bieži griezās pie Amerikas etniskām organizācijām,it sevišķi austrumeiropiešiem un citiem, kas ir piedzīvojuši komūnistu varmācību. Ar tādu nolūku 13. martā ALA priekšsēdis Aristīds Lambergs, kā arī citi baltiešu pārstāvji, tika aicināti uz Vašingtonu piedalīties sanāksmē Ārlietu ministrijā. Šinī sanāksmē, Nikaragas brīvības cīnītāji rādīja prezidentam un citiem skatītājiem Padomju savienībā ražotos ieročus, kas atņemti Nikaragas sandinistu kaŗavīriem.

Kaut gan 20. martā prezidents vēl nedabūja pieprasītos 100 miljonus dol., viņš turpināja savu kampaņu senātā un vēlreiz Tautas deputātu namā.21. martā prezidents Rēgens uzaicināja etnisko politisko un citu organizāciju pārstāvjus uz īpašu pieņemšanu Baltu Namā, lai pateiktos par viņu atbalstu.

Starp apm. 200 Baltā Nama draugiem piedalījās 8 Vašingtonas latvieši: Oļģerts Pavlovskis, PBLA priekšsēdis, Tija Krūmiņa, PBLA ģenerālsekretāre, Rita Latsone, Amerikāņu Brīvības Līgas pārstāve, Anita Tēraude, ALA ģenerālsekretāre, Ēriks Plato, ALJA pārstāvis, Ingrīda Kalniņa, PBLA speciālo projektu administrātore, Ojārs Kalniņš, ALA-AIB lietvedis, un Gunārs Meierovics, ABK pārstāvis.

Sākot savu runu Baltā Nama East Room telpās, prezidents parādīja skatītājiem zīmogu, kuŗā bija rakstīts: ,,Ja Jums patīk Kuba, Jūs mīlēsiet Nicaragu'' (If you like Cuba, you'll love Nicaragua). Prezidents pateicās visiem atbalstītājiem par lielo darbu un uzsvēra, ka cīņa par Nikaragas brīvību vēl nav beigusies. Prezidents tad iepazīstināja visus ar Nikaragas brīvības cīnītāju organizāciju vadītājiem un solīja tiem, ka Nikaragas brīvība viņam vienmēr būs augstākā prioritāte.

Atstājot telpas, prezidents sasveicinājās ar vairākiem skatītājiem, ieskaitot ABK lietvedi Alģi Šilu un Igauņu pārstāvi, Mari-Ann Rikken. Rikken izmantoja šo brīdi, lai pasniegtu Rēgenam ,,Coalition for Constitutional Justice'' un ,,Americans for Due Process'' sagatavotās brošūras par OSI kaŗa noziedznieku problēmu un teica: ,,Jums varbūt par to nav ziņots, bet ASV Tieslietu ministrijā ir iejaukušies komūnisti. Lūdzu izlasait šo informāciju, jo tā ir ļoti nopietna problēma.'' Rēgens pateicās par brošurām un solīja tās apskatīt.

Kas šoreiz uzvarēs?

Visiem sporta draugiem vēl spilgtā atmiņā 1. Latviešu globālās meistarsacīkstes pagājušā vasarā Kalamazū, kuŗu basketbola sacensībās ASV latviešu izlase pēc divreizēja pagarinājuma tikai par diviem punktiem uzvarēja Kanadas latviešu sastādīto, kas komplektējās no Toronto JKS, Toronto DV un Edmontonas spēlētājiem. Šo neaizmirstamo spēļu revanšs gaidāms šī gada 8. Latviešu dziesmu svētku Kanadā sacensībās.

ASV — Kanadas latviešu izlašu sacensības dziesmu svētku laikā jau kļuvušas par tradiciju un notiks arī šoreiz: sestdien, 5. jūlijā, pl. 9:30 no rīta Ryerson Polytechnical Instituta vingrotavā, 50 Gould Street, ar šādu spēļu kārtību: vīriešu volejbols, sieviešu volejbols, sportistu parāde, vīriešu basketbols.

Tie atkal būs jauki brīži redzēt abu valstu labākos basketbolistus un volejbolistus, jo izlašu sacensības notiek pārāk reti. Iespējams, ka ASV vienībā startēs arī ASV valstsvienības spēks Aldis Bērziņš, zelta medaļas ieguvējs 1984. gada olimpiskajās spēlēs Losandželosā un 1985. gada Pasaules kausa izcīņas zelta medalists.

Sacensības rīko Latviešu sporta apvienība Kanadā.

LSAK Info.

Apriļ! Apriļ!

Sekojot tradicijai, arī šogad laikraksta aprīļa mēneša pirmajā numurā smaida izvilināšanai ielavījušās dažas aplamas ziņas.

Aizsauli būvēt vēl nav plānots, un tāpēc senlatviešiem būs vēl jāiztiek bez savas veļu istabas. Varbūt ka Britu Kolumbijā patiesi dzīvo kāds tautietis vārdā Alfreds Toms, bet Modris Lorbergs viņa sasaukto sapulci Park Plaza hotelī vēl nav vadījis. Tā kā mums nebija neviena uzņēmuma, kuŗā multimiljonārs Alfr. Toms redzams savā slēpošanas kurortā Britu Kolumbijā, tad izlīdzinājāmies ar A.Ķegumnieka bildi, kas uzņemta, viņam ciemojoties pie meitas Albertā.

Arī Veco ļaužu mītnei nosaukums nav mainīts. Mēs pateicamies Dr. E. Upeniekam par labo humora izjūtu lietot viņa vārdu šajā 1. aprīļa fantazijas reportāžā.

Arī starptautiskais precību birojs vēl nav sācis darboties, kaut nav šaubu par to, ka darba viņam netrūktu.

Pirmais Aprīlis.

Meklējam latviešu aukli

divām meitenītēm, pusotra un pusgadu vecām, Queensway un Parkdawn rajonā. Zvanīt 252-3028.

(Attiecīgais sludinājums šīs avīzes 8. lp. anullējams)

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902